

Jaarverslag

2010

STICHTING PHILIPS PENSIOENFONDS

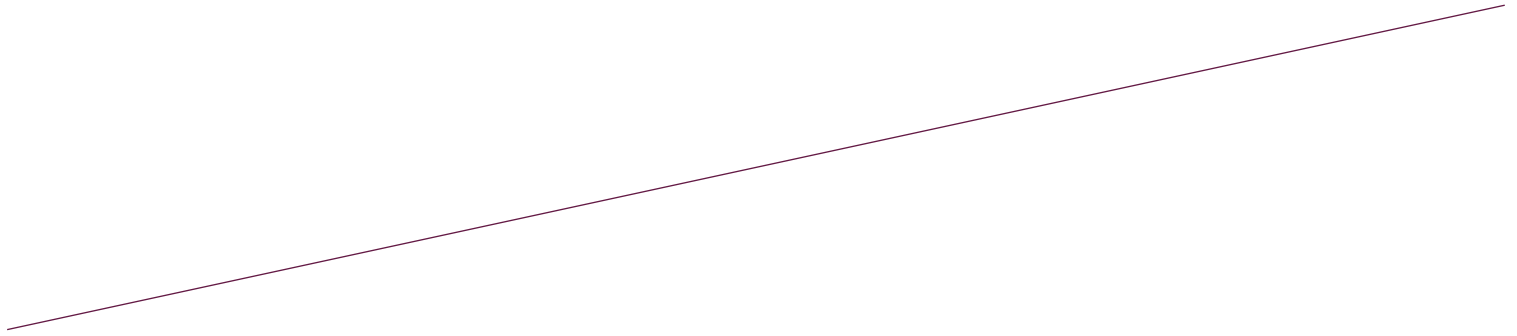
Inhoud

82^e verslagjaar

2010

1. Kerngegevens, Profiel en Personalialia	3
1.1 Kerngegevens	
1.2 Profiel	
1.3 Personalialia	
2. Verslag College van Beheer	14
2.1 Vastgoedfraude	
2.2 Goed pensioenfondsbestuur	
2.3 Risicomanagement	
2.4 Pensioenen	
2.5 Beleggingen	
2.6 Verwachtingen 2011	
2.7 Oordeel Verantwoordingsorgaan	
3. Philips Pensioenfonds in cijfers	37
3.1 Kerncijfers: vijfjarenvergelijking	2
3.2 Ontwikkelingen deelnemers	
3.3 Pensioenregelingen Philips	
4. Jaarrekening	43
4.1 Balans per 31 december 2010	
4.2 Staat van baten en lasten 2010	
4.3 Kasstroomoverzicht 2010	
4.4 Toelichting behorende tot de jaarrekening 2010	
4.5 Toelichting op de balans	
4.6 Toelichting op de staat van baten en lasten	
4.7 Risicobeheer en derivaten	
5. Overige gegevens	77
5.1 Gebeurtenissen na balansdatum	
5.2 Financiering en uitvoering	
5.3 Actuariële verklaring	
5.4 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	
6. English summary	85
6.1 Key data	

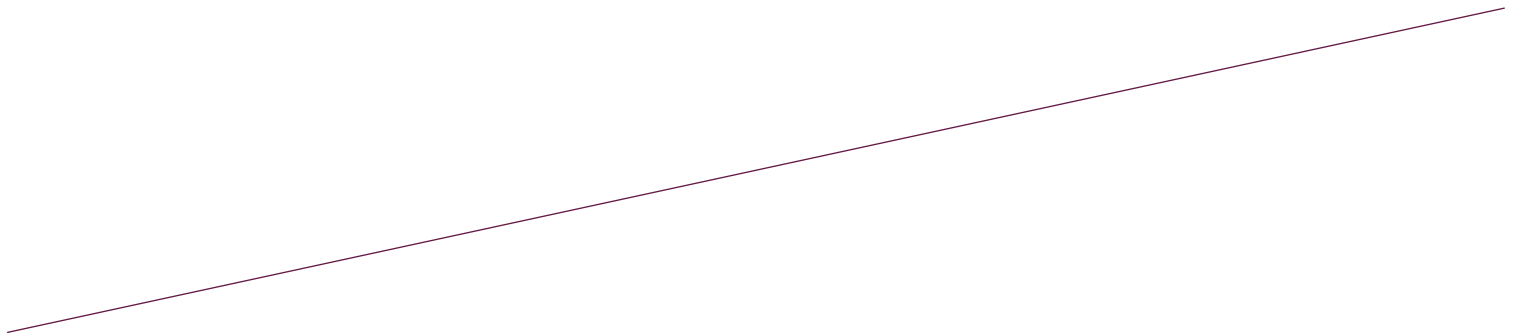
Colofon

I Kerngegevens, Profiel en Personalia

2010

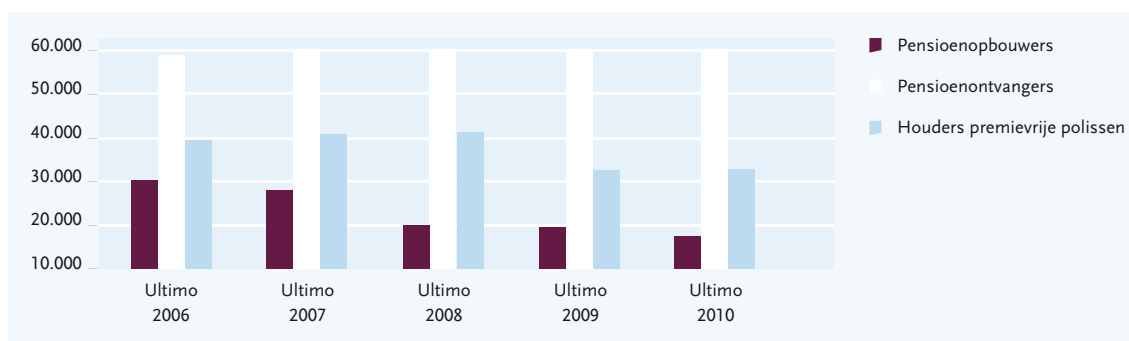
Kerngegevens¹

bedragen in miljoenen euro's

I.I

III Pensioenen

Aantal deelnemers	Eind 2010	Eind 2009
Pensioenopbouwers	16.467	17.870
- Philips flex pensioen	14.787	15.885
- Philips eindloonregeling	1.361	1.634
- Philips Executives Pension Plan	319	351
Pensioenontvangers	60.131	60.165
- Ouderdomspensioen	39.652	39.539
- Nabestaandenpensioen	18.694	18.695
- Wezenpensioen	415	437
- Arbeidsongeschiktheidspensioen	1.370	1.494
Houders premievrije polissen	33.018	32.739
Totaal	109.616	110.774

Ontwikkelingen deelnemersbestand

Het aantal medewerkers dat pensioen opbouwt bij Philips Pensioenfonds is in 2010 afgenomen: van 15.206 eind 2009 naar 14.271 eind 2010. Het totaal aantal pensioenopbouwers van het Fonds bedroeg eind 2010 16.467. Tot de categorie pensioenopbouwers behoren ook ex-Philips-medewerkers die vanwege arbeidsongeschiktheid of een vertrekregeling recht hebben op voortzetting van hun pensioenopbouw. De arbeidsongeschikten zijn naast pensioenopbouwer ook pensioenontvanger; zij ontvangen immers een arbeidsongeschiktheidspensioen van het Fonds. In onderstaande tabel is de uitsplitsing van de pensioenopbouwers weergegeven.

Aantal pensioenopbouwers Philips Pensioenfonds	Eind 2010	Eind 2009
Philips-medewerkers	14.271	15.206
Ex-Philips-medewerkers met een vertrekregeling	826	1.171
Ex-Philips-medewerkers die arbeidsongeschikt zijn	1.370	1.493
Totaal	16.467	17.870

¹ Voor een samenvatting van de kerncijfers van 2006 tot en met 2010, zie 3.1 'Kerncijfers: vijfjarenvergelijking'

Premies	2010	2009
Werkgever	167	165
Werkgever koopsommen	4	3
Werknemers pensioenregeling	-	-
Werknemers vrijwillige verzekeringen	1	2
Totaal	172	170

Uitkeringen	2010	2009
Pensioenuitkeringen	727	724
Afkopen	1	1
Waardeoverdrachten individueel	4	6
Waardeoverdrachten collectief	-	-6
Totaal	732	725

Indexaties	2010	2009
Pensioenopbouwers	1,00%	3,50%
Pensioenontvangers en houders premievrije polissen	0,68%	1,45%

I.1.2 Beleggingen

Verdeling belegd vermogen ¹	Eind 2010	Eind 2009
Liability matching portefeuille	9.566	9.374
Return portefeuille	4.044	4.042
Totaal	13.610	13.416

Resultaten beleggingen (resultaat benchmark) ²	2010	2009
Liability matching portefeuille	4,3% (5,4%)	2,3% (1,9%)
Return portefeuille	11,2% (8,2%)	20,1% (21,9%)
Totaalrendement	6,1%	6,9%

Beleggingsbeleid in het kort

Om de beleggingsresultaten van het Fonds te beoordelen, moeten deze in samenhang worden gezien met de ontwikkeling van de pensioenverplichtingen. Zowel de waarde van de beleggingen als de waarde van de pensioenverplichtingen zijn namelijk voortdurend in beweging, omdat beide worden vastgesteld op basis van de actuele marktwaarde. De dekkingsgraad van het Fonds geeft deze samenhang weer. Het beleid van Philips Pensioenfonds is gericht op enerzijds het beheersen van risico's en anderzijds het creëren van middelen voor een zo goed mogelijk indexatiebeleid.

Om risico's te beheersen, was het beleid ook in 2010 erop gericht 70% van de nominale pensioenverplichtingen ³, verhoogd met een inflatieverwachting op lange termijn van 2%, te financieren uit de liability matching portefeuille. Per ultimo 2010 was de omvang van de liability matching portefeuille circa 64% van deze geïndexeerde pensioenverplichtingen.

- Hier is het belegd vermogen vermeld exclusief beleggingen in het beschikbare premiedeel van het Philips Executives Pension Plan en van het Philips flex pensioen (prepensioeneringsregeling).
- Hier zijn de resultaten van de liability matching portefeuille en de return portefeuille weergegeven. Tussen haakjes is het rendement van de desbetreffende benchmarks vermeld.
- De waarde van deze nominale pensioenverplichtingen is vastgesteld op basis van de GOV-rentecurve. In het financieringsbeleid van het Fonds wordt de GOV-curve gehanteerd.

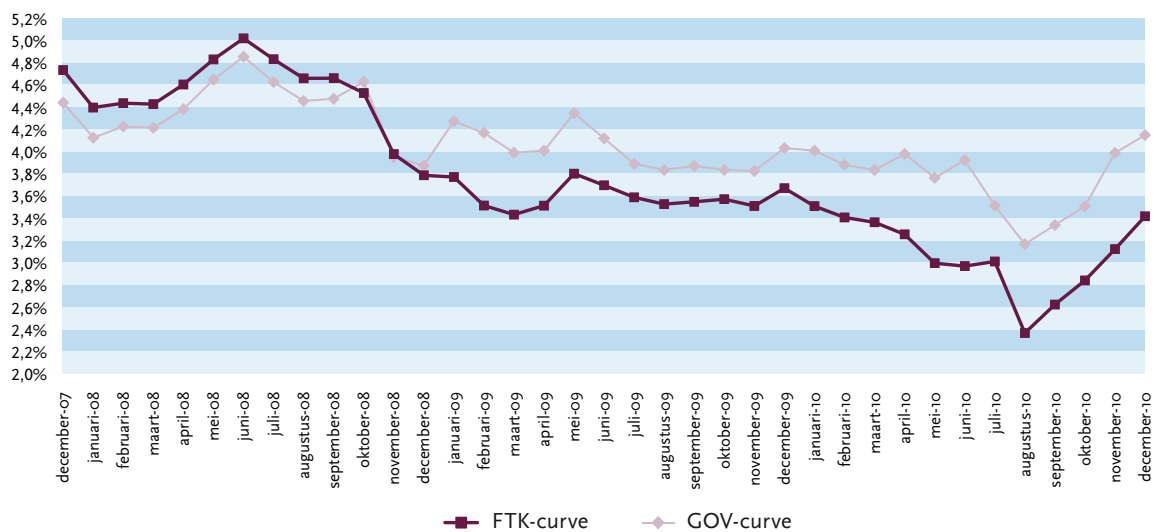
De looptijden van de beleggingen in deze portefeuille zijn afgestemd op de looptijden van de pensioenverplichtingen. Daarmee beweegt de waarde van de beleggingen in de liability matching portefeuille voor een belangrijk deel mee met de waarde van de geïndexeerde pensioenverplichtingen: indien de waarde van de verplichtingen toeneemt als gevolg van een daling van de marktrente, zal onder normale omstandigheden, de waarde van de beleggingen ook toenemen. Wanneer de marktrente stijgt, zal zowel de waarde van de geïndexeerde pensioenverplichtingen als die van de beleggingen afnemen. Hierdoor wordt het renterisico van het Fonds in belangrijke mate beperkt.

Tot eind 2008 was het gebruikelijk dat de FTK-rentecurve (euroswoaps) boven de GOV-rentecurve (euro staatsobligaties) lag. Onder invloed van de kredietcrisis is er de laatste jaren een verstoring in de markt voor (rente)swoaps opgetreden waardoor er thans sprake is van een omgekeerde situatie. De ontwikkelingen binnen de Eurozone hebben zelfs geleid tot een toegenomen verschil tussen de FTK- en GOV-rentecurve. De grafiek hieronder laat dit zien.

Door het verder uiteenlopen van de FTK-curve en de GOV-curve, en het beleid van het Fonds hoofdzakelijk te beleggen in obligaties en minder in euroswoaps, is de voorziening pensioenverplichtingen (FTK) harder gestegen dan het pensioenvermogen.

De beleggingsresultaten van het Fonds dienen te worden beoordeeld tegen de achtergrond van het eerdergenoemde beleggingsbeleid. Het beleid heeft enerzijds tot gevolg dat de kans op een daling van de dekkingsgraad wordt beperkt (dus minder risico's), anderzijds is de kans op hoge beleggingsresultaten kleiner dan bij een risicovoller beleid.

Ontwikkeling FTK-curve versus GOV-curve (duratie: 10 jaar)

Eind 2008 lagen de FTK- en GOV-curve nog op nagenoeg gelijke hoogte. Vervolgens is er een verschil ontstaan tussen de curves. Eind 2010 was dit verschil 0,73 procentpunt.

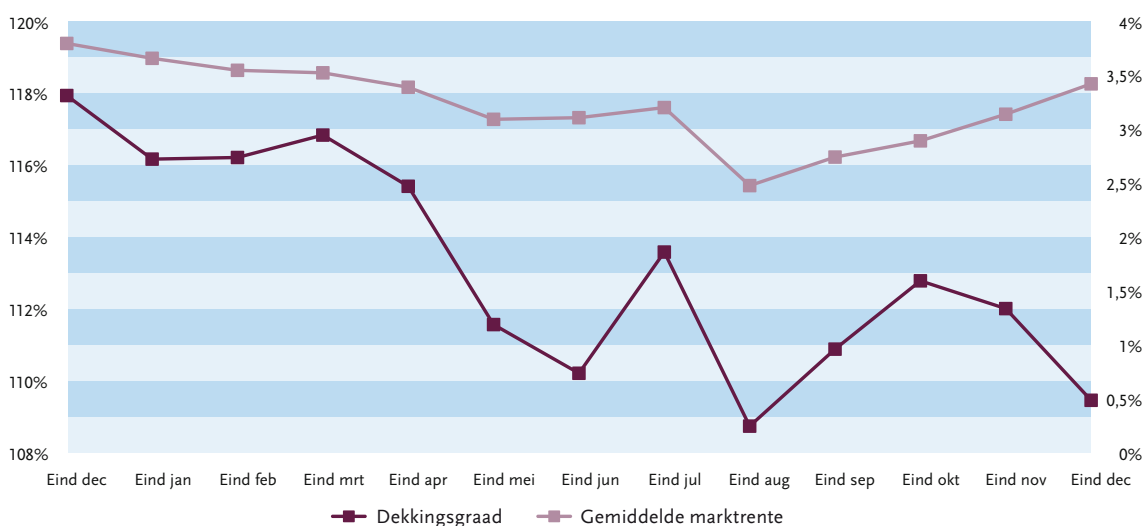
1.1.3 Financiële positie

	Eind 2010	Eind 2009
Pensioenvermogen	13.605	13.349
Voorziening pensioenverplichtingen ¹	12.436	11.318
Dekkingsgraad	109%	118%
Vereiste dekkingsgraad	108%	107%

Gedurende 2010 heeft Philips Pensioenfonds steeds twee verschillende dekkingsgraden gecommuniceerd: de dekkingsgraad op basis van de zogenoemde GOV-curve en de dekkingsgraad op basis van de zogenoemde FTK-curve. Het Fonds gebruikt beide rentecurves voor verschillende doeleinden. De meeste andere pensioenfonds gebruiken (en publiceren) uitsluitend op basis van de FTK-curve.

Om verwarring te voorkomen en vanwege de vergelijkbaarheid met andere pensioenfonds, heeft Philips Pensioenfonds besloten vanaf eind 2010 alleen de dekkingsgraad op basis van de FTK-curve te publiceren². Deze overgang vormde geen aanleiding om ook het beleggingsbeleid van het Fonds te veranderen.

Ontwikkeling dekkingsgraad 2010 (FTK)

De dekkingsgraad daalde in het afgelopen jaar van 118% naar 109%. De belangrijkste reden voor de daling van de dekkingsgraad was een stijging van de voorziening pensioenverplichtingen per ultimo 2010 als gevolg van een verhoging van de levensverwachting. Dit heeft een negatieve invloed op de dekkingsgraad van ongeveer 5% gehad. Dit is ook de reden waarom de twee lijnen in bovenstaande grafiek per ultimo 2010 verder uit elkaar lopen. Meer uitleg over de invloed van de stijgende levensverwachting op de dekkingsgraad vindt u in paragraaf 2.4 'Pensioenen' op pagina 21.

Een andere reden voor de daling van de dekkingsgraad was het verder uiteenlopen van de FTK-curve en de GOV-curve (oplopende spreads op staatsobligaties) waardoor de voorziening pensioenverplichtingen harder gestegen is dan het pensioenvermogen. Dit heeft een negatieve invloed van ongeveer 3% gehad op de dekkingsgraad.

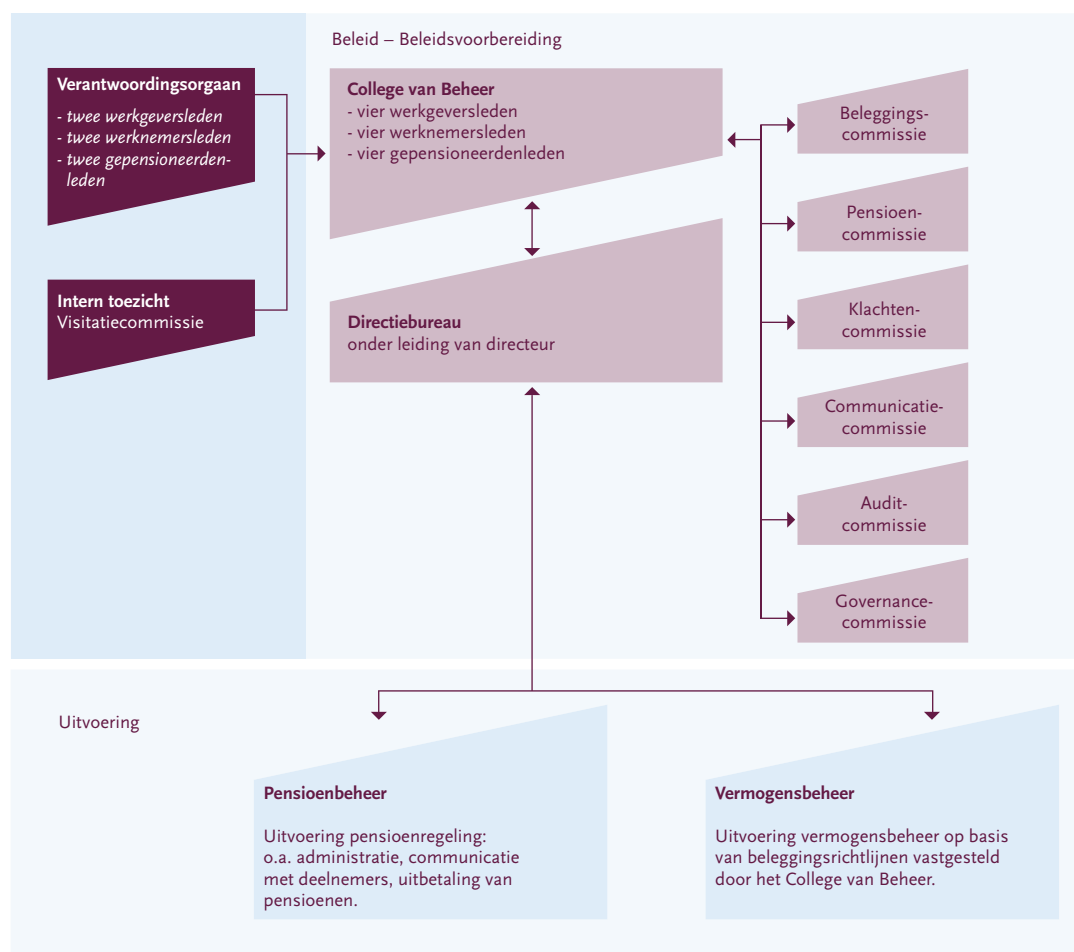
¹ Om de pensioenverplichtingen met het jaar 2009 te kunnen vergelijken, is het bedrag van 2009 aangepast op basis van de FTK-curve. In het jaarverslag 2009 was de voorziening pensioenverplichtingen op basis van de GOV-curve € 10.798 miljoen.

² Voor de impact van de overgang van de GOV-curve naar de FTK-curve wordt verwezen naar het overzicht van de verzekeringstechnische analyse op pagina 23.

I.2.1 Doelstelling

Stichting Philips Pensioenfonds is belast met de uitvoering van de pensioenregelingen die gelden voor Philips-werknemers in Nederland. Dit houdt in: het administreren van pensioenrechten en -aanspraken en uitbetalen van pensioenen en het op solide wijze beleggen en beheren van de betaalde pensioenpremie en het overige vermogen van het Fonds.

I.2.2 Structuur

Op de website van Philips Pensioenfonds (www.philippensioenfonds.nl) is onder de link 'het Pensioenfonds' via de sublink 'Organisatiestructuur' meer informatie te vinden over de structuur van het Fonds. Hier vindt u bijvoorbeeld een beschrijving van de diverse betrokken partijen bij het Fonds en de personalia van het College van Beheer. Tevens kunt u de volledige statuten van Philips Pensioenfonds downloaden via de link 'Downloads'.

■ College van Beheer

Philips Pensioenfonds wordt bestuurd door het College van Beheer. Het College is verantwoordelijk voor het beleid van het Fonds en de uitvoering ervan.

Samenstelling en besluitvorming

Het College van Beheer bestaat uit twaalf leden: vier leden van werkgeverszijde (leden A), benoemd door Koninklijke Philips Electronics N.V., vier leden van werknemerszijde (leden B) en vier leden uit de kring van gepensioneerden (leden C). Het College van Beheer vergadert ten minste viermaal per jaar. In deze vergaderingen hebben werkgeversleden ieder twee stemmen zodat zij in totaal evenveel stemmen kunnen uitbrengen als de niet-werkgeversleden.

Geldige besluiten kunnen alleen worden genomen met een meerderheid van ten minste drievierde van het totaal aantal stemmen dat in een vergadering van het College van Beheer kan worden uitgebracht.

In aanvulling daarop is vereist, dat ten minste twee leden A, twee leden B en twee leden C voor het desbetreffende voorstel hebben gestemd.

Adviseur

Het College van Beheer laat zich bij de uitvoering van zijn taken bijstaan door een juridisch adviseur.

Commissies

De beleidsvoorbereiding vindt voor een belangrijk deel plaats binnen de zes statutaire commissies van Philips Pensioenfonds. Deze commissies zijn samengesteld uit leden van het College van Beheer aangevuld met de directeur van het Fonds, of een namens de directeur afgevaardigd lid van het management team, de betrokken medewerkers van het Directiebureau en (met uitzondering van de Klachtencommissie en de Governancecommissie) één of meer externe deskundigen. De commissies hebben de volgende taken:

- De Beleggingscommissie adviseert het College over het beleggingsbeleid, alsmede over de evaluatie van de uitvoering daarvan gedurende het jaar.
- De Pensioencommissie is belast met de beleidsmatige ondersteuning van het College van Beheer op pensioengebied, inclusief voorgenomen wijzigingen in de reglementen en advisering over het indexatie- en premiebeleid.
- De Klachtencommissie neemt namens het College van Beheer besluiten over schriftelijke bezwaren van belanghebbenden tegen beslissingen van het Fonds in het kader van de uitvoering van de pensioenreglementen.
- De Communicatiecommissie houdt zich bezig met het ontwikkelen en implementeren van het strategisch communicatieplan en het in hoofdlijnen begeleiden van een aantal communicatiemiddelen van het Fonds (o.a. jaarverslag, Generaties, brochures en website).
- De Auditcommissie verricht taken met betrekking tot de werking van risico- en controlesystemen waarmee het Fonds werkt voor de financiële verantwoording en rapportage, alsook de controle ervan. Ook adviseert de Auditcommissie het Fonds over het budget en het jaarverslag.
- De Governancecommissie heeft als taak het adviseren over (aanpassingen in) de pension fund governance (goed pensioenfondsbestuur) van het Fonds met inbegrip van het ingaan op vragen rond de taakafbakening van verschillende organen, commissies en adviseurs, informatiestromen en rapportagelijnen en de beheersbaarheid en praktische uitvoerbaarheid van een en ander.

Naast de zes statutaire commissies was er in 2010 een ad-hoc commissie actief: het zogenoemde Special Committee.

- Het Special Committee is ingesteld om de besluitvorming van het College van Beheer rond de vastgoed-fraude voor te bereiden. Dit betekent onder meer dat de commissie is belast met het begeleiden van de periodieke rapportages aan het College.

Directie/Directiebureau

Het College van Beheer laat zich in de uitoefening van zijn taken bijstaan door het Directiebureau onder leiding van een directeur. De directeur wordt benoemd door het College van Beheer.

Behalve met de leiding van het Directiebureau is de directeur belast met de externe vertegenwoordiging van het Fonds. Het Directiebureau heeft de volgende hoofdtaken:

- de beleidsvoorbereiding ten behoeve van het College van Beheer en zijn commissies;
- de operationele uitvoering van het beleid;
- de uitbesteding van werkzaamheden aan derden en het toezicht daarop;
- het beheersen van de risico's van het Fonds.

Met het Directiebureau heeft het College van Beheer de beschikking over een eigen, onafhankelijke staf van ongeveer 26 medewerkers. Dit is de stand per eind 2010. De directeur en de medewerkers van het Directiebureau zijn in dienst van het Fonds.

Afleggen verantwoording

Verantwoordingsorgaan

Het College van Beheer legt verantwoording af aan het Verantwoordingsorgaan over het beleid en de wijze waarop het is uitgevoerd. Het Verantwoordingsorgaan is bevoegd daarover een oordeel te geven. Het Verantwoordingsorgaan bestaat uit zes leden: twee werkgeversleden, twee werknemersleden en twee gepensioneerdleden (voor personalia, zie paragraaf 1.3). In de statuten van Philips Pensioenfonds, en in het reglement van het Verantwoordingsorgaan, zijn de taken en bevoegdheden van het Verantwoordingsorgaan beschreven. De statuten van het Fonds zijn via www.philipspensioenfonds.nl/downloads in te zien.

Vergadering van Aangeslotenen

Het College doet in de jaarlijkse Vergadering van Aangeslotenen verslag van de gang van zaken in het afgelopen boekjaar en legt het jaarverslag ter goedkeuring voor. Het Verantwoordingsorgaan geeft tijdens de Vergadering van Aangeslotenen een toelichting op het oordeel van het Verantwoordingsorgaan over het gevoerde beleid.

Intern toezicht

Waar het Verantwoordingsorgaan een oordeel geeft over de beleidskeuzes en de uitvoering van het beleid, is het intern toezicht gericht op het beoordelen van procedures en processen, de wijze van aansturing van het Fonds en het beheersen van risico's op de langere termijn. Philips Pensioenfonds heeft gekozen voor een visitatiecommissie als vorm van intern toezicht. Op grond van de wet is bepaald dat minimaal eens per drie jaar visitatie moet plaatsvinden.

De Visitatiecommissie bestaat uit minimaal drie onafhankelijke deskundigen. Over de samenstelling van de Visitatiecommissie wordt steeds besloten voorafgaande aan het verlenen van de visitatieopdracht.

Accountant/Actuaris

Philips Pensioenfonds heeft Ernst & Young Accountants LLP als externe accountant aangesteld en Towers Watson als externe actuaris.

Uitbesteding

De uitvoerende werkzaamheden voor het pensioen- en vermogensbeheer zijn uitbesteed.

- AON Hewitt (voorheen Hewitt Associates Outsourcing B.V.) geeft uitvoering aan het pensioenbeheer.
- BlackRock (Netherlands) B.V. (kortweg 'BlackRock') draagt zorg voor de uitvoering van het vermogensbeheer, met uitzondering van de beleggingen in onroerend goed. De onroerendgoedportefeuille wordt door het Fonds zelf beheerd.

In het contract met de pensioenbeheerder AON Hewitt is een Service Level Agreement (SLA) opgenomen. In deze overeenkomst zijn afspraken gemaakt over de te leveren prestaties bij een groot aantal processen dat AON Hewitt uitvoert voor Philips Pensioenfonds. Het Fonds wordt periodiek geïnformeerd over de realisatie van de SLA-afspraken. Daarnaast vindt er frequent overleg plaats over allerlei lopende zaken.

De door de vermogensbeheerder BlackRock gerealiseerde beleggingsrendementen worden vergeleken met een benchmark. BlackRock heeft als doelstelling meegekregen een beter rendement te behalen dan deze benchmark, waarbij het zich aan de door het Fonds opgestelde beleggingsrichtlijnen dient te houden. Het Fonds wordt periodiek door de vermogensbeheerder geïnformeerd over de gerealiseerde beleggingsresultaten. Daarnaast vindt er frequent overleg plaats over allerlei lopende zaken.

De werkzaamheden en resultaten van de verschillende uitbestedingspartners van Philips Pensioenfonds worden periodiek geëvalueerd.

Koepelorganisatie

Philips Pensioenfonds is aangesloten bij de Stichting voor Ondernemingspensioenfonds (OPF). Stichting OPF is een koepelorganisatie die opkomt voor de belangen van ondernemingspensioenfonds in Nederland en Europa. De directeur van het Fonds is lid van het algemeen bestuur van Stichting OPF. In november van het verslagjaar is de Pensioenfederatie van start gegaan. De Pensioenfederatie wordt gevormd door de koepels voor bedrijfstak- (VB), beroeps- (UvB) en ondernemingspensioenfonds (OPF). De directeur van het Fonds is als afgevaardigde van Stichting OPF lid van het bestuur van de Pensioenfederatie.

College van Beheer Philips Pensioenfonds

Leden benoemd door Koninklijke Philips Electronics N.V. (leden A)

Drs. H.J.G. Hendriks	Voorzitter
Mr. E.P. Coutinho	Vice-voorzitter
Drs. P.J.W.M. Warmerdam	Penningmeester
Ir. J.A.M. van Leeuwen RC	

Leden benoemd door de aangeslotenenen (leden B)

Ing. P. Breimer	Secretaris
A.W.P. Louws	
E.J.H.M. Spijkers Bsc. MM	
Drs. E.M.M. Thoolen	

Gepensioneerdenleden (leden C)

P.J.M. Ekelschot	
A.P.A. van Geloven	
Ir. M. van Herk	
Drs. ing. J.H. Scholing	

Leden Verantwoordingsorgaan

Werkgeversleden

Drs. H.A.F.M. Kroese	
P. van der Steen MFE (vanaf maart 2011)	

Werknemersleden

E. Aikes	
Drs. R.J.V. Poulssen RC	

Gepensioneerdenleden

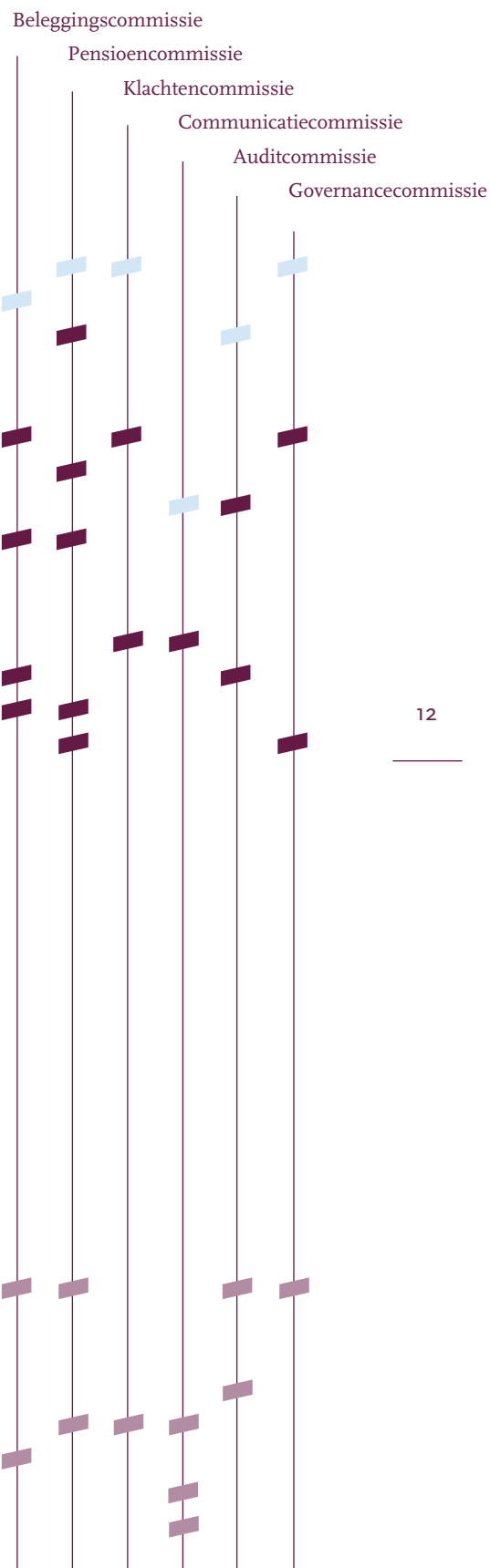
Drs. A.J. van den Heuvel	
Mr. drs. W.F. van Rappard	

Directeur Philips Pensioenfonds

Mr. J.B.J. Kemme	
------------------	--

Directiebureau Philips Pensioenfonds

M.J. Dogge RA	Hoofd Accounting & Reporting
J.A. Kuijsten AAG	Hoofd Pensioenen
Mr. drs. R.J. Schreur	Hoofd Beleggingen
J.L. van Herwaarden	Pensioencommunicatie
S.J.M.A. Scheepers	Pensioencommunicatie

Juridisch adviseur

Prof. dr. A.F. Verdam

Actuaris

Towers Watson

Accountant

Ernst & Young Accountants LLP

Vertegenwoordiging commissies namens werkgeversleden

Drs. H.G. van Diepen AAG (1)

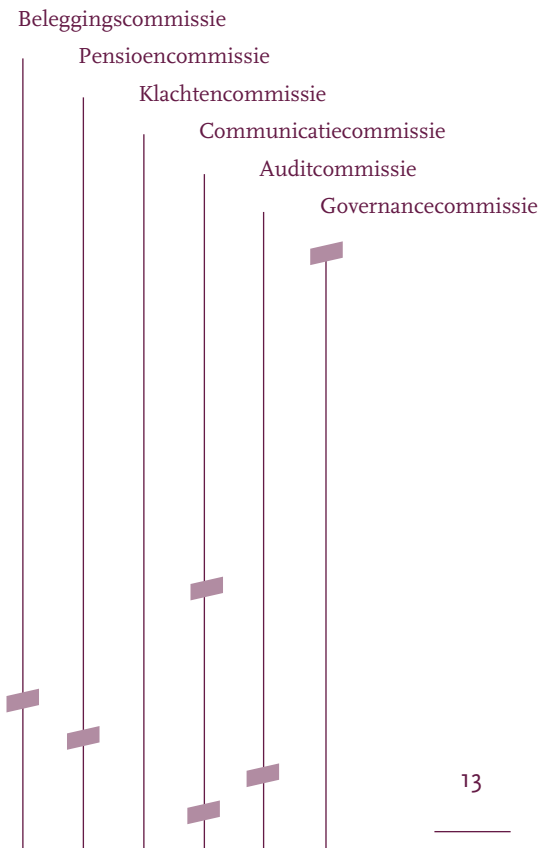
Externe deskundigen

Drs. F.A.M. ten Brink (2)

Drs. G.W. Euverman (3)

Drs. H. Kapteijn RA (4)

A.J.M. Kool MCC (5)

(1) adviseur pensioenzaken Philips Electronics Nederland B.V.

(2) voormalig directeur beleggingen Pensioenfonds Provisum (C&A Nederland)

(3) voormalig lid maatschap Watson Wyatt Brans & Co.

(4) zelfstandig gevestigd adviseur

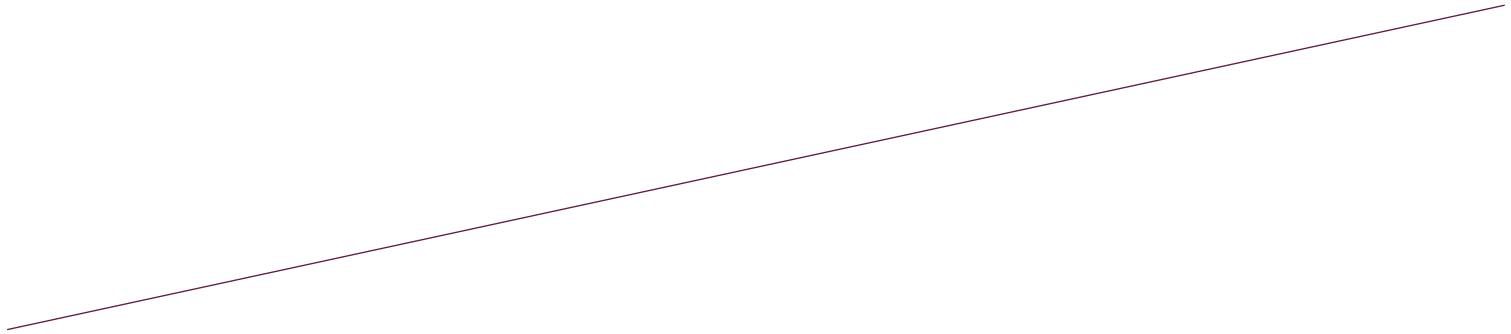
(5) zelfstandig gevestigd adviseur

- Lid
- Voorzitter
- Adviseur

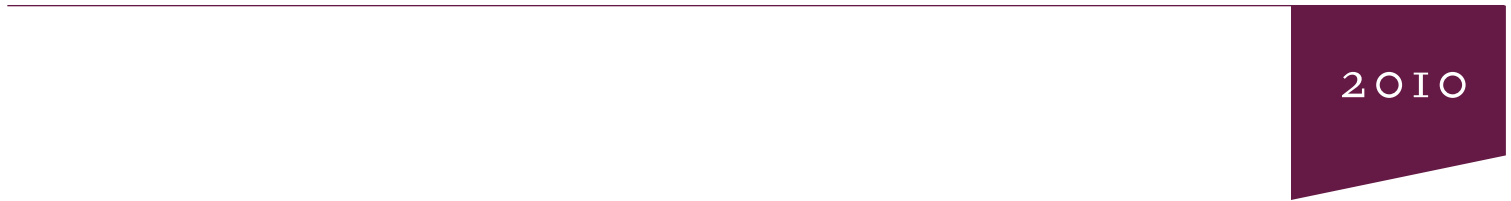
De deelname aan commissies zoals hier weergegeven is de indeling op 31 december 2010. Op de website van Philips Pensioenfonds (www.philipspensioenfonds.nl) vindt u de actuele indeling en is meer informatie opgenomen over de leden van het College van Beheer. Hier zijn onder andere de toetredingsdatum en de benoemingstermijn vermeld.

In Memoriam

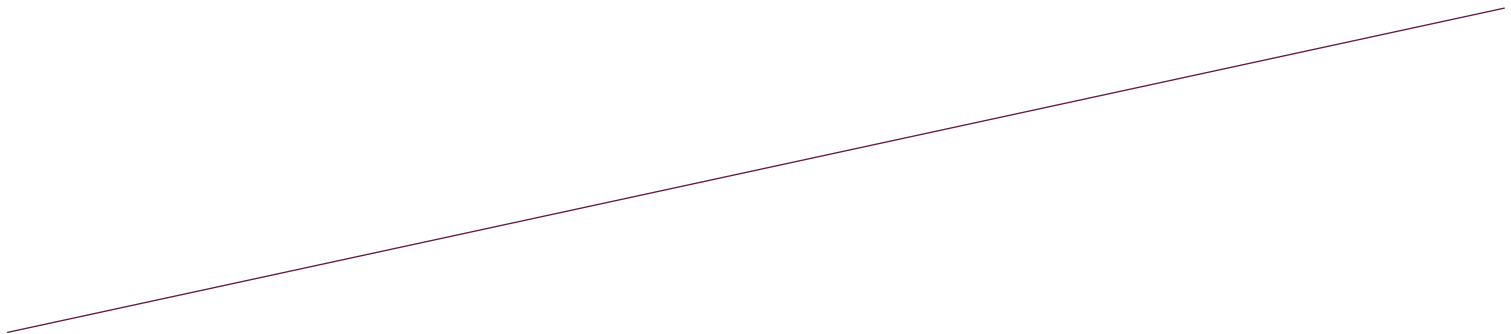
Op 1 december 2010 is de heer Gerard Ruizendaal overleden. Gerard was sinds 2009 vice-voorzitter van het Verantwoordingsorgaan van Philips Pensioenfonds. Wij zijn Gerard veel dank verschuldigd voor zijn bijdrage aan het Fonds en zullen hem zeer missen, niet alleen vanwege zijn inhoudelijke inbreng, maar eveneens vanwege de prettige en constructieve manier waarop hij die altijd wist te verwoorden.

2 Verslag College van Beheer

2010

Vergaderingen

Het College van Beheer vergaderde in 2010 elf keer, waarvan één keer met het Verantwoordingsorgaan. Daarnaast heeft het Verantwoordingsorgaan in 2010 nog twee keer met een afvaardiging van het College van Beheer vergaderd. Op 22 juni 2010 vond de jaarlijkse Vergadering van Aangeslotenen plaats. Het College van Beheer heeft tijdens die vergadering in aanwezigheid van 93 aangeslotenen een toelichting gegeven op de belangrijkste onderwerpen uit het jaarverslag over 2009. Ook is de voorzitter uitgebreid ingegaan op de stappen die het College van Beheer heeft gezet naar aanleiding van verdenkingen van fraude bij het beheer van de onroerendgoedbeleggingen van het Fonds.

De voorzitter van het Verantwoordingsorgaan heeft tijdens de Vergadering van Aangeslotenen een toelichting gegeven op het oordeel van het Verantwoordingsorgaan, dat (als inlegvel) in het jaarverslag 2009 was opgenomen.

2010

Vastgoedfraude

2.1

Onafhankelijk onderzoek

In november 2007 kwam via een grootscheepse actie van de FIOD/ECD aan het licht dat het Openbaar Ministerie verschillende personen en rechtspersonen verdenkt van fraude met onroerend goed. Onder anderen worden verdacht twee voormalig medewerkers van Philips Real Estate Investment Management B.V. (PREIM), de toenmalige beheerder van de onroerendgoedportefeuille van het Fonds. Het Fonds is bij de vermoede vastgoedfraude één van de benadeelde partijen.

15

Meteen na het bekendworden hiervan hebben het College van Beheer en Philips opdracht gegeven tot een onafhankelijk en diepgravend onderzoek. Dit is uitgevoerd door advocatenkantoor De Brauw Blackstone Westbroek.

Uitkomsten onderzoek

De onderzoekers hebben verschillende vastgoedtransacties geselecteerd en onderzocht. De onderzochte transacties vertegenwoordigen ongeveer de helft van de waarde van de vastgoedtransacties die in een periode van meer dan tien jaar door of namens het Fonds zijn aangegaan. Uit dit onderzoek bleek onder meer dat vastgoed tegen niet-marktconforme prijzen is gekocht danwel verkocht. Dat betekent – kort gezegd – dat tegen te hoge prijzen is gekocht danwel tegen te lage prijzen is verkocht.

Informatie aan aangeslotenen

In december 2008 heeft het College van Beheer alle aangeslotenen per brief geïnformeerd over het feit dat het onderzoek zich in een afrondende fase bevond. In maart 2009 zijn de aangeslotenen opnieuw per brief geïnformeerd over de uitkomsten van het onderzoek en de vervolgstappen die het College heeft genomen. In juli 2010 heeft Philips Pensioenfonds alle aangeslotenen per brief geïnformeerd over diverse schikkingen die toen getroffen zijn met personen en rechtspersonen die verdacht worden of werden van betrokkenheid bij de vastgoedfraude. Op de website zijn de schikkingen die na het versturen van de brief getroffen zijn, vermeld.

Vervolgstappen

Een eerste prioriteit van het Fonds was om ervoor te zorgen dat alle mogelijke maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat zij nogmaals op soortgelijke wijze wordt benadeeld. Hierbij dient te worden opgemerkt dat het College van Beheer al medio 2007 had besloten om de directe vastgoedportefeuille van het Fonds te verkopen. Deze verkoop is inmiddels voor het grootste deel afgerond. PREIM heeft zijn werkzaamheden voor het Fonds in 2008 gestaakt. Het beheer van en het toezicht op de overige beleggingen van het Fonds is van aanvang anders van opzet geweest dan het beheer van en het toezicht op de vastgoedbeleggingen. Verder is onder toezicht van de Auditcommissie van het Fonds reeds direct na het bekendworden van de fraudezaak gestart met een evaluatie van het interne controlesysteem van het Fonds en zijn externe dienstverleners. Deze evaluatie is inmiddels afgerond. Waar nodig zijn verbeteringen aangebracht. Het College van Beheer is niettemin nauwgezet nagegaan of de onderzoeksresultaten aanleiding gaven voor wijzigingen in de wijze waarop het beheer van de overige beleggingen van het Fonds en het toezicht daarop thans is georganiseerd. Waar nodig zijn passende aanvullende maatregelen getroffen.

Het College van Beheer stelt voorts alles in het werk om de schade die het Fonds heeft geleden te verhalen op degenen die daarvoor aansprakelijk kunnen worden gehouden. Hiertoe heeft het Fonds zich in december 2007 al gevoegd in de strafzaak als zogenoemde 'benadeelde partij'. Bij de strafzaken blijft het Fonds ook in de toekomst nauw betrokken.

Tevens heeft het Fonds in mei 2008 beslag laten leggen op bezittingen van meerdere verdachten, waaronder de twee voormalig medewerkers van PREIM. Het Fonds heeft dat gedaan om te voorkomen dat zij bezittingen aan een eventuele verhaalsactie van het Fonds trachten te onttrekken. Eind 2009 is het Fonds een eerste civiele procedure begonnen terzake van één van de verdachte transacties. In mei 2010 is het Fonds een tweede civiele procedure begonnen die betrekking heeft op drie andere verdachte transacties en waarin een kerngroep van personen is gedagvaard die verdacht worden van betrokkenheid bij de vastgoedfraude. In november 2010 is het Fonds ten slotte met betrekking tot één van de drie hiervoor genoemde transacties een derde civiele procedure begonnen, waarin enkele andere betrokkenen zijn gedagvaard. Voorafgaand aan de procedures zijn (extra) beslagen gelegd.

Vanaf medio 2010 heeft het Fonds diverse schikkingen getroffen met personen en rechtspersonen die verdacht worden of werden van betrokkenheid bij de vastgoedfraude. Het betreft achtereenvolgens regelingen met de heren Hilders, Van Vlijmen, Floris, Van Tartwijk, Trimp, D. Lesmeister, en aan deze personen gelieerde rechtspersonen. In alle gevallen is in het kader van de schikking een vergoeding betaald aan de benadeelde partijen, te weten Rabo Vastgoedgroep en Philips Pensioenfonds. Over de onderlinge verdeling met Rabo Vastgoedgroep zijn goede afspraken gemaakt.

De manier waarop Philips Pensioenfonds is ingericht en wordt bestuurd moet voldoen aan de Pensioenwet en derhalve aan de 'Principes voor goed pensioenfondsbestuur'. Deze principes zijn, na overleg met een groot aantal belangenorganisaties, door de Stichting van de Arbeid opgesteld. Pensioenfondsen moeten sinds 1 januari 2008 aan de principes voldoen. Op diverse plaatsen in dit jaarverslag wordt aandacht besteed aan de vraag hoe Philips Pensioenfonds invulling geeft aan de principes.

Wat houden de principes van goed pensioenfondsbestuur in?

- Het bestuur van een pensioenfonds moet deskundig zijn.
- Het bestuur moet ervoor zorgen dat de pensioenregeling goed en zorgvuldig wordt uitgevoerd.
- Het is belangrijk dat alle belanghebbenden zich op evenwichtige wijze door het bestuur vertegenwoordigd kunnen voelen.
- Het gevoerde beleid moet helder en transparant zijn.
- Het bestuur moet elk jaar verantwoording afleggen aan een Verantwoordingsorgaan. Dit Verantwoordingsorgaan bestaat uit vertegenwoordigers van werkgever, werknemers en pensioengerechtigden.
- Tenslotte moet het Pensioenfonds intern toezicht geregeld hebben.

Zelfevaluatie College van Beheer

De 'principes voor goed pensioenfondsbestuur' schrijven voor dat het College van Beheer zijn functioneren evalueert. Zelfevaluatie biedt een kans het functioneren van het College van Beheer (nog) verder te verbeteren. In maart 2010 heeft het College van Beheer een zelfevaluatie gehouden. De punten die hieruit naar voren kwamen, zijn uitvoerig door het College besproken. Waar nodig, is actie ondernomen. In maart 2011 heeft wederom een zelfevaluatie plaatsgevonden.

Deskundigheid van het College

Het besturen van een pensioenfonds is een grote verantwoordelijkheid. Het College van Beheer is immers verantwoordelijk voor de pensioenen van alle deelnemers. Die verantwoordelijkheid vraagt om specifieke deskundigheid.

Opleidingen

Om de deskundigheid van het College op peil te houden en te verbreden, kent het Fonds een opleidingsplan voor de leden van het College van Beheer. Nieuwe leden van het College volgen meestal een opleiding gericht op het besturen van een ondernemingspensioenfonds. Daarnaast vinden jaarlijks opleidingsdagen plaats voor het voltallige College van Beheer.

De jaarlijkse opleidingsdagen van het College van Beheer vonden in het verslagjaar plaats in de maand november. Tijdens deze opleidingsdagen is ingegaan op actualiteiten op het gebied van pensioenen, beleggingen en risicomanagement.

Op het gebied van pensioenen is gesproken over onder meer het Pensioenakkoord en de wijzigingen in de pensioenregeling per 1 april 2011. Op het gebied van beleggingen is gesproken over onder meer de behaalde beleggingsresultaten ten opzichte van een peer group en beleggen in internationaal indirect onroerend goed. Er is tijdens de opleidingsdag ook gesproken over het rapport van de commissie Frijns. Externe sprekers tijdens deze opleidingsdagen waren onder meer afkomstig van Ortec, Towers Watson, BlackRock, Aviva, CEM Benchmarking en Ernst & Young.

Naast de opleidingsdagen voor het College van Beheer hebben in 2010 ook binnen diverse afzonderlijke commissies opleidings sessies plaatsgevonden. Voorafgaand aan deze sessies is er eerst bekeken wat de opleidingsbehoeften waren van de commissieleden.

Deskundigheidsniveau

De pensioenkoepels hebben een plan van aanpak 'deskundigheidsbevordering' opgesteld waarin staat dat het wenselijk is eisen te stellen aan de deskundigheid van bestuursleden van pensioenfondsen. Hieruit vloeit voort dat binnen het bestuur van een pensioenfonds sprake moet zijn van twee deskundigheidsniveaus. Niveau 2 vult niveau 1 aan. Het College van Beheer moet in zijn geheel beslissingen nemen. Daarvoor moet voldoende deskundigheid binnen het College aanwezig zijn. Dit wordt gewaarborgd in niveau 2. Het College van Beheer van Philips Pensioenfonds vindt dat de collectieve deskundigheid voldoende is.

Niveau 1 heeft betrekking op de individuele deskundigheid: ieder Collegelid dient binnen één jaar na zijn of haar benoeming aan dit niveau te voldoen. Concreet betekent dit dat een Collegelid een bepaalde basiskennis moet hebben over zeven aandachtsgebieden.

Niveau 2 heeft betrekking op de collectieve deskundigheid: het College van Beheer dient als geheel aan dit niveau te voldoen. Concreet betekent dit dat minimaal twee Collegeleden bijvoorbeeld deskundig zijn op het gebied van pensioenregelingen en pensioensoorten, terwijl minimaal twee andere bestuursleden deskundig zijn op het gebied van communicatie. De verdeling van deskundigheid onder de leden mag het College van Beheer zelf bepalen.

Oordeel Verantwoordingsorgaan

Het Verantwoordingsorgaan geeft een oordeel over het beleid en de wijze waarop het is uitgevoerd. In paragraaf 2.7 is het oordeel opgenomen over het verslagjaar 2009 alsmede de reactie hierop van het College van Beheer. Het oordeel over het verslagjaar 2010 en de reactie hierop van het College van Beheer worden als afzonderlijk document gepubliceerd op de website van het Fonds zodra dit document beschikbaar is.

Rapport Visitatiecommissie

Pensioenfondsen moeten ervoor zorgen dat intern toezicht plaatsvindt door onafhankelijke personen of instanties. Philips Pensioenfonds heeft gekozen voor visitatie als vorm van intern toezicht. Over de eerste negen maanden van 2009 heeft de Visitatiecommissie een rapport uitgebracht over het functioneren van het College van Beheer. Dit rapport is in maart 2010 beschikbaar gesteld aan het College. In een bijlage bij het jaarverslag 2009 was een samenvatting van het rapport en de reactie van het College van Beheer daarop opgenomen. Gedurende het verslagjaar heeft het College van Beheer aandacht gegeven aan de aandachtspunten zoals deze door de Visitatiecommissie waren benoemd. Daarnaast heeft het College van Beheer besloten om een nieuwe volledige visitatie uit te laten voeren in de tweede helft van 2011.

Het College van Beheer is verantwoordelijk voor het realiseren van de doelstellingen van het Fonds. Het bereiken van die doelstellingen kan in gevaar komen door risico's van binnen en buiten de organisatie. Risicomanagement staat dan ook nadrukkelijk op de agenda van Philips Pensioenfonds. Het Fonds moet een actueel en volledig beeld hebben van alle relevante risico's en zorgen voor gepaste beheersingsmaatregelen. Dit vloeit voort uit eisen ten aanzien van een beheerste en integere bedrijfsvoering zoals opgenomen in de Pensioenwet.

Het Fonds maakt voor haar integraal risicomanagement gebruik van FIRM (Financiële Instellingen Risicoanalyse Methode) ontwikkeld door De Nederlandsche Bank (DNB).

FIRM risico- en beheersingscategorieën

Het College van Beheer heeft de dagelijkse uitvoering van het risicomanagement gedelegeerd aan het Directiebureau van het Fonds. Hiervoor wordt gebruikgemaakt van FIRM, een methode die onderscheid maakt in verschillende risicocategorieën.

Financiële risico's:

- Matching-/renterisico
- Marktrisico
- Kredietrisico
- Verzekeringstechnisch risico

Niet-financiële risico's:

- Omgevingsrisico
- Operationeel risico
- Uitbestedingsrisico
- IT-risico
- Integriteitsrisico
- Juridisch risico

Daarnaast onderkent FIRM risico-overstijgende beheersingscategorieën, namelijk organisatie-, management- en solvabiliteitsbeheer. De aspecten van deze categorieën hebben niet betrekking op één individuele risicocategorie maar op de gehele functionele activiteit en de risico's daarbinnen. Meer uitleg over wat de verschillende risico- en beheersingscategorieën inhouden vindt u op www.philippensioenfonds.nl

Risicosessie College van Beheer

Enmaal per jaar vindt in het College van Beheer een aparte risicosessie plaats. Deze sessie heeft in het verslagjaar plaatsgevonden in maart. In deze sessie hebben de leden van het College van Beheer per risico- en beheersingscategorie een inschatting gemaakt van het risico. Hiervan is het volgende vastgesteld:

- de kans dat een risico zich voordoet,
- de impact indien het risico zich voordoet, en
- de verbetermogelijkheden.

In maart 2011 heeft een volgende risicosessie plaatsgevonden.

Voor een inhoudelijke beschrijving van de risico's voor het Fonds en de beheersing daarvan in het verslagjaar, wordt verwezen naar de jaarrekening (paragraaf 4.7 'Risicobeheer en derivaten').

Ambitie en algemene risicohouding

Het is de ambitie van Philips Pensioenfonds om de opgebouwde pensioenen jaarlijks te verhogen met de collectieve schaal aanpassing binnen Philips en de pensioenen voor de ontvangers en premievrije polishouders jaarlijks te verhogen met de afgeleide consumentenprijsindex. Of, en in welke mate deze verhoging plaatsvindt, is altijd afhankelijk van besluitvorming door het College van Beheer. Daarbij beoordeelt het College onder meer of en in hoeverre een verhoging verantwoord is, gelet op de financiële positie van het Fonds en de mogelijke toekomstige ontwikkelingen daarin.

Het is niet mogelijk om de ambitie te realiseren zonder bepaalde beleggingsrisico's te nemen. Het is echter de vraag of het ook bij beduidend lagere dekkingsgraden dan de huidige, gewenst is om (in dezelfde mate) beleggingsrisico's te nemen teneinde de kans op toekomstige indexaties overeind te houden. Of zouden juist bij een lage dekkingsgraad met name de nominale aanspraken beschermd moeten worden met als gevolg dat toekomstig koopkrachtbehoud (vrijwel) onmogelijk wordt? Aan het einde van het verslagjaar is aan dit vraagstuk door het College van Beheer, samen met een externe adviseur, uitvoerig aandacht besteed. Er hebben verschillende sessies plaatsgevonden waarin gesproken is over de verdere concretisering van de ambitie.

Het College van Beheer heeft deze concretisering op hoofdlijnen uitgewerkt. Een belangrijk uitgangspunt in deze uitwerking, is dat de ambitie en het beleggingsbeleid mee dienen te bewegen met de financiële positie van het Fonds. Immers, de kans dat de ambitie gerealiseerd kan worden is uiteraard veel groter bij een riant hoge dekkingsgraad dan bij een zorgelijk lage dekkingsgraad. De mate waarin het nemen van beleggingsrisico's acceptabel wordt geacht, is eveneens in grote mate afhankelijk van de financiële positie van het Fonds.

Bij lage dekkingsgraden is het mogelijk niet gewenst om alle beleggingsrisico's te minimaliseren. Gedurende 2011 wordt bekeken wat de gevolgen zullen zijn van de (geconcretiseerde) ambitie voor onder andere het beleggingsbeleid van het Fonds.

2.4.1 Actuariële grondslagen

Stijging levensverwachting

Het Actuariel Genootschap heeft in augustus van het verslagjaar een nieuwe prognosetafel gepresenteerd (AG Prognosetafel 2010-2060). De AG Prognosetafel geeft inzicht in de mogelijke toekomstige sterfteontwikkeling tot en met 2060. De nieuwe prognosetafel van het Actuariel Genootschap laat een duidelijke stijging van de levensverwachting zien ten opzichte van de vorige.

De prognosetafel van het Actuariel Genootschap heeft betrekking op de periode van 2010 tot 2060. De vorige prognosetafel ging over de periode van 2005 tot 2050. Philips Pensioenfonds heeft, net als bijna alle andere pensioenfonds in Nederland, als beleid aan te sluiten op de meest recente AG-Prognosetafel.

In het jaarverslag 2009 heeft het Fonds beschreven dat het College begin 2010 heeft besloten om de voorziening pensioenverplichtingen ultimo 2009 en de premie 2010 te verhogen met 3% vanwege de op dat moment verwachte stijging van de levensverwachtingen. Toen is vastgesteld dat bij toepassing van de geactualiseerde AG-Prognosetafel de noodzakelijke verhoging hoger of lager kon uitkomen dan 3%.

Na de aankondiging van het Actuariel Genootschap in augustus 2010 heeft het Fonds bekeken wat de fondsspecifieke effecten van de nieuwe prognosetafel waren. Door wijzigingen in het model van het Actuariel Genootschap bleken de gevolgen groter dan eerder (eind 2009) was ingeschat. Door gebruik te maken van AG-Prognosetafel 2010-2060 stijgen de voorziening pensioenverplichtingen ultimo 2010 en de premie 2011 met nog eens ongeveer 5%.

21

2.4.2 Indexatie

Indexatiebeleid

Philips Pensioenfonds streeft ernaar de opgebouwde pensioenen jaarlijks te verhogen. Voor pensioenopbouwers streeft Philips Pensioenfonds ernaar de opgebouwde pensioenen te verhogen met de collectieve schaal aanpassing binnen Philips. Voor pensioenontvangers en houders van premievrije polissen wordt ernaar gestreefd de pensioenen te verhogen met de ontwikkeling van de afgeleide consumentenprijsindex (afgeleide CPI). Deze index wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Het Pensioenfonds is niet verplicht om de pensioenen te verhogen. Of en in welke mate deze verhoging plaatsvindt, is ieder jaar opnieuw afhankelijk van besluitvorming door het College van Beheer. Daarbij beoordeelt het College onder meer of en in hoeverre een verhoging verantwoord is gelet op de financiële positie van het Fonds en de mogelijke toekomstige ontwikkelingen daarin.

Financiering indexatie

Philips Pensioenfonds heeft geen geld gereserveerd om de pensioenen in de toekomst te verhogen. Verhogingen dienen voor een belangrijk deel gefinancierd te worden uit (in het verleden behaalde) beleggingsopbrengsten. Verder hanteert het Fonds een zogenoemde indexatieopslag in de pensioenpremie om de kans te vergroten dat de pensioenen in de toekomst kunnen worden verhoogd. De hoogte van deze indexatieopslag is onafhankelijk van de werkelijke indexatie. Een besluit van het College om in enig jaar of gedurende meerdere jaren niet (volledig) te indexeren, leidt er dus niet toe dat de indexatieopslag in de pensioenpremie in het daarop volgende jaar of jaren wordt aangepast.

Indexatie 2010

Het College van Beheer heeft begin 2010 besloten om in 2010 tot volledige indexatie over te gaan. Naar het oordeel van het College van Beheer was een volledige verhoging van de pensioenen, gezien de relatief gezonde financiële positie van het Fonds, mogelijk. De indexatie voor pensioenopbouwers in het Philips flex pensioen was gelijk aan de collectieve schaal-aanpassing bij Philips van 1% per 1 november 2010. De indexatie voor pensioenontvangers en houders van premievrije polissen was gelijk aan de ontwikkeling van de afgeleide consumentenprijsindex (CPI) over de periode januari 2009 tot januari 2010. Dit resulteerde in een indexatie van 0,68%, die per 1 april 2010 is doorgevoerd.

Indexatie 2011

Het College van Beheer heeft in maart 2011 besloten om de pensioenen in 2011 niet te indexeren. Ontwikkelingen gedurende het verslagjaar hebben een zodanige invloed gehad op de financiële positie van het Fonds, dat indexatie in 2011 door het College van Beheer niet verantwoord werd geacht. De pensioenontvangers en de pensioenopbouwers die door dit indexatiebesluit direct geraakt worden, hebben eind maart een persoonlijk bericht hierover ontvangen.

2.4.3 Continuïteitsanalyse

In het eerste kwartaal van het verslagjaar is voor Philips Pensioenfonds een continuïteitsanalyse uitgevoerd. Een belangrijk onderdeel van de continuïteitsanalyse is de consistentietoets. Indien het Fonds voldoet aan de consistentietoets, dan bestaat er een consistent geheel tussen toezegging, financiering en communicatie van de toeslagen. Als deze consistentie is vastgesteld, dan mag de solvabiliteitsvrijval in mindering worden gebracht op de pensioenpremie (zie ook paragraaf 2.4.4 'Premie').

Een ander onderdeel in de continuïteitsanalyse is het indexatielabel dat Philips Pensioenfonds in 2010 in de communicatie richting deelnemers moest gebruiken. Het indexatielabel moet voor de deelnemer inzicht geven in de verwachting ten aanzien van de toekomstige indexatie en hoe deze zich ontwikkelt ten opzichte van de prijsinflatie. Vanaf 2011 zijn pensioenfonds niet langer verplicht om het indexatielabel op te nemen in hun communicatie naar deelnemers. Het College van Beheer heeft op 1 maart 2011 besloten het label in 2011 niet meer te gebruiken.

22

2.4.4 Premie

Premiebeleid

In de actuariële en bedrijfstechnische nota (abtn) wordt onder andere de financieringsopzet van de reglementaire pensioenen beschreven. In de abtn is ook vastgelegd op welke manier de jaarlijkse pensioenpremie wordt bepaald. De berekeningsmethodiek is in overeenstemming met de eisen die het FTK stelt. Op een aantal punten gaat de in de abtn vastgelegde methodiek verder dan het FTK voorschrijft, hetgeen extra zekerheid geeft voor alle (gewezen) deelnemers. De premie wordt per kwartaal voldaan. In het onderstaande schema is weergegeven hoe de jaarlijks te betalen premie in het verslagjaar is opgebouwd.

Opbouw pensioenpremie 2010	
in miljoenen euro's	
Jaarlijkse inkoop nominale pensioenopbouw	137,6
Indexatieopslag	34,4
Solvabiliteitsopslag	7,8
Overige opslagen	8,4
Kostendekkende premie	188,2
Vermogensopslag / premiekorting	0
Solvabiliteitsvrijval als gevolg van uitkeringen	-7,8
Te betalen premie	180,4

2.4.5 Verzekeringstechnische analyse

Net als ieder ander pensioenfonds maakt Philips Pensioenfonds voor zijn financiële opzet gebruik van veronderstellingen. Deze veronderstellingen hebben onder andere betrekking op de gemiddelde marktrente, de verwachte hoogte van kosten en de verwachte sterfte onder deelnemers. De verzekeringstechnische analyse maakt inzichtelijk welke verschillen er zijn tussen de vooraf gedane veronderstellingen en de werkelijkheid zoals na afloop van het jaar vastgesteld. Deze analyse resulteert in technische winst- en verliesbronnen, ofwel geeft weer of de werkelijkheid in positieve dan wel negatieve zin afwijkt van de gedane veronderstellingen.

In het onderstaande overzicht is een samenvatting opgenomen van alle componenten van de verzekeringstechnische analyse. De ontwikkeling van het pensioenvermogen is inzichtelijk gemaakt, evenals de ontwikkeling van de voorziening pensioenverplichtingen op basis van de rekenregels van het Fonds. Het verschil in ontwikkeling van het pensioenvermogen en de ontwikkeling van de voorziening pensioenverplichtingen levert het verzekeringstechnisch resultaat.

De verschillende onderdelen van de verzekeringstechnische analyse worden hierna toegelicht.

Verzekeringstechnische analyse	Pensioenvermogen	Voorziening pensioenverplichtingen ¹	Resultaat
in miljoenen euro's			
Stand einde vorig verslagjaar	13.348,6	10.798,0	
Beleggingen	782,0	121,5	660,5
Salaries- en indexatieontwikkeling	-	77,8	-77,8
Premie	171,5	120,5	51,0
Gehanteerde kanssystemen	-728,1	-713,2	-14,9
In- en uitredingen	5,8	5,4	0,4
Kosten	-18,8	-20,6	1,8
Diversen	43,6	523,2	-479,6
Rentetermijnstructuur	-	576,7	-576,7
Stand einde verslagjaar	13.604,6	11.489,3	
Overgang GOV-curve naar FTK-curve	-	946,4	-946,4
Stand einde verslagjaar	13.604,6	12.435,7	

¹ De voorziening pensioenverplichtingen 'stand einde vorig verslagjaar' van € 10.798,0 miljoen, de tussenliggende onderdelen en 'stand einde verslagjaar' van € 11.489,3 miljoen zijn op basis van GOV.

Specificatie voorziening pensioenverplichtingen

De voorziening pensioenverplichtingen is als volgt te specificeren (in miljoenen euro's).

	Eind 2010	Eind 2009 ¹
Pensioenopbouwers	2.143,2	1.979,1
Pensioenontvangers	8.324,9	7.739,5
Houders premievrije polissen	1.967,6	1.599,1
Totaal voorziening pensioenverplichtingen	12.435,7	11.317,7

Beleggingen

De werkelijke beleggingsopbrengsten over 2010 bedroegen € 782,0 miljoen. De benodigde rentetoevoeging aan de voorziening pensioenverplichtingen bedroeg € 121,5 miljoen. Per saldo resulteerde dit in een positief resultaat van € 660,5 miljoen. De beleggingsresultaten zijn voor een belangrijk deel veroorzaakt door de dalende marktrente gedurende het verslagjaar. Diezelfde daling zorgde echter ook voor een aanzienlijke stijging van de voorziening pensioenverplichtingen (zie de post 'Rentetermijnstructuur' hieronder).

Salaris- en indexatieontwikkeling

De indexatie van pensioenuitkeringen van pensioenontvangers en pensioenaanspraken van premievrije polishouders bedroeg per 1 april 2010 0,68%, wat overeenkomt met de ontwikkeling van de afgeleide consumentenprijsindex over de periode januari 2009 – januari 2010. Deze indexatie resulteerde in een verhoging van de voorziening pensioenverplichtingen van € 62,1 miljoen.

De pensioenaanspraken van pensioenopbouwers van het Philips flex pensioen zijn per 1 november 2010 verhoogd met 1,00%, een percentage gelijk aan de collectieve loonsverhoging bij Philips. Deze indexatie resulteerde in een verhoging van de voorziening pensioenverplichtingen van € 14,8 miljoen.

Samenvattend hebben salaris- en indexatieontwikkeling geleid tot een verhoging van de voorziening pensioenverplichtingen van € 77,8 miljoen.

24

Premie

De ontvangen premie over 2010 bedroeg € 171,5 miljoen. De benodigde premie door toevoeging van nieuwe nominale pensioenopbouw voor de actieven aan de voorziening pensioenverplichtingen bedroeg € 120,5 miljoen. Per saldo resulteerde dit in een positief resultaat van € 51,0 miljoen. Dit positieve resultaat komt grotendeels doordat de post 'indexatieopslag' is opgenomen in de te betalen premie (zie paragraaf 2.4.4 'Premie'). In de benodigde premie is deze indexatieopslag niet meegenomen.

Gehanteerde kanssystemen

De betaalde uitkeringen, inclusief afkoop bedroegen over 2010 € 728,1 miljoen. De verlaging van de voorziening pensioenverplichtingen vanwege uitkeringen bedroeg € 713,2 miljoen. Per saldo resulteerde dit in een negatief resultaat van € 14,9 miljoen.

Het resultaat op 'Gehanteerde kanssystemen' betreft het verschil tussen de werkelijke uitkeringen en de verwachte uitkeringen. Bij de verwachte uitkeringen wordt rekening gehouden met veronderstellingen ten aanzien van levensverwachting van de aangeslotenen en hun nabestaanden.

¹ Om de pensioenverplichtingen van het verslagjaar met het jaar 2009 te kunnen vergelijken, zijn de bedragen van eind 2009 aangepast op basis van FTK. Eind 2009 was de voorziening pensioenverplichtingen voor de pensioenopbouwers op basis van GOV € 1.806,6 miljoen, voor de pensioenontvangers € 7.532,7 miljoen en voor de houders premievrije polissen € 1.458,7 miljoen. De totale voorziening pensioenverplichtingen was eind 2009 op basis van GOV € 10.798,0 miljoen.

In- en uittredingen

De inkomende waardeoverdrachten in 2010 bedroegen € 9,4 miljoen tegenover de uitgaande waardeoverdrachten van € 3,6 miljoen. Per saldo werd er € 5,8 miljoen overgedragen naar het Pensioenfonds. De voorziening pensioenverplichtingen ging met € 5,4 miljoen omhoog. Bij individuele waardeoverdrachten worden de wettelijke overdrachtsregels gehanteerd die anders zijn dan de rekenregels die Philips Pensioenfonds hanteert bij het opstellen van de jaarrekening. In het verslagjaar was het resultaat op in- en uittredingen derhalve € 0,4 miljoen positief.

Kosten

Het resultaat op kosten is het verschil tussen de kosten waarmee in de veronderstellingen rekening is gehouden en de werkelijke kosten. Het resultaat op kosten kwam in het verslagjaar uit op € 1,8 miljoen positief.

Diversen

Het resultaat op diversen bedroeg in het verslagjaar € 479,6 miljoen negatief. Dit resultaat wordt grotendeels veroorzaakt doordat de voorziening pensioenverplichtingen ultimo 2010 is verhoogd met ongeveer 5% als gevolg van de nieuwe prognosetafel (AG Prognosetafel 2010-2060).

Rentetermijnstructuur

De daling van de marktrente gedurende 2010 leidde tot een stijging van de voorziening pensioenverplichtingen van € 576,7 miljoen. Zoals hiervoor reeds vermeld, heeft de dalende marktrente een sterk positief effect gehad op de beleggingsresultaten. De stijging van de verplichtingen en de stijging van het pensioenvermogen vallen voor een belangrijk deel tegen elkaar weg.

Overgang van GOV-curve naar FTK-curve

Het College van Beheer heeft besloten om vanaf eind 2010 alleen de dekkingsgraad op basis van de FTK-curve te publiceren in externe uitingen (waaronder het jaarverslag en de jaarrekening). Dit resulteert in een verhoging van de voorziening pensioenverplichtingen met € 946,4 miljoen.

2.4.6 Indexatieruimte

Het College van Beheer beoordeelt onder meer op basis van de indexatieruimte of in een jaar wordt besloten tot indexatie. De indexatieruimte is daarmee één van de factoren op basis waarvan het College de beslissing neemt of en in hoeverre indexatie zal plaatsvinden. Het beschikbaar zijn van indexatieruimte is geen garantie dat indexatie zal plaatsvinden. Onder het kopje 'Indexatie' op pagina 60 leest u meer over andere factoren die mede bepalend zijn voor het wel of niet indexeren van de pensioenen. Hierna wordt nader ingegaan op de wijze waarop de indexatieruimte wordt bepaald en hoe de ontwikkeling van de indexatieruimte was in 2010.

In het onderstaande schema is weergegeven hoe de indexatieruimte zich heeft ontwikkeld in het verslagjaar.

Verloop indexatieruimte in 2010	
in miljoenen euro's	
Indexatieruimte 1 januari 2010	1.650,9
Ottrekking: $1/3 \times -1.685,2$	-561,7
Indexatieruimte 1 januari 2011	1.089,2

2.4.7 Klachten

Het totaal aantal klachten in het jaar 2010 was ongeveer gelijk aan het totaal aantal klachten in het voorgaande jaar. Net als in voorgaande jaren was ook dit jaar de hoogte van het pensioen zoals vastgesteld door het Fonds een aantal keren aanleiding voor een klacht. Verder werden klachten ontvangen over diverse andere onderwerpen.

	2010	2009	2008	2007	2006
Aantal klachten	16	17	22	31	27
Gehonoreerd	6	4	10	10	7
Afgewezen	10	13	12	21	20

De Klachtencommissie heeft in 2010 in zes situaties een besluit genomen in het voordeel van de belanghebbende, ondanks het feit dat sprake was van een correcte uitvoering van het reglement. In de meeste gevallen ging het daarbij om nieuwe feiten en/of gebeurtenissen die invloed hadden op de op zich correcte uitvoering van het reglement. De resterende tien klachten werden afgewezen.

Indien een klacht door de Klachtencommissie wordt afgewezen, heeft de belanghebbende de mogelijkheid zich te wenden tot de Ombudsman Pensioenen. De Ombudsman Pensioenen vraagt, na ontvangst van een klacht, aan de Klachtencommissie om een toelichting op het besluit om de klacht af te wijzen, waarna de Ombudsman daaromtrent een oordeel uitspreekt. In het verslagjaar heeft de Ombudsman de Klachtencommissie één keer verzocht om een toelichting op een besluit tot afwijzing van een klacht. De Ombudsman heeft het oordeel van de Klachtencommissie bevestigd.

2.4.8 Overige onderwerpen

Wijzigingen pensioenregeling per 1 april 2011

Begin 2010 hebben Philips en de vakorganisaties een akkoord bereikt over een nieuwe CAO. In deze CAO zijn onder andere afspraken gemaakt over een aanpassing van het Philips flex pensioen per 1 april 2011. Wettelijk gezien was het noodzakelijk om het nabestaandenpensioen van de pensioenregeling aan te passen. Daarnaast zijn de aanpassingen vooral bedoeld om de pensioenregeling eenvoudiger te maken. De belangrijkste veranderingen raken het nabestaandenpensioen en de opbouw van het ouderdompensioen. Deze wijzigingen gelden uitsluitend voor de deelnemers aan het Philips flex pensioen met ingangleeftijd 65 jaar (geboren na 1949 of wanneer de medewerker na 1 januari 2006 in dienst is gekomen).

Nabestaandenpensioen

In de nieuwe pensioenregeling per 1 april 2011 gaat de medewerker niet alleen een ouderdompensioen, maar ook een nabestaandenpensioen opbouwen. In de tot 1 april 2011 geldende flex-regeling was het nabestaandenpensioen op risicobasis verzekerd.

Opbouw ouderdompensioen

Vanaf 1 april 2011 wordt de franchise (het deel van het salaris waar men geen pensioen over opbouwt) verlaagd naar € 12.120 (voorheen € 15.456). Hierdoor wordt het gedeelte van het salaris waarover men wel pensioen opbouwt groter. Daar staat tegenover dat het opbouwpercentage wordt verlaagd. Vanaf 1 april 2011 bouwt men 1,85% van de pensioengrondslag (het salaris boven de franchise) aan ouderdompensioen op (voorheen 2,0%). Daarnaast stopt de extra pensioenopbouw van 0,6% van de franchise.

Communicatie richting deelnemers

Om de deelnemers tijdig te voorzien van informatie over de nieuwe regeling is in beide Generaties-uitgaven van 2010 uitvoerig aandacht besteed aan de nieuwe pensioenregeling. Begin 2011 zijn de deelnemers op de hoogte gesteld over wat de nieuwe pensioenregeling persoonlijk voor hen betekent. Zij hebben een uitgebreid informatiepakket ontvangen dat bestond uit een persoonlijk 'Overzicht pensioenwijzigingen per 1 april 2011' en het boekje 'Een heldere blik op later' met meer achtergrondinformatie. In het informatiepakket zat ook een formulier waarmee men bezwaar kon maken tegen de interne overdracht van de reeds opgebouwde pensioenen tot en met 31 maart 2010 naar de nieuwe pensioenregeling.

Deelnemers konden ook op een digitaal infoplein terecht waar de informatie op een andere manier gepresenteerd werd. De Klantenservice heeft gedurende de periode van begin januari tot half maart extra openingstijden gehad zodat deelnemers ook in de avonden konden bellen met vragen.

Algemene ontwikkelingen op beleggingsgebied

Algemene economische ontwikkelingen hebben directe invloed op de beleggingen van Philips Pensioenfonds. Daarom wordt hier eerst een beeld geschetst van de algemene ontwikkelingen op beleggingsgebied in het jaar 2010.

2010 was opnieuw een turbulent jaar. Drie hoofdthema's domineerden de financiële markten.

Ontwikkelingen Eurozone

Allereerst was er de Europese schulden crisis die eind 2009 werd ingezet door Griekenland nadat bleek dat de begrotingscijfers waren gemanipuleerd. Angst voor escalatie naar andere economisch en financieel zwakkere landen binnen de Eurozone zoals Ierland, Portugal, Italië en Spanje zorgde ervoor dat de kapitaalmarktrente ook in deze landen in korte tijd sterk opliep. Aangekondigde en ingrijpende begrotingsmaatregelen bleken ontoereikend om de financiële markten gerust te stellen. Dit vertaalde zich onder andere in een waardedaling van de euro ten opzichte van alle andere belangrijke valuta.

De mogelijke destabilisatie van de euro en oplopende verliezen op staatsleningen leidden tot een samenwerking tussen de landen in de Eurozone en het Internationaal Monetair Fonds (IMF). De samenwerking heeft geleid tot de oprichting van een Europees noodfonds. Met het Europees noodfonds werd ruimte gecreëerd om de begrotingen van de landen in de Eurozone op orde te brengen en de Europese regelgeving te verbeteren. De belangrijkste maatregelen zijn gericht op een ingrijpende controle op de financiële situatie van landen met begrotingstekorten en duidelijke sancties op tekortschietend begrotingsbeleid.

Door de opzet van dit noodfonds stabiliseerden de financiële markten weer. De Europese Centrale Bank (ECB) droeg bij aan de stabilisering van de financiële markten door het nemen van niet-gebruikelijke maatregelen zoals de inkoop van Griekse staatsleningen en verregaande liquiditeitsverstrekking aan financieel zwakke Europese banken.

Vertraging economisch herstel

Het tweede hoofdthema was een mogelijke vertraging van het eind 2009 ingezette economische herstel. Alhoewel het wereldwijde economische herstel gedurende 2010 per saldo wel doorzette, waren er verschillende momenten waarop beleggers dit in twijfel trokken. Deze zorgen werden gevoed door de vrees dat strenge budgettaire maatregelen van westerse overheden gericht op het terugbrengen van de overheidsstekorten het economische herstel in de kiem zouden smoren. Maar ook de aanhoudende terughoudendheid van banken ten aanzien van kredietverstrekking, de hardnekkige werkloosheid in de Verenigde Staten en het uitblijven van een herstel van de Amerikaanse huizenmarkt zorgden regelmatig voor onzekerheid.

Inflatiemaatregelen China

Het derde belangrijke thema dat de financiële markten in 2010 met enige regelmaat in beroering bracht, was China met een dreigende oververhitting van de economie en de maatregelen gericht op het beperken van de inflatie. Vanwege de belangrijke rol die China de afgelopen jaren vervulde als aanjager van de wereldwijde economische groei, werden deze maatregelen telkens weer negatief ontvangen door beleggers.

Aandelenmarkten

De aandelenmarkten gingen in 2010 wereldwijd aarzelend van start. De verwachting van een doorzettend economisch herstel zorgde ervoor dat het eerste kwartaal positief werd afgesloten. In het tweede kwartaal vielen de aandelenmarkten wereldwijd scherp terug vanwege twijfels over de bestendigheid van de wereldwijde economische groei en de dreigende escalatie van de schuldproblematiek in de Eurozone. Vanaf september hervonden beleggers hun vertrouwen.

Valutamarkten

Ook op de valutamarkten maakte de Europese schuldencrisis veel los. De langetermijnrisico's van de niet-gebruikelijke monetaire maatregelen in de Verenigde Staten werden daarmee naar de achtergrond gedrongen. Zo daalde de euro sterk tegenover de Amerikaanse dollar in de eerste helft van het jaar. Gezien de sterke waardering van de valuta's van opkomende markten en overige Aziatische landen lijkt dit echter meer te wijten aan zwakte van de euro dan aan kracht van de Amerikaanse dollar. In de tweede helft van het jaar liet de Amerikaanse dollar een zeer bewegelijk verloop zien waarbij het eerdere verlies van de euro gedeeltelijk werd goedge maakt. Gedurende het verslagjaar is de euro per saldo gedaald. Het beleid van het Fonds is om het valutarisico zo veel als mogelijk af te dekken.

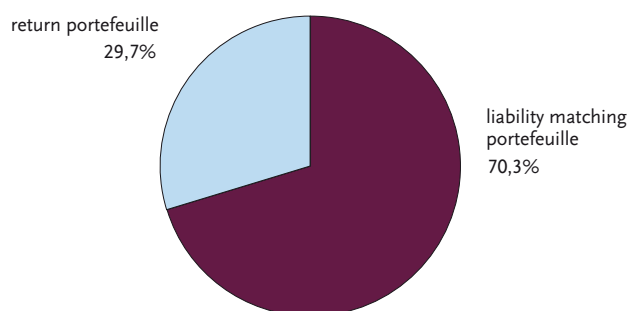
Grondstoffenmarkten

Ook grondstoffenmarkten maakten in 2010 een volatiele ontwikkeling door. De olieprijs liep vanaf september op tot boven de 90 dollar per vat. De trend was ook voor landbouwproducten en metalen positief en 2010 was daarmee een goed jaar voor grondstoffen. De prijzen werden niet alleen opgedreven door speculatie, maar ook als gevolg van de aanhoudende sterke vraag vanuit de opkomende markten in combinatie met structurele schaarste bij de winning en tegenvallende oogsten.

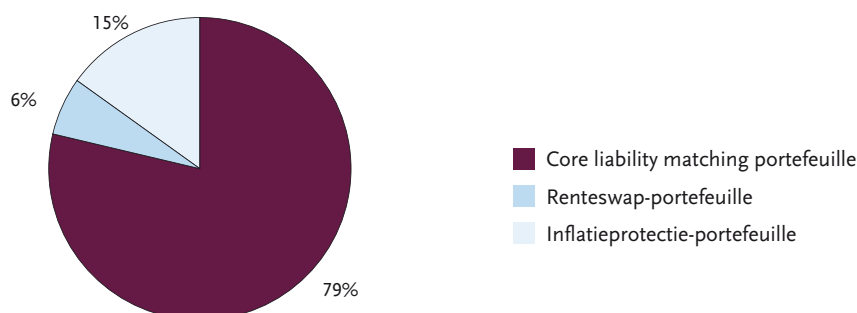
Beleggingsbeleid algemeen en resultaten

De beleggingen van Philips Pensioenfondsen zijn onderverdeeld in de liability matching portefeuille en de return portefeuille. Deze verdeling heeft als doel enerzijds het beheersen van risico's en anderzijds het creëren van middelen voor een zo goed mogelijk indexatiebeleid.

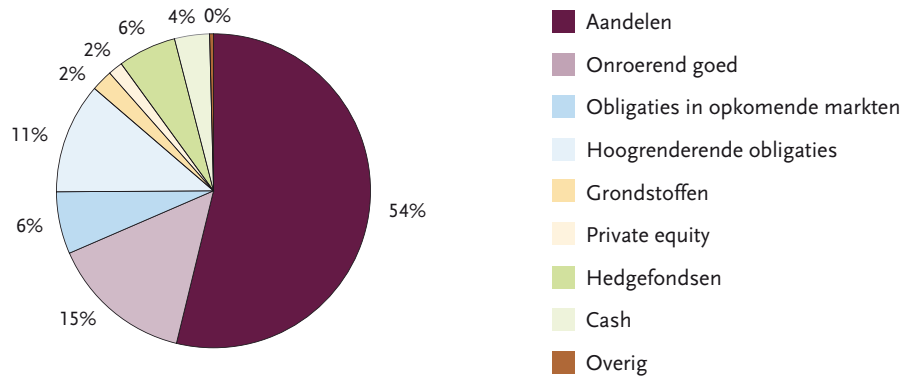
Portefeuilleverdeling

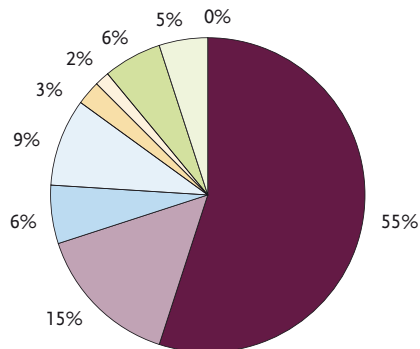
Portefeuilleverdeling liability matching portefeuille

Portefeuilleverdeling return portefeuille

Strategische verdeling return portefeuille

Rendementen

Philips Pensioenfonds heeft over 2010 een totaalrendement behaald van 6,1% (2009: 6,9%). In de volgende tabel is weergegeven hoe dit rendement is opgebouwd. Philips Pensioenfonds beoordeelt de beleggingsresultaten door ze te vergelijken met een benchmark. Welke benchmark dit is, wordt per portefeuille behandeld.

Totaalrendement	Rendement (%)	Benchmark (%)
Liability matching portefeuille	4,3	5,4
Return portefeuille	11,2	8,2
Gewogen totaalrendement	6,1	n.v.t.

Rendement liability matching portefeuille	Portefeuille-rendement (%)	Benchmark (%)
Core liability matching portefeuille	3,5	5,4
Renteswap-portefeuille	14,6	n.v.t.
Inflatieprotectie-portefeuille	2,5	n.v.t.
Liability matching portefeuille totaal	4,3	5,4

De benchmark die het Fonds hanteert voor de liability matching portefeuille is de mutatie van de waarde van de pensioenverplichtingen als gevolg van renteontwikkelingen gebaseerd op euro staatsobligaties. De vermogensbeheerder belegt in een portefeuille staatsobligaties die zo goed mogelijk aansluit bij het profiel van de verplichtingen van het Fonds. Onder normale marktomstandigheden is het rendement op de verplichtingen (dat wil zeggen de mate waarin de verplichtingen toe- en afnemen als gevolg van

renteontwikkelingen) vergelijkbaar met het rendement op deze obligatieportefeuille. Maar in 2010 waren de markten turbulent, vanwege zorgen over de kredietwaardigheid van landen als Italië, Spanje, Portugal, Griekenland en Ierland. Onder deze omstandigheden liep het rendement op de verplichtingen en belegbare obligaties van tijd tot tijd sterk uiteen. Dit kan als onvermijdelijke ruis in het rendement beschouwd worden. Een andere reden voor eventuele rendementsverschillen tussen de liability matching portefeuille en de verplichtingen van de benchmark is dat er een tijdsverschil van enkele uren is in het bepalen van de marktprijzen zoals gebruikt voor de benchmark en de waardering van de liability matching portefeuille. Onder normale omstandigheden heeft dit nauwelijks effect. Echter in volatiele markten kan dit verschil van enkele uren een sterke positieve of negatieve invloed hebben. Beide genoemde effecten hadden over 2010 een negatief effect op het rendement van de core matching portefeuille ten opzichte van de benchmark gebaseerd op de verplichtingen van respectievelijk bij benadering -1,3% en -0,7%.

Rendement return portefeuille	Portefeuillerendement (%)	Benchmark (%)
Aandelen	20,9	19,0
Onroerend goed	14,7	4,2
Obligaties in opkomende markten	17,4	16,7
Hoogrenderende bedrijfsobligaties	19,8	21,7
Grondstoffen	25,7	25,0
Private equity	25,3	19,5
Hedgefondsen	7,4	3,6
Cash	1,2	0,6
Return portefeuille (gewogen) totaal	11,2	8,2

De benchmark van de return portefeuille is een verzamelindex die is samengesteld op basis van de strategische gewichten voor de diverse delen van de return portefeuille².

Het Fonds heeft het beleid de valutarisico's grotendeels af te dekken. Dit leverde, als gevolg van een zwakkere euro, in 2010 een fors negatieve bijdrage (-3,0%) aan het resultaat van de return portefeuille op. In relatieve zin bleef de hoogrenderende bedrijfsobligatieportefeuille achter bij de benchmark (-1,9%). Dit was vooral te wijten aan de meer defensieve positionering van de portefeuille, terwijl juist risicovollere hoogrenderende bedrijfsobligaties sterk in waarde stegen.

Hedgefondsen bleken, net als in 2009, wederom in staat waarde toe te voegen, getuige een additioneel rendement van 3,8% ten opzichte van de benchmark. Vooral strategieën gericht op het profiteren van over- en onderwaarderingen binnen vastrentende waarden leverden een positieve bijdrage aan dit additioneel rendement.

Landenweging in liability matching portefeuille

Gezien alle ontwikkelingen in Europa in het afgelopen jaar zijn de risico's van diverse Europese landen het laatste jaar aanzienlijk groter gebleken dan de jaren daarvoor door financiële markten werd ingeschat. Uiteraard is dit een ontwikkeling die het Fonds nauwkeurig gevolgd heeft.

Teneinde het risicoprofiel van de liability matching portefeuille in lijn te houden met het beleid, heeft het College van Beheer besloten Griekenland en Portugal uit de benchmark voor de liability matching portefeuille te halen. Het College van Beheer blijft de ontwikkelingen binnen de Eurozone nauwlettend in de gaten houden en neemt beslissingen wanneer de situatie dat vereist. Hierbij is het bewaken van de juiste balans tussen risico en rendement, passend bij de ambitie van het Fonds, een belangrijke leidraad.

¹ De benchmark voor de return portefeuille is samengesteld uit 15,7% MSCI Europe ex UK, 4,7% MSCI UK, 22,6% MSCI North America, 4,4% MSCI Japan, 2,2% MSCI Pacific ex Japan, 5,5% MSCI Emerging Markets, 3% JPM EMBI Global Index, 3% JPM ELMI+ (unhedged), 9% ML Global HY Contrained Index, 2,5% DJ UBS Commodity index, 1,5% MSCI World, 6% ML 3month Euribid CMS+3%, 5% ML 3month Euribid CMS en 15% onroerend goed (ROZ/IPD Nederland).

Direct en indirect onroerendgoedportefeuille

Gedurende het verslagjaar is de bestaande direct onroerendgoedportefeuille verder afgebouwd. Verschillende (onderdelen van) objecten zijn in 2010 verkocht en geleverd. Ter vervanging van direct onroerend goed gaat het Fonds beleggen in indirect, niet-beursgenoteerd onroerend goed. De selectieprocedure voor beheerders van indirect, niet-beursgenoteerd onroerend goed is gedurende het verslagjaar voortgezet en afgerond.

Philips Pensioenfonds heeft voor Aviva Investors Global Services Limited (Aviva) gekozen om een indirecte niet-beursgenoteerde onroerendgoedportefeuille op te zetten en te beheren. Sinds februari 2011 voert Aviva het mandaat voor de indirect onroerendgoedportefeuille uit. In 2010 zijn er nog geen beleggingen in indirect onroerend goed uitgezet.

ALM-studie

Philips Pensioenfonds streeft naar een stabiele ontwikkeling van zijn financiële positie en goede indexatiekansen op lange termijn. Het beleggingsbeleid is hier ook op gericht. Om te toetsen of het beleggingsbeleid nog aansluit bij de doelstellingen van het Fonds, wordt periodiek een zogenoemde Asset Liability Management (ALM)-studie uitgevoerd.

Een ALM-studie is een analyse van te verwachten ontwikkelingen in de financiële positie van Philips Pensioenfonds onder diverse (economische) scenario's. Zo wordt onder meer gekeken naar de langetermijneffecten van het huidige beleggings-, premie- en indexatiebeleid van het Fonds.

Eind 2009 is een dergelijke studie verricht. Een belangrijke bevinding was dat er geen directe urgentie is het beleid bij te stellen. Gedurende het verslagjaar is de studie voortgezet om te bezien of, ondanks het ontbreken van directe urgentie, verbeteringen mogelijk waren in het beleggingsbeleid.

Er is gekeken naar de gebieden waar het Fonds het meeste risico loopt. Doel hiervan is de mogelijkheden te onderzoeken om het beleggingsbeleid aan te passen gericht op verdere risicospreiding. Daaruit kwam naar voren dat inflatie een belangrijke risicofactor is voor Philips Pensioenfonds. Dit betekent dat wanneer de inflatie structureel veel hoger is dan verwacht, dit met het huidige beleid een negatief effect heeft op toekomstige indexatiekansen. Vanwege de onzekerheid over toekomstige inflatieontwikkelingen is besloten om een deel van het inflatierisico af te dekken.

De marktomstandigheden in 2010 boden de mogelijkheid om tegen een aantrekkelijke prijs extra inflatieprotectie aan te kopen. Dit heeft geresulteerd in een verhoging van het afdekken van het inflatierisico van 3,6% naar 10,6%.

Implementatie passief beleggen

In 2009 heeft het College van Beheer besloten om een gedeelte van de return portefeuille passief te gaan beleggen. In tegenstelling tot actief beheer, waarbij de beheerder zijn relevante benchmark probeert te overtreffen, kopieert een passief beheerde portefeuille de benchmark. Alhoewel actief beheer kans biedt op extra rendement bovenop de benchmark, zijn de kosten hiervan in de regel duidelijk hoger. Bovendien is er een kans dat het rendement onder dat van de benchmark blijft. Op basis van een breed opgezet onderzoek van het Directiebureau heeft het College van Beheer geconcludeerd dat de voordelen van actief beheer in volwassen aandelenmarkten niet opwegen tegen de nadelen. In dit onderzoek zijn zowel de resultaten van BlackRock alsook langjarige resultaten van vermogensbeheerders in het algemeen betrokken.

Een bijkomend voordeel van passief beheer is het terugbrengen van met name de transactiekosten die het Fonds dient te betalen. De portefeuille wordt namelijk alleen aangepast als de samenstelling van de benchmark verandert. Gedurende de eerste helft van het verslagjaar is het besluit van het College om een gedeelte van de return portefeuille passief te gaan beleggen, geïmplementeerd.

Ook bij passief beheer kunnen bepaalde ondernemingen, die in de benchmark zitten, uitgesloten worden. Philips Pensioenfonds doet dit wanneer een onderneming niet voldoet aan de ESG-criteria die door het Fonds zijn vastgesteld. Hieronder leest u meer over de ontwikkelingen die gedurende het verslagjaar hebben plaatsgevonden op ESG-gebied.

Ontwikkelingen ESG-beleid

Het ESG-beleid van Philips Pensioenfonds houdt in het kort in dat het Fonds bij zijn beleggingsbeslissingen rekening houdt met milieu (environment), sociale (social) en goed ondernemingsbestuur (governance) aspecten. Daarnaast wenst Philips Pensioenfonds niet te beleggen in activiteiten die door internationale wet- of regelgeving zijn verboden.

Het Fonds is van mening dat het voorop stellen van het financiële belang van de deelnemers prima samengaat met het integreren van ESG-aspecten in het beleggingsbeleid. Zo bevindt Philips Pensioenfonds zich als langetermijnbelegger in een uitstekende positie om een dialoog aan te gaan met ondernemingen die, naar de mening van het Fonds, achterblijven op ESG-gebied.

Dit laatste is in 2010 verder in praktijk gebracht door de vermogensbeheerder, BlackRock. Zo worden alle aandelen en bedrijfsobligaties van Philips Pensioenfonds periodiek onderworpen aan een zogenoemde 'ESG-scan'. Vervolgens gaat de beheerder in voorkomende gevallen de dialoog aan met ondernemingen die duidelijk achterblijven op basis van de door het Fonds gehanteerde ESG-criteria. Deze dialoog kan vervolgens worden ondersteund door gebruik te maken van het aan het Fonds toegekende stemrecht als aandeelhouder.

Philips Pensioenfonds heeft de uitvoering van zijn stembeleid, net als de uitvoering van de beleggingen, overgedragen aan de vermogensbeheerder BlackRock. De vermogensbeheerder brengt namens Philips Pensioenfonds stemmen uit op zoveel mogelijk aandeelhoudersvergaderingen wereldwijd. Philips Pensioenfonds blijft uiteraard eindverantwoordelijk voor het stemmen door BlackRock. Philips Pensioenfonds geeft elk kwartaal informatie over de uitvoering van het stembeleid via de website www.philipspensioenfonds.nl/esg

In deze paragraaf wordt vooruitgeblikt op het jaar 2011.

Pensioenakkoord

In 2010 is op landelijk niveau gesproken over het Pensioenakkoord tussen werkgevers- en werknemersvertegenwoordigers. De verwachting is dat in 2011 de definitieve invulling van het akkoord vastgesteld wordt.

Hierbij zal de invulling van het Pensioenakkoord naar verwachting invloed hebben op de inhoud en/of financiering van de pensioenregelingen die nu zijn ondergebracht bij Philips Pensioenfonds.

Beleggingsbeleid

De verwachting voor 2011 is dat er geen wezenlijke aanpassingen in het beleggingsbeleid van Philips Pensioenfonds doorgevoerd zullen worden.

Gedurende 2011 wordt het ESG-beleid van Philips Pensioenfonds geëvalueerd en naar verwachting verder geïmplementeerd in andere beleggingscategorieën dan aandelen.

Vernieuwing van de Philips-CAO

De huidige CAO van de onderneming heeft een looptijd tot 1 juli 2011. In de loop van 2011 starten Philips en werknemersvertegenwoordigers het overleg over vernieuwing van de CAO op. Afspraken in die CAO die betrekking hebben op pensioenen, zijn ook voor het Fonds van belang.

Organisatie Philips Pensioenfonds

Verwacht wordt dat in 2011 geen substantiële wijziging plaats zal vinden in het aantal medewerkers van het Fonds.

Eindhoven, 26 april 2011

Het College van Beheer

Taak en taakinulling

Het Verantwoordingsorgaan van de Stichting Philips Pensioenfonds (VO) is conform wet, statuten en reglement bij uitstek het orgaan, waaraan het College van Beheer (College/CvB) jaarlijks verantwoording aflegt en dat een oordeel moet geven

- over het gevoerde beleid en over beleidskeuzes voor de toekomst
- over het handelen van het College van Beheer en de uitvoering van het beleid alsmede
- over de naleving van geldende Principes van goed pensioenfondsbestuur.

In deze verklaring gaat het om een oordeel inzake het verslagjaar 2009.

Informatie ten behoeve van het oordeel kwam aan de orde in zes voltallige vergaderingen, waarvan drie deels samen met (een representatieve afvaardiging) van het College.

Aanvullend is na discussie in de gezamenlijke decembervergadering begonnen met kwartaalbriefings via de voorzitter van het VO en ontvangen alle VO-leden na vaststelling de besluitenlijsten van de CvB-vergaderingen. Ondanks verder grote openheid is het VO vanwege de juridische positie van het Fonds slechts heel terughoudend geïnformeerd over de zogenoemde vastgoedfraude. Wel toereikend was de informatie over de bevindingen van de Visitatiecommissie van onafhankelijke deskundigen, de statutair gekozen vorm van intern toezicht. In de afrondende fase kreeg het VO voor zijn oordeel een integrale versie van het door de Visitatiecommissie uitgebrachte eindrapport aangereikt. In samenspraak is afgelopen najaar tenslotte ook het reglement op het VO herzien en verduidelijkt.

35

Conclusies en oordeel

Het oordeel van het VO begint verdiend met waardering en dank aan het College en het Directiebureau. Er is veel werk verzet en beleidsmatig veel gedaan en nieuw aangezet. Dat geldt ook voor de beleidsuitvoering en het raamwerk van risicobeheersings-maatregelen. Over de effectiviteit van al dat nieuwe is gezien de korte implementatieperiode veelal nog weinig te zeggen, heeft de Visitatiecommissie opgemerkt. Ook inzake het VO dat in zijn opdracht niet zozeer op processen, maar meer op concreet beleid is gericht, hebben nieuweheidsproblemen meegespeeld. Behalve over het wat, wanneer en hoe van de tussentijdse informatievoorziening in zijn richting gold dat voor met name de verantwoording van besluiten. Bij mondelinge navraag wordt vanuit alle geledingen binnen het CvB zonder voorbehoud getuigd van een duidelijk evenwichtige behartiging van de belangen van de diverse betrokkenen: pensioenopbouwers, pensioenontvangers en houders van premievrije polissen alsmede Philips. Echter die gebalanceerde belangenbehartiging spreekt niet of maar beperkt uit de onderbouwing van besluiten en posities in de feitelijke (jaar-)verslaglegging, zo constateert het VO. In dat opzicht is nog een inhaalslag te maken.

Goed bestuur veronderstelt een goede beleidsvorming, een goede beleidsuitvoering met adequaat toezicht en een transparante verantwoording. Ook ten aanzien van het laatste aspect oordeelt het VO in principe positief met de constatering dat het College vergelijkenderwijs in zijn informatie meer openheid betoont dan elders het geval. Desondanks meent het VO dat er in de explicatie richting belanghebbenden nog het nodige te doen valt. Dat geldt zeker voor de leesbaarheid van dit jaarverslag en voor de wijze waarop pensioeninformatie structureel wordt aangeboden richting individuele deelnemers. Of en in hoeverre vanuit het Fonds meer pro-actief (breng) informatie moet worden aangeboden inzake belangrijke ontwikkelingen zoals de vastgoedfraude en significante neerwaartse aanpassingen van kerngegevens zoals dekkingsgraden, moet nader worden overwogen.

Los van deze kanttekeningen en vooral ten behoeve van de Vergadering van Aangeslotenen van 22 juni 2010 herhaalt het VO in algemene termen met waardering kennis te hebben genomen van niet alleen de inspanningen, maar ook en met nadruk van de resultaten van de werkzaamheden van het College van Beheer, het Directiebureau en door hen ingeschakelde beleidsuitvoerders en adviseurs, die hebben geleid tot een tevredenstellende dekkingsgraad van het Fonds per einde verslagjaar en een vergelijkbare conclusie omtrent de lange termijn.

Meer specifiek wordt het VO geacht indien en voor zover mogelijk te verklaren

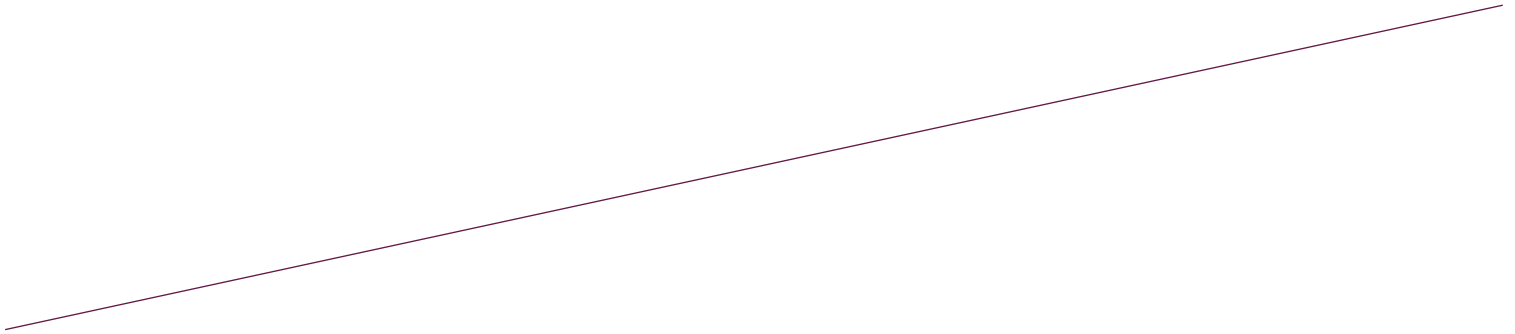
- dat het College van Beheer in redelijkheid en verantwoord is gekomen tot het beleid en de beleidskeuzes voor de toekomst, waartoe de facto is geconcludeerd,
- dat het College van Beheer gedurende het verslagjaar in de uitvoering van het vastgestelde beleid en anderszins met voldoende zorgvuldigheid en de vereiste evenwichtige afweging van belangen heeft gehandeld of voor zich heeft doen handelen
- dat het College van Beheer op adequate wijze de Principes van goed pensioenfondsbestuur bij het Fonds heeft doorgevoerd, nageleefd en doen naleven.

Bij het ontbreken van aanwijzingen in andere richting en binnen de hierboven aangegeven kaders heeft het VO geconcludeerd dat het aldus met dank kan verklaren en oordelen.

Eindhoven, 2 juni 2010

Reactie College van Beheer

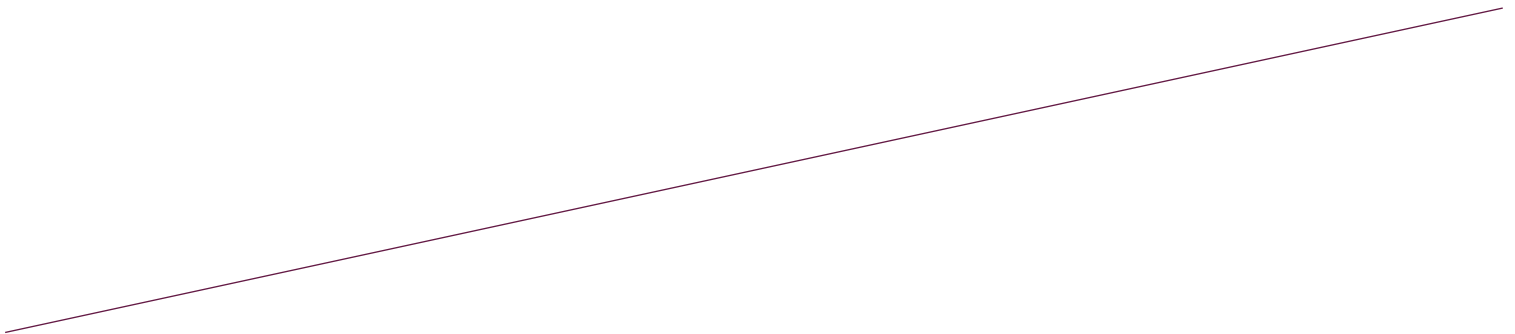
Het College van Beheer dankt het Verantwoordingsorgaan voor de inspanningen die het heeft verricht om tot een oordeel te komen. Het College van Beheer heeft met waardering kennisgenomen van het oordeel van het Verantwoordingsorgaan en zal aan de door het Verantwoordingsorgaan genoemde verbeterpunten de nodige aandacht geven.

3 Philips Pensioenfonds in cijfers

2010

Kerncijfers: vijfjarenvergelijking

3.I

bedragen in miljoenen euro's

3.I.I Pensioenen

Aantal deelnemers	Eind 2010	Eind 2009	Eind 2008	Eind 2007	Eind 2006
Pensioenopbouwers	16.467	17.870	19.652	20.561	28.109
Pensioenontvangers	60.131	60.165	60.254	60.024	59.617
Houders premievrije polissen	33.018	32.739	32.506	41.154	41.746
Totaal	109.616	110.774	112.412	121.739	129.472

Premies	2010	2009	2008	2007	2006
Werkgever	167	165	132	177	234
Werkgever koopsommen	4	3	4	6	17
Werknemers pensioenregeling	-	-	-	-	1
Werknemers vrijwillige verzekeringen	1	2	3	3	4
Totaal	172	170	139	186	256

Uitkeringen	2010	2009	2008	2007	2006
Pensioenen	728	725	730	702	682
Uitgaande waardeoverdrachten individueel	4	6	22	22	15
Uitgaande waardeoverdrachten collectief	-	-6	-	620	92
Totaal	732	725	752	1.344	789

Indexaties	2010	2009	2008	2007	2006
Indexatie pensioenopbouwers (in %)	1,00	3,50	3,50	1,25	1,25
Indexatie pensioenontvangers en houders premievrije polissen (in %)	0,68	1,45	1,90	1,25	1,65

3.1.2 Beleggingen

Verdeling belegd vermogen ¹	Eind 2010	Eind 2009	Eind 2008	Eind 2007	Eind 2006
Onroerend goed	594	504	541	1.191	1.342
Aandelen	2.175	2.329	1.772	3.603	4.185
Vastrentende waarden	9.566	9.374	9.871	8.285	8.403
Overig	1.275	1.209	1.048	871	695
Totaal	13.610	13.416	13.232	13.950	14.625

Resultaten beleggingen ¹ (in %)	2010	2009	2008	2007	2006
Direct onroerend goed	31,2	-9,3	-1,7	17,5	10,5
Indirect onroerend goed	0,5	1,3	-	-	-
Aandelen	20,9	30,8	-40,7	-0,2	12,6
Vastrentende waarden	4,3	2,3	17,3	-1,0	-1,9
Totaal beleggingsresultaat	6,1	6,9	-0,4	2,6	4,9

3.1.3 Financiële positie

	Eind 2010	Eind 2009	Eind 2008	Eind 2007	Eind 2006
Pensioenvermogen	13.605	13.349	12.992	13.779	14.548
Voorziening pensioenverplichtingen ²	12.436	11.318	11.177	9.762	10.685
Dekkingsgraad (in %)	109	118	116	141	136
Vereiste dekkingsgraad ³ (in %)	108	107	107	109	113

- Voor de jaren 2009 en 2010 is in het jaarverslag op pagina 4 een overzicht opgenomen van de verdeling van het belegd vermogen en de beleggingsresultaten ingedeeld naar liability matching portefeuille en return portefeuille. In de balans op pagina 45 zijn de beleggingen voor risico pensioenfonds gebaseerd op een andere grondslag (RJ610). Deze cijfers zijn exclusief de beleggingen voor risico deelnemers.
- Om de pensioenverplichtingen per jaar te kunnen vergelijken zijn deze bedragen op basis van FTK. Eind 2009 was de voorziening pensioenverplichtingen op basis van GOV € 10.798 miljoen, eind 2008 € 10.681 miljoen, eind 2007 € 10.023 miljoen en eind 2006 € 10.836 miljoen.
- De vereiste dekkingsgraden vanaf 2008 zijn op basis van de FTK-curve en de vereiste dekkingsgraden van 2006 en 2007 zijn op basis van GOV-curve.

Ontwikkelingen deelnemers

3.2

2010

	Opbouwers	Houders premievrige polis	Ontvangers ouderdoms- pensioen	Ontvangers arbeids- ongeschikt- heidspensioen	Ontvangers nabestaanden- pensioen	Ontvangers wezen- pensioen
Saldo einde vorig verslagjaar	17.870	32.739	39.539	1.494	18.695	437
Toetreding	954					
Vertrek / Revalidatie	-1.660	1.660				
Arbeidsongeschiktheid				23		
Pensioentoekenning	-666	-1.030	1.696		995	67
Overlijden	-38	-94	-1.411	-17	-956	
Afkoop		-92	-125		-37	-10
Afloop				-132		-79
Waardeoverdracht		-208				
Samenvoegen polissen		-21	-2			
Andere oorzaken	7	64	-45	2	-3	
Saldo mutaties	-1.403	279	113	-124	-1	-22
Stand einde verslagjaar	16.467	33.018	39.652	1.370	18.694	415

40

Philips Pensioenfonds voert drie pensioenregelingen uit die van toepassing zijn op verschillende groepen deelnemers. Daarnaast voert het Fonds een regeling uit met het karakter van een beschikbare premieregeling. Hieronder worden de regelingen verder toegelicht.

Philips flex pensioen

Deze middelloonregeling met voorwaardelijke na-indexatie is van toepassing op 14.787 pensioenopbouwers (stand per 31 december 2010). De pensioenrichtleeftijd is vanaf 1 januari 2006 65 jaar (van toepassing op 13.895 deelnemers). Voor deelnemers die vóór 1950 zijn geboren en op 31 december 2005 in dienst waren, geldt een pensioenrichtleeftijd van 62,5 jaar (van toepassing op 892 deelnemers). Het Philips flex pensioen heeft het karakter van een uitkeringsovereenkomst.

Omdat de meeste actieve aangeslotenen van Philips Pensioenfonds deelnemer zijn aan het Philips flex pensioen, zijn de kerngegevens van de flex-regeling (per 1 januari 2011) samengevat in onderstaand overzicht. Deze gegevens gelden voor diegenen die op of na 1 januari 1950 zijn geboren en op 1 januari 2006 in dienst waren van Philips. Ook voor alle nieuwe toetreders vanaf 1 januari 2006 geldt deze regeling.

Per 1 april 2011 gaat het nieuwe Philips flex pensioen van start. In paragraaf 2.4.7 'Overige onderwerpen' wordt een toelichting gegeven op deze nieuwe regeling. In onderstaand overzicht zijn ook de kerngegevens van de nieuwe regeling opgenomen.

	Philips flex pensioen tot 1 april 2011 (kerngegevens per 1 januari 2011)	Philips flex pensioen vanaf 1 april 2011 (kerngegevens per 1 april 2011)
Franchise	€ 15.456	€ 12.120
Opbouwpercentage ouderdomspensioen	2% van de pensioengrondslag 0,6% van de franchise	1,85% van de pensioengrondslag
Percentage nabestaandenpensioen	50% van de pensioengrondslag	70% van het ouderdomspensioen
Werknemersbijdrage pensioenregeling	0%	0%

41

Philips eindloonregeling

Deze eindloonregeling is van toepassing op 1.361 pensioenopbouwers (stand per 31 december 2010). De pensioenleeftijd is 60 jaar, 62,5 jaar of 65 jaar. De Philips eindloonregeling heeft het karakter van een uitkeringsovereenkomst.

Philips Executives Pension Plan

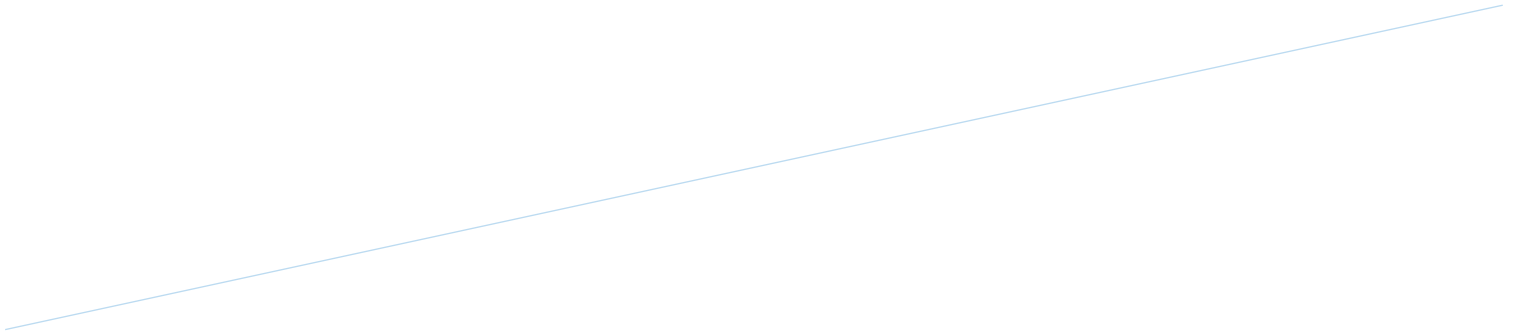
Dit betreft een middelloonregeling met voorwaardelijke na-indexatie gecombineerd met een beschikbare premieregeling. De pensioenrichtleeftijd is 62,5 jaar. Het Philips Executives Pension Plan is van toepassing op 319 pensioenopbouwers (stand per 31 december 2010).

Het Philips Executives Pension Plan kan worden gekarakteriseerd als een combinatie van een uitkeringsovereenkomst en een premieovereenkomst. Voor het beschikbare premiedeel van deze pensioenregeling kan worden belegd in vier beleggingsfondsen. De beleggingen in deze fondsen zijn voor risico van de deelnemers. Een toelichting op het Philips Executives Pension Plan leest u in het Annual Report Philips Executives Pension Plan 2010. Dit verslag vindt u op www.philipspensioenfonds.nl/downloads

Prepensioneringsregeling

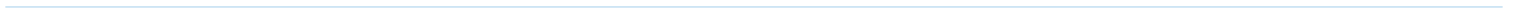
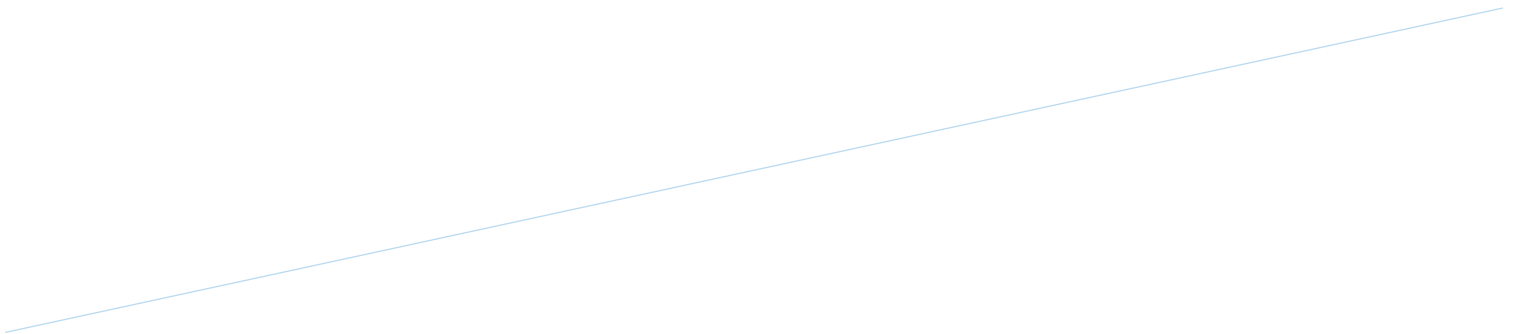
In de prepensioneringsregeling heeft de deelnemer de mogelijkheid om het beschikbare premiedeel te beleggen in drie verschillende fondsen: het aandelenfonds, het obligatiefonds en het geldmarktfonds. De beleggingen in deze fondsen zijn voor risico van de deelnemers.

De prepensioneringsregeling is sinds 2006 gesloten voor vrijwel alle medewerkers. Per ultimo 2010 nemen 3.416 deelnemers deel aan de prepensioneringsregeling. Een toelichting op de prepensioneringsregeling van het Philips flex pensioen leest u in het Beleggingsverslag Prepensioneringsregeling 2010. Dit verslag vindt u op www.philipspensioenfonds.nl/downloads

4 Jaarrekening

2010

Balans per 31 december 2010

4.I

Bedragen in miljoenen euro's

Na bestemming resultaat

Activa	2010	2009
Beleggingen voor risico pensioenfondsen [1]	13.907,7	13.625,2
Beleggingen voor risico deelnemers [2]	243,5	268,6
Immateriële activa [3]	0,1	0,2
Vorderingen en overlopende activa [4]	15,2	2,9
Liquide middelen [5]	45,5	55,2
Totaal activa	14.212,0	13.952,1

Passiva		
Reserves [6] ¹	1.168,9	2.550,6
Technische voorziening [7] ¹	12.435,7	10.798,0
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers [8]	243,5	268,6
Overige voorzieningen [9]	9,5	15,2
Overige schulden en overlopende passiva [10]	354,4	319,7
Totaal passiva	14.212,0	13.952,1

De reserves en technische voorziening ultimo 2009 zijn gebaseerd op basis van GOV-grondslagen terwijl deze cijfers ultimo 2010 zijn gebaseerd op FTK-grondslagen. Deze schattingswijziging is toegelicht onder [7] Technische voorziening.

44

¹ Het totaal van de reserves en technische voorziening ultimo 2010 vormt het pensioenvermogen van € 13.605 (ultimo 2009: € 13.349).

Staat van baten en lasten 2010

4.2

Bedragen in miljoenen euro's

Baten	2010	2009
Premiebijdragen (van werkgever en werknemers) [11]	171,5	170,1
Premiebijdragen voor risico deelnemers [12]	10,8	11,6
Beleggingsresultaten voor risico pensioenfondsen [13]	782,0	885,9
Beleggingsresultaten voor risico deelnemers [14]	6,8	18,7
Lasten		
Pensioenuitkeringen [15]	-728,1	-724,7
Pensioenuitvoeringskosten [16]	-18,8	-18,8
<i>Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfondsen</i>		
- Pensioenopbouw	-120,5	-137,1
- Indexering en overige toeslagen	-77,8	-194,2
- Rentetoevoeging voorziening pensioenverplichtingen [17]	-121,5	-260,8
- Onttrekking uit voorziening pensioenverplichtingen voor pensioenuitkeringen	713,2	707,0
- Onttrekking uit voorziening pensioenverplichtingen voor pensioenuitvoeringskosten	20,6	20,7
- Wijziging marktrente op basis van GOV-curve	-576,7	103,5
- Wijziging actuariële grondslagen [18]	-486,4	-317,5
- Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten [19]	-5,4	-0,1
- Wijziging uit hoofde van overgang van GOV naar FTK-curve ¹	-946,4	-
- Overige wijzigingen in de voorziening pensioenverplichtingen [20]	-36,8	-38,2
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers [21]	25,1	12,6
Saldo overdrachten van rechten [22]	5,8	5,2
Overige baten en lasten [23]	0,9	-4,1
Saldo van baten en lasten	-1.381,7	239,8
Bestemming van het saldo van baten en lasten		
- Algemene reserve	-1.381,7	239,8

45

¹ Voor een toelichting op deze schattingswijziging wordt verwezen naar toelichting [7] Technische voorziening.

Kasstroomoverzicht 2010

4.3

Bedragen in miljoenen euro's

Kasstroom uit pensioenactiviteiten	2010	2009
Ontvangen premies	170,1	170,6
Ontvangen waardeoverdrachten	9,4	8,1
Betaalde pensioenuitkeringen	-728,1	-722,0
Betaalde waardeoverdrachten	-3,6	-52,8
Betaalde pensioenuitvoeringskosten	-18,6	-12,9
Overige ontvangsten en betalingen	24,3	42,2
Totaal kasstroom uit pensioenactiviteiten	-546,5	-566,8

Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Verkopen en mutaties in beleggingen voor risico pensioenfondsen	11.701,4	10.541,5
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	554,7	465,3
Aankopen beleggingen	-11.681,1	-10.400,8
Betaalde kosten van vermogensbeheer	-38,2	-41,4
Totaal kasstroom uit beleggingsactiviteiten	536,8	564,6

Mutatie liquide middelen	-9,7	-2,2
---------------------------------	-------------	-------------

2010

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2010

4.4

2010

1 Inleiding

De Stichting heeft ten doel ten behoeve van de aangeslotenen, gewezen aangeslotenen, de pensioengerechtigden en de overige aanspraakgerechtigden, door Philips gesloten pensioenovereenkomsten als bedoeld in de Pensioenwet, uit te voeren, in de ruimste zin des woords, en in overeenstemming met de pensioenreglementen die zijn vastgesteld op basis van de pensioenovereenkomsten en de tussen de Stichting en Philips gesloten financierings- of uitvoeringsovereenkomsten en, indien van toepassing, het uitvoeringsreglement.

De Stichting zal, hetzij de dekking van de pensioenaanspraken en rechten op pensioen voortvloeiende uit bovenvermelde pensioenreglementen in eigen beheer (voor eigen risico) houden, hetzij overeenkomsten van verzekering sluiten met één of meer verzekeraars als bedoeld in artikel 1 van de PW. De Stichting ontvangt ter verwezenlijking van het gestelde doel bijdragen van aangeslotenen en van Philips.

Zij kan ook andere bijdragen ontvangen. De Stichting is bevoegd de administratie van de door haar uitgevoerde pensioenregelingen en het beheer van haar vermogen, inclusief dat deel van het vermogen dat wordt aangehouden ten behoeve van de uitvoering van één of meer premieovereenkomsten, geheel of ten dele op te dragen aan één of meer derden.

Indien de Stichting werkzaamheden uitbesteedt aan een derde draagt de Stichting er zorg voor dat deze derde de bij of krachtens de wet gestelde regels, die op de uitbesteding van toepassing zijn, naleeft.

De Stichting zal daartoe onder meer een uitbestedingsovereenkomst, die voldoet aan de gestelde eisen, aangaan met deze derde.

47

2 Overeenstemmingsverklaring

De Jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW.

3 Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Alle bedragen zijn vermeld in miljoenen euro's. Beleggingen en pensioenverplichtingen worden gewaardeerd op actuele waarde. Overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

Cijfers ter vergelijking zijn voor vergelijkingsdoeleinden waar nodig aangepast.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa, verplichtingen en van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld.

Herzelingen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, indien de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft, of in de periode van herziening en toekomstige perioden, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

Schattingwijzigingen

Het College van Beheer heeft besloten om met ingang van 31 december 2010 de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds te berekenen met behulp van de FTK-curve zoals voorgeschreven door De Nederlandsche Bank. Tot 31 december 2010 zijn de voorziening pensioenverplichtingen en de mutaties daarin berekend op basis van de rentecurve voor euro staatsobligaties, ook wel de GOV-curve genoemd. Deze wijziging van de gehanteerde marktrente per 31 december 2010, wordt beschouwd als een schattingswijziging. Dit betekent dat het effect op vermogen en resultaat geheel in 2010 is verwerkt. In het verslag van het College van Beheer wordt verder ingegaan op dit besluit. In de staat van baten en lasten en de toelichting op de regel 'Wijziging uit hoofde van overgang van GOV-naar FTK-curve' wordt het effect van deze schattingswijziging verder toegelicht. De overgang naar de AG-Prognosetafel 2010-2060, met daarin begrepen de introductie van een kortetermijntrend, is eveneens een schattingswijziging. Het effect hiervan wordt verder toegelicht onder [18] Wijziging actuariële grondslagen.

Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het Pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de rekening van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post 'nog af te wikkelen transacties'. Deze post kan zowel een actief als een passief zijn.

48

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichting samenhangende rentebate en rentelast worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsresultaten in de staat van baten en lasten opgenomen.

Vreemde valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. Deze waardering is onderdeel van de waardering tegen actuele waarde. Baten en lasten voortvloeiende uit transacties in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum.

	eind 2010	eind 2009	eind 2008	eind 2007	eind 2006
USD	1,3416	1,4347	1,3900	1,4621	1,3187
GBP	0,8569	0,8885	0,9668	0,7345	0,6738
JPY	108,8065	133,5680	126,0080	163,3329	157,1238
CHF	1,2505	1,4832	1,4795	1,6553	1,6097
SEK	9,0190	10,2443	10,9924	9,4500	9,0235

Beleggingen*Algemeen*

In overeenstemming met de Pensioenwet worden beleggingen gewaardeerd op actuele waarde. Slechts indien de actuele waarde van een belegging niet betrouwbaar kan worden vastgesteld, vindt waardering plaats op basis van kostprijs.

In de balans en de toelichting worden (indirecte) beleggingen in beleggingsinstellingen gerubriceerd in de beleggingsrubriek waarin beleggingen van dit soort worden gerubriceerd en dienovereenkomstig gewaardeerd. Hierbij wordt de gehele waarde van de beleggingen gerubriceerd bij de hoofdcategorie.

Toelichting Beleggingen

Op grond van RJ610.208 worden vorderingen, schulden en tijdelijke banksaldi in verband met beleggings-transacties onder de beleggingsrubriek geassocieerd, behorend bij de portefeuille waarin deze zijn opgenomen.

49

Waardering van Beleggingsfondsen

Beursgenoteerde beleggingen in aandelenfondsen en vastrentende waardenfondsen worden gewaardeerd tegen de beurskoers per balansdatum.

De niet-beursgenoteerde fondsen worden gewaardeerd tegen hun actuele waarde, zijnde de intrinsieke waarde ultimo boekjaar, waarbij de onderliggende beleggingen zijn gewaardeerd op marktwaarde conform de hier genoemde grondslagen voor (directe) beleggingen.

Vastgoedbeleggingen

Beleggingen in direct vastgoed waarvoor in het verslagjaar een verkoopovereenkomst tot stand is gekomen doch die ultimo 2010 nog niet geleverd zijn, zijn gewaardeerd tegen de overeengekomen verkoopprijs.

Alle andere beleggingen in vastgoed zijn gewaardeerd tegen de actuele waarde. Deze waarde is gebaseerd op twee door onafhankelijke deskundigen verrichte taxaties, waarbij de laagste waarde van beide taxaties is aangehouden. Resultaten door wijziging in actuele waarde worden in de staat van baten en lasten verantwoord.

Aandelen

Beursgenoteerde aandelen en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers. Private equity wordt gewaardeerd op basis van door de private equity managers verstrekte waarderingen (voornamelijk actuele waarde).

Vastrentende waarden

Beursgenoteerde vastrentende waarden en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoersen inclusief opgelopen interest. Indien vastrentende waarden of participaties in beleggingsinstellingen niet-beursgenoteerd zijn, vindt waardebeoordeling plaats op basis van de geschatte toekomstige nettokasstromen (rente en aflossingen) die uit de beleggingen zullen voortvloeien, contant gemaakt tegen de geldende markttrentre en rekening houdend met het risicoprofiel en de looptijd.

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd op reële waarde, te weten de relevante marktnotering of, als die er niet is, de waarde die wordt bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingmodellen.

Overige beleggingen (hedgefondsen)

Overige beleggingen worden gewaardeerd op basis van door de externe managers verstrekte actuele waarde.

Beleggingen voor risico deelnemers

De grondslagen voor de waardering van de beleggingen voor risico deelnemers zijn gelijk aan die voor de beleggingen die voor rekening van het Fonds worden aangehouden.

Technische voorziening*Voorziening pensioenverplichtingen*

De voorziening pensioenverplichtingen wordt gewaardeerd op actuele waarde, zijnde de contante waarde van alle verplichtingen van de Stichting berekend op basis van de per balansdatum geldende door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. Bij de bepaling van de verplichtingen wordt uitgegaan van de actuariële grondslagen van de Stichting zoals vastgelegd in de actuariële en bedrijfstechnische nota van de Stichting. Deze grondslagen zijn de volgende:

- Overlevingstafels: AG Prognosetafel 2010 – 2060.
- De sterftekansen conform de Prognosetafel worden gecorrigeerd met ervaringssterfzetabel 2010 van Towers Watson.
- Alle (gewezen) mannelijke aangeslotenen worden geacht een partner te hebben die drie jaar jonger is.
- Alle (gewezen) vrouwelijke aangeslotenen worden geacht een partner te hebben die drie jaar ouder is.
- Een opslag van 1,5% ter dekking van uitbetalingskosten.
- Een administratiereserve ter grootte van 1,5% van de contante waarde van de pensioenverplichtingen van (gewezen) aangeslotenen van wie de pensioenuitkering nog niet is ingegaan.
- Bij de berekening van de actuele waarde van de verplichtingen wordt uitgegaan van de te verwachten kasstromen in komende jaren, bepaald op basis van de geldende reglementen en actuariële grondslagen.
- Arbeidsongeschiktheidsrisico op basis van verwachte schadelast.

Schattingswijziging voorziening pensioenverplichtingen

In de jaarrekening is ultimo 2010 de grondslag voor de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen gewijzigd van de per ultimo 2009 gehanteerde actuele rentetermijnstructuur voor euro staatsobligaties (GOV-curve) naar de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur ultimo 2010. Deze overgang is verwerkt als een schattingswijziging en is verder toegelicht onder [7] Technische voorziening.

Voorziening voor risico deelnemers

Hieronder wordt opgenomen de totale actuele waarde van de door deelnemers gespaarde pensioenkapitalen in beschikbare premieregelingen. De waarde van de door deelnemers te verwerven pensioenrechten is daarmee gelijk aan de waarde van het gespaarde kapitaal.

Grondslagen voor bepaling van resultaat

Baten en lasten worden verwerkt in het jaar waarop zij betrekking hebben. Premies worden toegerekend aan het jaar waarin zij zijn vastgesteld, respectievelijk bekend zijn geworden. Individuele waardeoverdrachten worden in de staat van baten en lasten verwerkt op het moment waarop deze betaald dan wel ontvangen worden. Collectieve waardeoverdrachten worden in de staat van baten en lasten verwerkt op moment van betaling van het overeengekomen voorschotbedrag. Onttrekkingen uit beleggingen voor risico deelnemers betreffen de overdrachten van door deelnemers opgebouwde middelen vanuit de beschikbare premiefondsen naar het pensioenvermogen van het Fonds of naar een verzekeraar (onder toekenning van aanspraken). Onder de beleggingsresultaten voor risico deelnemers zijn opgenomen de directe en de indirecte beleggingsopbrengsten, onder aftrek van hieraan toerekenbare kosten zoals transactiekosten en kosten van beheer en bewaring. De directe beleggingsopbrengsten betreffen de aan het verslagjaar toe te rekenen inkomsten uit beleggingen zoals dividenden, coupons, interest, (netto)huur en dergelijke; een en ander onder aftrek van niet-terugvorderbare bronbelastingen en de gerelateerde vermogensbeheerkosten. Onder de indirecte beleggingsopbrengsten worden verantwoord:

- alle gerealiseerde en ongerealiseerde waarderingsverschillen;
- alle gerealiseerde en ongerealiseerde valutaverschillen.

Pensioenuitkeringen worden ten laste van de staat van baten en lasten gebracht in de periode waarop zij betrekking hebben. De pensioenuitvoeringskosten betreffen de aan het verslagjaar toe te rekenen kosten pensioenbeheer en overige kosten welke verband houden met het besturen van de Stichting.

Overige baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is conform de directe methode opgesteld. Dit houdt in dat alle ontvangsten en uitgaven ook als zodanig worden gepresenteerd. Onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit pensioenuitvoeringsactiviteiten en uit beleggingsactiviteiten.

Toelichting op de balans

4.5

Bedragen in miljoenen euro's

2010

[1] Beleggingen voor risico pensioenfonds	Vastgoed	Aandelen	Vast-rentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
2010						
Beleggingen met positieve waarde	255,7	2.215,8	10.242,8	197,6	99,5	13.011,4
Overige vorderingen	3,1	2,8	10,7	0,0	2,4	19,0
Geldmarktfondsen	335,6	0,0	198,9	99,7	141,6	775,8
Liquide middelen	0,0	18,6	85,7	16,1	0,0	120,4
	594,4	2.237,2	10.538,1	313,4	243,5	13.926,6
Terugbetalingsverplichtingen	0,0	0,0	0,0	-16,5	0,0	-16,5
Overige schulden	0,0	-0,8	-1,6	0,0	0,0	-2,4
	0,0	-0,8	-1,6	-16,5	0,0	-18,9
	594,4	2.236,4	10.536,5	296,9	243,5	13.907,7
Beleggingen met positieve waarde	255,7	2.215,8	10.242,8	197,6	99,5	13.011,4
Beleggingen met negatieve waarde ¹	0,0	0,0	0,0	-297,6	0,0	-297,6
Beleggingen exclusief gerelateerde vorderingen en schulden	255,7	2.215,8	10.242,8	-100,0	99,5	12.713,8

2009						
Beleggingen met positieve waarde	325,6	2.326,1	9.949,4	129,3	224,3	12.954,7
Overige vorderingen	3,6	5,6	17,0	0,0	6,1	32,3
Geldmarktfondsen	180,7	11,2	206,6	91,3	0,0	489,8
Liquide middelen	0,0	25,4	108,0	48,2	4,4	186,0
	509,9	2.368,3	10.281,0	268,8	234,8	13.662,8
Terugbetalingsverplichtingen	0,0	0,0	0,0	-8,0	0,0	-8,0
Overige schulden	-6,1	-4,0	-19,5	0,0	0,0	-29,6
	-6,1	-4,0	-19,5	-8,0	0,0	-37,6
	503,8	2.364,3	10.261,5	260,8	234,8	13.625,2
Beleggingen met positieve waarde	325,6	2.326,1	9.949,4	129,3	224,3	12.954,7
Beleggingen met negatieve waarde ¹	0,0	0,0	0,0	-264,7	0,0	-264,7
Beleggingen exclusief gerelateerde vorderingen en schulden	325,6	2.326,1	9.949,4	-135,4	224,3	12.690,0

¹ Negatieve beleggingen zijn in de balans opgenomen onder 'Overige schulden en overlopende passiva'.

De beleggingen met positieve waarde onder vastrentende waarden zijn inclusief de opgelopen interest. De cijfers ultimo 2009 zijn dienovereenkomstig aangepast.

Ontvangen en verstrekt onderpand

Liquiditeiten

Per ultimo 2010 heeft het Fonds € 16,5 miljoen (2009: € 8,0 miljoen) aan liquiditeitenonderpand ontvangen als gevolg van een positieve waardeontwikkeling van de rentederivaten. Dit bedrag staat zowel vermeld onder de geldmarktfondsen als onder de terugbetalingsverplichtingen. Het Fonds heeft ultimo 2010 geen liquiditeitenonderpand verstrekt (2009: geen) als gevolg van een negatieve waardeontwikkeling van de rentederivaten.

Vastrentende waarden

Per ultimo 2010 heeft het Fonds voor een actuele waarde van € 113,5 miljoen (2009: € 56,2 miljoen) aan vastrentende waarden als onderpand verstrekt als gevolg van een negatieve waardeontwikkeling van de rentederivaten. Dit bedrag is verantwoord als belegging met een positieve waarde onder vastrentende waarden. Daarnaast heeft het Fonds ultimo 2010 voor een actuele waarde van € 11,6 miljoen (2009: € 1,9 miljoen) aan vastrentende waarden als onderpand ontvangen. Deze vastrentende waarden zijn niet opgenomen in de beleggingen voor risico pensioenfondsen.

Geldmarktfondsen

Onder de onderscheiden beleggingscategorieën worden tevens opgenomen de aan de betreffende categorie gealloceerde delen van de door het Fonds gehouden participaties in geldmarktfondsen. Deze allocatie van delen van gehouden geldmarktfondsen vindt plaats op basis van de verwachte of noodzakelijke middelen binnen een beleggingscategorie voor het voldoen aan (eventuele) verplichtingen of om in de nabije toekomst in de betreffende beleggingscategorie te investeren.

Geldmarktfonds BlackRock

Het Euro Institutional Liquidity Fund is een conservatief beheerd fonds bestaande uit korte termijn geldmarktproducten met hoge kredietwaardigheid. Het fonds heeft een triple A rating.

Specificatie van de belangrijkste posten:

- allocatie indirect vastgoedportefeuille € 335,6 miljoen (2009: € 180,7 miljoen);
- belegging van de liquiditeitenportefeuille € 70,7 miljoen (2009: € 58,4 miljoen);
- ontvangen liquiditeiten onderpand uit hoofde van rentederivaten € 16,5 miljoen (2009: € 8,0 miljoen);
- afdekking eventuele verplichtingen uit hoofde van het tactische beleggingsbeleid € 83,1 miljoen (2009: € 82,7 miljoen);
- Collateral portefeuille € 127,5 miljoen;
- gereserveerde liquiditeit ten behoeve van hedgefondsen € 141,6 miljoen.

Verloopoverzicht beleggingen

Beleggingen	Vastgoed	Aandelen	Vast-rentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
Stand per 31 december 2008	126,1	1.737,1	8.712,1	500,4	189,8	11.265,5
Aankopen/verstrekkingen	325,7	3.471,5	6.490,7	0,0	112,9	10.400,8
Verkopen/aflossingen	0,0	-3.415,6	-5.354,0	-334,4	-105,2	-9.209,2
Waardeverschillen en verkoopresultaten	-126,2	533,1	100,6	-301,4	26,8	232,9
Stand per 31 december 2009	325,6	2.326,1	9.949,4	-135,4	224,3	12.690,0
Aankopen/verstrekkingen	0,0	2.123,1	3.933,0	5.608,0	17,0	11.681,1
Verkopen/aflossingen	-84,0	-2.599,9	-3.693,7	-5.723,9	-158,1	-12.259,6
Waardeverschillen en verkoopresultaten	14,1	366,5	54,1	151,3	16,3	602,3
Stand per 31 december 2010	255,7	2.215,8	10.242,8	-100,0	99,5	12.713,8

Actuele waarde

Voor de meerderheid van de financiële instrumenten van het Fonds kan gebruik worden gemaakt van genoteerde prijzen of waarneembare prijzen. Echter, bepaalde financiële instrumenten, zoals vastgoed, hedgefondsen, kredieten en overige alternatieve beleggingen zijn gewaardeerd door gebruikmaking van waarderingmodellen en -technieken.

Zoals vermeld in de 'grondslagen voor waardering en resultaatbepaling' zijn de beleggingen van het Fonds nagenoeg allemaal gewaardeerd tegen actuele waarde per balansdatum en is het over het algemeen mogelijk en gebruikelijk om de actuele waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen. Voor sommige financiële instrumenten, zoals beleggingsvorderingen en -schulden, geldt dat de boekwaarde de actuele waarde benadert als gevolg van het kortetermijnkarakter van de vorderingen en schulden. De boekwaarde van alle activa en de financiële verplichtingen op balansdatum benaderen de actuele waarde.

Op basis van de stand per ultimo jaar is de volgende indeling gemaakt (classificatie is gebaseerd op IFRS 7 richtlijnen en RJ 610):

Beleggingen	Vastgoed	Aandelen	Vast-rentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
2010						
Niveau 1 <i>(waarde gebaseerd op genoteerde prijzen in een actieve markt)</i>	0,0	2.154,3	9.105,9	-15,0	0,0	11.245,2
Niveau 2 <i>(waarde gebaseerd op waarneembare prijzen: direct of indirect)</i>	0,0	0,0	749,9	-85,0	0,0	664,9
Niveau 3 <i>(waarde niet gebaseerd op waarneembare marktgegevens)</i>	255,7	61,5	387,0	0,0	99,5	803,7
Totaal niveaus	255,7	2.215,8	10.242,8	-100,0	99,5	12.713,8

Beleggingen	Vastgoed	Aandelen	Vast-rentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
2009						
Niveau 1 <i>(waarde gebaseerd op genoteerde prijzen in een actieve markt)</i>	0,0	2.267,6	8.537,4	-10,9	0,0	10.794,1
Niveau 2 <i>(waarde gebaseerd op waarneembare prijzen: direct of indirect)</i>	0,0	0,0	858,9	-121,3	0,0	737,6
Niveau 3 <i>(waarde niet gebaseerd op waarneembare marktgegevens)</i>	325,6	58,5	553,1	-3,2	224,3	1.158,3
Totaal niveaus	325,6	2.326,1	9.949,4	-135,4	224,3	12.690,0

Beleggingen in het Euro Institutional Liquidity Fund behoren tot niveau 1, deze zijn niet opgenomen in bovenstaande overzichten. Deze en andere beleggingsfondsen kunnen als niveau 1 geïnclassificeerd worden indien door het Fonds dagelijks een intrinsieke waarde wordt afgegeven waartegen ook dagelijks kan en wordt gehandeld.

Schattingen van de actuele waarde zijn momentopnamen, gebaseerd op de marktomstandigheden en de beschikbare informatie over het financiële instrument. Deze schattingen zijn van nature subjectief en bevatten onzekerheden en een significante oordeelsvorming (bijvoorbeeld rentestand, volatiliteit, schatting van kasstromen, etc.) en kunnen derhalve niet met precisie worden vastgesteld.

Vastgoed	2010	2009
Direct vastgoed	255,7	325,6
Stand per 31 december	255,7	325,6

Direct vastgoed is getaxeerd door onafhankelijke, gecertificeerde taxateurs. In de vastgoedportefeuille is opgenomen aan woningen een waarde van € 42,8 miljoen, aan kantoren een waarde van € 165,8 miljoen en aan overige objecten een waarde van € 47,1 miljoen (2009: resp € 78,6 miljoen, € 169,8 miljoen en € 77,2 miljoen). De direct vastgoedportefeuille is volledig in Nederland belegd.

Aandelen	2010	2009
Aandelen ontwikkelde markten	1.874,8	1.945,8
Aandelen opkomende markten	201,5	263,9
Aandelen BRIC	78,8	58,0
Private equity	60,7	58,4
Stand per 31 december	2.215,8	2.326,1

Vastrentende waarden	2010	2009
Staatsobligaties	6.955,9	7.463,8
Bedrijfsobligaties	684,1	637,2
Hypotheken	705,9	758,5
Asset Backed Securities	456,7	604,3
Inflation linked bonds	1.439,2	485,4
Overig	1,0	0,2
Stand per 31 december	10.242,8	9.949,4

Derivaten	2010			2009		
	Saldo	Positief	Negatief	Saldo	Positief	Negatief
Valutaderivaten	-15,0	29,8	-44,8	-83,5	21,4	-104,9
Aandelenderivaten	0,7	0,8	-0,1	-3,9	2,2	-6,1
Kredietderivaten	0,0	0,0	0,0	-1,6	0,0	-1,6
Rentederivaten	-85,7	167,0	-252,7	-46,4	105,7	-152,1
Stand per 31 december	-100,0	197,6	-297,6	-135,4	129,3	-264,7

Een nadere toelichting op de derivaten is opgenomen in paragraaf 4.7 'Risicobeheer en derivaten'.

Overige beleggingen	2010	2009
Hedgefondsen	99,5	224,3
Stand per 31 december	99,5	224,3

[2] Beleggingen voor risico deelnemers	2010	2009
Stand per 1 januari	268,6	281,2
Mutaties	-25,1	-12,6
Stand per 31 december	243,5	268,6

Dit betreft beleggingen uit hoofde van het Philips flex pensioen en het Philips Executives Pension Plan.

Verloopoverzicht beleggingen voor risico deelnemers

Beleggingen	Zakelijke waarden	Vastrentende waarden	Liquiditeiten ¹	Totaal
Stand per 31 december 2008	25,4	176,0	79,8	281,2
Aankopen/verstrekkingen	3,3	10,7	12,1	26,1
Verkopen/aflossingen	-7,1	-23,1	-27,2	-57,4
Waardeverschillen en verkoopresultaten	8,2	7,0	3,5	18,7
Stand per 31 december 2009	29,8	170,6	68,2	268,6
Aankopen/verstrekkingen	2,3	10,0	15,3	27,6
Verkopen/aflossingen	-11,5	-21,0	-27,0	-59,5
Waardeverschillen en verkoopresultaten	3,3	3,1	0,4	6,8
Stand per 31 december 2010	23,9	162,7	56,9	243,5

[3] Immateriële activa	2010	2009
Investering ICT-programmatuur	0,1	0,2
Stand per 31 december	0,1	0,2

[4] Vorderingen en overlopende activa	2010	2009
Vordering op werkgever	0,2	0,2
Vooruitbetaalde pensioenen	2,8	0,0
Waardeoverdrachten	0,1	0,4
FVP-premies	11,9	2,1
Overige vorderingen	0,2	0,2
Stand per 31 december	15,2	2,9

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan één jaar.

¹ Betreft euro geldmarktfonds

[5] Liquide middelen	2010	2009
Liquide middelen	45,5	55,2
Stand per 31 december	45,5	55,2

Onder liquide middelen wordt verstaan bij banken aangehouden rekening-courantsaldi, kasmiddelen en bij banken aangehouden overige middelen. Tevens verplichtingen die zonder beperkingen en zonder materieel risico van waardevermindering onmiddellijk kunnen worden omgezet in liquide middelen en een oorspronkelijke looptijd korter dan een jaar hebben. De liquide middelen zijn direct opeisbaar.

[6] Reserves	2010
Stand per 1 januari 2009	2.310,8
Uit bestemming saldo van baten en lasten	239,8
Stand per 31 december 2009	2.550,6
Uit bestemming saldo van baten en lasten	-1.381,7
Stand per 31 december 2010	1.168,9

Op grond van artikel 2: 365 BW dient het Pensioenfonds een wettelijke reserve aan te houden in verband met de immateriële activa op haar balans van € 0,1 miljoen (2009: € 0,2 miljoen).

De reserves ultimo 2009 zijn gebaseerd op GOV-grondslagen. In het saldo van baten en lasten over 2010 is de wijziging uit hoofde van de overgang van GOV naar FTK-grondslagen opgenomen als mutatie in de technische voorziening. De stand per 31 december 2010 is derhalve gebaseerd op de FTK-grondslagen. Deze schattingswijziging is toelichting onder [7] Technische voorziening.

Solvabiliteit

Op basis van FTK-grondslagen kan het onderstaande overzicht worden gegeven:

	2010	2009
Reserves	1.168,9	2.030,9
Minimaal vereist eigen vermogen (buffer)	517,8	468,4
Vereist eigen vermogen (buffer)	957,5	749,1
Vereiste dekkinggraad	108%	107%
Dekkinggraad	109%	118%

Voor een nadere toelichting op het vereist eigen vermogen wordt verwezen naar paragraaf 4.7 'Risicobeheer en derivaten' onder 'solvabiliteitsrisico'.

[7] Technische voorziening	2010	2009
Voorziening pensioenverplichtingen	12.435,7	10.798,0
Stand per 31 december	12.435,7	10.798,0

Het mutatieoverzicht voor de voorziening pensioenverplichtingen is als volgt (zie 'Staat van baten en lasten'):

	2010	2009
Stand per 1 januari	10.798,0	10.681,3
Pensioenopbouw	120,5	137,1
Indexatie en overige toeslagen	77,8	194,2
Rentetoevoeging	121,5	260,8
Onttrekking voor pensioenuitkeringen	-713,2	-707,0
Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	-20,6	-20,7
Wijziging marktrente op basis van GOV-curve	576,7	-103,5
Wijziging actuariële grondslagen	486,4	317,5
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	5,4	0,1
Wijziging uit hoofde van overgang van GOV- naar FTK-curve	946,4	-
Overige wijzigingen	36,8	38,2
Stand per 31 december	12.435,7	10.798,0

Ultimo boekjaar bedraagt de gemiddeld gewogen discontovoet (marktrente) op basis van FTK 3,42% (2009: 3,80%) en 4,20% op basis van GOV ultimo 2009.

De impact van de overgang van GOV op FTK is een verhoging van de voorziening pensioenverplichtingen met € 946,4 miljoen per 31 december 2010. Dit is een schattingswijziging.

59

De voorziening pensioenverplichtingen is naar categorieën van deelnemers als volgt samengesteld:

	2010	2009
Pensioenopbouwers	2.143,2	1.806,6
Pensioenontvangers	8.324,9	7.532,7
Houders van premievrije polissen	1.967,6	1.458,7
Totaal	12.435,7	10.798,0
Netto pensioenverplichtingen	12.191,3	10.590,9
Toekomstige kosten uitvoering pensioenregeling	244,4	207,1
Totaal	12.435,7	10.798,0

Pensioenregelingen

Philips Pensioenfonds voert drie pensioenregelingen uit, die van toepassing zijn op verschillende groepen deelnemers.

- Philips flex pensioen: deze middelloonregeling met voorwaardelijke na-indexatie is van toepassing op 14.787 pensioenopbouwers (stand per 31 december 2010). De pensioenrichtleeftijd is vanaf 1 januari 2006 65 jaar (van toepassing op 13.895 deelnemers). Voor deelnemers die vóór 1950 zijn geboren en op 31 december 2005 in dienst waren, geldt een pensioenrichtleeftijd van 62,5 jaar (van toepassing op 892 deelnemers). Het Philips flex pensioen heeft het karakter van een uitkeringsovereenkomst. Het Philips flex pensioen met pensioenrichtleeftijd 65 jaar heeft een franchise van € 15.456 en een opbouwpercentage van 2% van de pensioengrondslag en 0,6% van de franchise.
- Philips eindloonregeling: deze eindloonregeling is van toepassing op 1.361 pensioenopbouwers (stand per 31 december 2010). De pensioenleeftijd is 60 jaar, 62,5 jaar of 65 jaar. Ook de Philips eindloonregeling heeft het karakter van een uitkeringsovereenkomst.
- Philips Executives Pension Plan: dit betreft een middelloonregeling met voorwaardelijke na-indexatie gecombineerd met een beschikbare premieregeling. De pensioenrichtleeftijd is 62,5 jaar. Het Philips Executives Pension Plan is van toepassing op 319 pensioenopbouwers (stand per 31 december 2010). Het Philips Executives Pension Plan kan worden gekarakteriseerd als een combinatie van een uitkeringsovereenkomst en een premieovereenkomst.

Wijziging regeling per 1 april 2011

In de CAO zijn onder andere afspraken gemaakt over een aanpassing van het Philips flex pensioen per 1 april 2011. De aanpassingen zijn vooral bedoeld om de pensioenregeling eenvoudiger te maken. Een toelichting op de aanpassingen is te vinden in het jaarverslag onder 2.4 'Pensioenen'.

Indexatie

Philips Pensioenfonds streeft ernaar de opgebouwde pensioenen jaarlijks te verhogen. Voor pensioenopbouwers streeft Philips Pensioenfonds ernaar de opgebouwde pensioenen te verhogen met de collectieve schaal aanpassing binnen Philips. Voor pensioenontvangers en houders van premievrije polissen streeft Philips Pensioenfonds ernaar de pensioenen te verhogen met de ontwikkeling van de afgeleide consumentenprijsindex (afgeleide CPI). Deze index wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek. Het Pensioenfonds is niet verplicht om de pensioenen te verhogen. Of en in welke mate deze verhoging plaatsvindt, is ieder jaar opnieuw afhankelijk van besluitvorming door het College van Beheer. Daarbij beoordeelt het College onder meer of en in hoeverre een verhoging verantwoord is gelet op de financiële positie van het Fonds en de mogelijke toekomstige ontwikkelingen daarin.

[8] Voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers	2010	2009
Stand per 1 januari	268,6	281,2
Wijziging voorziening voor risico deelnemers	-25,1	-12,6
Stand per 31 december	243,5	268,6

De voorziening voor risico deelnemers bestaat uit een voorziening uit hoofde van de prepensioneringsregeling van het Philips flex pensioen en het beschikbare premiedeel van het Philips Executives Pension Plan. Het prepensioneringskapitaal belegt het Fonds in een aandelenfonds, obligatiefonds en/of een geldmarktfonds. Het kapitaal ten behoeve van het Philips Executives Pension Plan wordt belegd in twee euro inflatiegerelateerde obligatiefondsen en twee aandelenfondsen (global enhanced index fund, global emerging market fund). Een specificatie van de wijziging van de voorziening staat vermeld bij de toelichting [21] Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers.

[9] Overige voorzieningen	2010	2009
Stand per 1 januari	15,2	20,9
Vrijval ten gunste van saldo van baten en lasten	-5,7	-5,7
Stand per 31 december	9,5	15,2

In deze voorziening is een bedrag van € 3,8 miljoen begrepen met een looptijd tussen 1 en 5 jaar.

[10] Overige schulden en overlopende passiva	2010	2009
Schulden aan werkgever	11,8	1,6
Uitkeringen	1,8	1,7
Derivaten	297,6	264,7
Belastingen en premies sociale verzekeringen	13,2	13,3
Waardeoverdrachten	0,6	5,7
Overige schulden en overlopende passiva	29,4	32,7
Stand per 31 december	354,4	319,7

Alle schulden hebben een resterende looptijd van korter dan 1 jaar met uitzondering van derivaten. Derivaten zijn verder gespecificeerd onder toelichting [1] Beleggingen voor risico pensioenfonds. Schulden aan werkgever betreffen te betalen bedragen in het kader van de Financiering Voortzetting Pensioenverzekering (FVP).

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Langlopende contractuele verplichtingen

Inzake de uitvoering van pensioen- en vermogensbeheeractiviteiten is het Fonds meerjarige verplichtingen aangegaan met derden tot uiterlijk 2015. De hieraan verbonden kosten zijn afhankelijk van diverse variabelen, zoals omvang van het belegd vermogen, behaalde rendementen en aantal deelnemers. Voor 2011 bedragen de verwachte kosten uit deze overeenkomsten tezamen circa € 36 miljoen (2010: € 40 miljoen). Dit is naar huidig inzicht tevens indicatief het niveau in de jaren erna.

Investeringsverplichtingen

Vooruitlopend op verwachte inkomende kasstromen bestaan er per balansdatum de volgende investerings- en stortingsverplichtingen:

	2010	2009
Private equity	5,8	6,3

Toegezegde stortingen in private equity/participaties betreft door het Fonds nog te storten bedragen in beleggingsfondsen.

In de vastgoedportefeuille is een koopovereenkomst gesloten waarbij de levering is overeengekomen van een overig object (€ 15,3 miljoen). Daarvan kan opgemerkt worden dat de levering van dit object begin januari 2011 heeft plaatsgevonden. Van een in 2009 verkochte en in 2010 geleverde kantoortoren dient ingevolge de koopovereenkomst de levering van de parkeerplaatsen nog plaats te vinden. Voorts is er tot het moment van opmaken van het jaarverslag voor een bedrag van € 20 miljoen aan woningen verkocht door middel van uitponding.

Vastgoedfraude

Zoals vermeld in paragraaf 2.1 van het verslag van het College van Beheer heeft het Fonds in 2010 schikkingen getroffen met een aantal verdachten. Een toelichting op de ontvangen bedragen is terug te vinden in de toelichting [13] Beleggingsresultaten voor risico pensioenfondsen.

Het College van Beheer zal voorts alles in het werk stellen om alle schade die het Fonds heeft geleden te verhalen op diegenen die daarvoor aansprakelijk kunnen worden gehouden. Gelet op de mate van onzekerheid omtrent de uitkomsten van deze activiteiten, is er onvoldoende voldaan aan de voorwaarden voor opname van een vordering op de balans. In 2011 waren tot het opmaken van het jaarverslag voor € 6,9 miljoen aan schikkingsbedragen ontvangen welke als baten worden verantwoord in 2011.

Verbonden Partijen

Identiteit van verbonden partijen

Het Fonds, de aangesloten onderneming, medewerkers en hun bestuurders zijn te kwalificeren als verbonden partijen.

Transacties met bestuurders

Inzake de beloning van bestuurders wordt verwezen naar toelichting [16] Pensioenuitvoeringskosten. Daaruit blijkt dat er noch leningen zijn verstrekt aan, noch vorderingen zijn op (voormalige) bestuurders.

Overige transacties met verbonden partijen

Inzake de uitvoeringsovereenkomst tussen het Fonds en werkgever met betrekking tot de financiering van de aanspraken en de uitvoering van de regeling is het volgende relevant:

Philips heeft zich jegens Philips Pensioenfondsen bij overeenkomst (de zogenoemde uitvoeringsovereenkomst) verbonden tot het betalen van de ingevolge de geldende abtn door Philips in totaal aan het Pensioenfondsen verschuldigde pensioenpremie, verminderd met de som van de bedragen die de aangeslotenen in verband met de verzekering van hun pensioenaanspraken ingevolge de reglementen aan het Pensioenfondsen verschuldigd zijn. Een en ander onder het voorbehoud dat bij een ingrijpende wijziging van omstandigheden het door Philips op grond van de uitvoeringsovereenkomst te betalen bedrag onder bepaalde voorwaarden verminderd kan worden. De uitvoeringsovereenkomst voorziet, in samenhang met de abtn, eveneens in de mogelijkheid dat het Pensioenfondsen betalingen doet aan Philips, een en ander uiteraard onder de krachtens de overeenkomst geldende voorwaarden en met inachtneming van de geldende wettelijke bepalingen. Verder is statutair bepaald dat Philips Pensioenfondsen niet mag beleggen in effecten van Philips.

Toelichting op de staat van baten en lasten

4.6

Bedragen in miljoenen euro's

[11] Premiebijdragen (van werkgever en werknemers)	2010	2009
Werkgeversgedeelte regulier	166,6	165,1
Werknemersgedeelte regulier	0,0	0,1
Premie overige regelingen	1,4	1,9
Inkoopsommen	3,5	3,0
Totaal	171,5	170,1

De totale reguliere bijdrage van de werkgever en werknemers bedraagt 19,0% (2009: 18,4%) van de loonsom.

De kostendekkende en feitelijke premie exclusief premiebijdrage voor risico deelnemers zijn als volgt:

	2010	2009
Kostendekkende premie abtn	179,3	178,4
Kostendekkende premie op FTK-grondslagen	211,9	201,4
Feitelijke premie abtn	180,4	170,1

De kostendekkende premie abtn (€ 179,3 miljoen; GOV-grondslagen) is lager dan de kostendekkende premie op FTK-grondslagen (€ 211,9 miljoen). Dit komt doordat de curve op GOV-grondslagen (rentecurve voor staatsobligaties) hoger ligt dan de curve op FTK-grondslagen (rentecurve voor swaps). Het hanteren van de GOV-curve bij het berekenen van de premie (zie kostendekkende premie abtn in tabel) wordt beschouwd als een vorm van premiedemping, hetgeen wettelijk is toegestaan.

De genoemde premiebijdragen (van werkgever en werknemers) in de staat van baten en lasten wijken af van de te betalen premie omdat in de te betalen premie rekening wordt gehouden met de werkgeversbijdrage voor het Philips Executives Pension Plan.

In 2011 ziet de aangesloten onderneming af van de mogelijkheid om solvabiliteitsvrijval als gevolg van uitkeringen (vorm van premiekorting) op de te betalen pensioenpremie 2011 te verkrijgen.

[12] Premiebijdragen voor risico deelnemers	2010	2009
Premiebijdrage prepensioneringsregeling	0,1	0,4
Premiebijdrage Executives Pension Plan werkgever	8,5	8,7
Premiebijdrage Executives Pension Plan werknemer	2,2	2,5
Totaal	10,8	11,6

[13] Beleggingsresultaten voor risico pensioenfonds	Directe beleggings-opbrengsten	Indirecte beleggings-opbrengsten	Kosten van vermogens-beheer	Totaal
2010				
Vastgoedbeleggingen	54,1	14,1	-0,7	67,5
Aandelen	49,7	357,1	-5,1	401,7
Vastrentende waarden	444,6	25,8	-22,7	447,7
Overige beleggingen	0,0	16,3	-0,4	15,9
Liquide middelen/geldmarktfondsen	2,2	14,7	-0,4	16,5
Derivaten	0,0	-173,2	0,3	-172,9
Overig	5,6	0,0	0,0	5,6
Totaal	556,2	254,8	-29,0	782,0

Onder directe beleggingsopbrengsten vastgoed is een bedrag opgenomen van € 58,5 miljoen (in 2009: € 0,0) uit hoofde van in het verslagjaar ontvangen schikkingen met verdachten van de vastgoedfraude. Tot het opmaken van het jaarverslag zijn in 2011 voor € 6,9 miljoen aan schikkingsbedragen ontvangen welke als baten worden verantwoord in 2011.

Tevens is een bedrag opgenomen van € 1,8 miljoen (in 2009: € 0,8 miljoen) inzake huuropbrengst van Philips-maatschappijen.

	Directe beleggings-opbrengsten	Indirecte beleggings-opbrengsten	Kosten van vermogens-beheer	Totaal
2009				
Vastgoedbeleggingen	-6,2	-30,3	-1,1	-37,6
Aandelen	50,3	527,3	-6,6	571,0
Vastrentende waarden	411,6	103,2	-29,9	484,9
Overige beleggingen	0,0	21,7	-0,7	21,0
Liquide middelen/geldmarktfondsen	5,0	50,9	-0,6	55,3
Derivaten		-212,8	-0,6	-213,4
Overig	4,7			4,7
Totaal	465,4	460,0	-39,5	885,9

64

In de beleggingsresultaten in 2009 is begrepen het saldo van opbrengsten en kosten uit hoofde van het uitlenen van effecten. Dit saldo is opgenomen onder de directe beleggingsopbrengsten en kan voor de totale portefeuille van uitgeleende effecten als volgt worden toegelicht:

	2010	2009
Opbrengsten	0,0	15,6
Kosten	0,0	-9,7
Totaal	0,0	5,9

Daar er in 2010 geen uitleenactiviteiten meer zijn geweest, komen in 2010 geen beleggingsresultaten meer voor.

[14] Beleggingsresultaten voor risico deelnemers	2010	2009
Beleggingsresultaat prepensioneringsregeling van het Philips flex pensioen	5,5	16,5
Beleggingsresultaat beschikbare premiedeel van het Philips Executives Pension Plan	1,3	2,2
Totaal	6,8	18,7

[15] Pensioenuitkeringen	2010	2009
Ouderdomspensioen	-573,5	-573,6
Nabestaandenpensioen	-151,7	-148,0
Arbeidsongeschiktheidspensioen	-2,2	-2,4
Afkopen	-0,7	-0,7
Totaal	-728,1	-724,7

[16] Pensioenuitvoeringskosten	2010	2009
Kosten pensioenbeheer	-6,9	-7,0
Overige kosten	-11,9	-11,8
Totaal	-18,8	-18,8

Overeenkomstig artikel 96 van de Pensioenwet wordt vermeld dat het Pensioenfonds in het afgelopen jaar geen dwangsommen en boetes zijn opgelegd.

Beloning bestuurders

De leden van het College van Beheer van Philips Pensioenfonds zijn onbezoldigd. Er zijn aan hen geen voorschotten of leningen verstrekt. Het Fonds vergoedt de door werknemersleden van het College van Beheer bestede tijd met betrekking tot het besturen van het Fonds aan de Philips-bedrijfsonderdelen waar de desbetreffende leden werkzaam zijn. Deze vergoedingsregeling wordt gezien als een belangrijke randvoorwaarde voor het optimaal functioneren van de werknemersleden binnen het College. Een dergelijke vergoeding vindt niet plaats voor de werkgeversleden van het College van Beheer, vanwege het feit dat zij ex-officio zitting hebben in het College. Over 2010 is in dit verband aan Philips-bedrijfsonderdelen een bedrag betaald van in totaal € 0,4 miljoen (in 2009: € 0,4 miljoen). Gepensioneerdleden van het College van Beheer ontvangen een vaste vacatievergoeding per kwartaal.

Personeelsbestand

Gedurende het boekjaar 2010 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers bij het Fonds 26,0 (2009 24,5). De kosten van deze werknemers kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Salarissen

	2010	2009
Bruto salarissen	-2,6	-2,2
Sociale lasten en pensioenlasten ¹	-0,5	-0,9

¹ De pensioenlasten die in 2009 genomen zijn betreffen de werkgeverspremie over de afgelopen jaren. De pensioenlasten zijn in eerste instantie betaald door de aangesloten onderneming, maar worden doorbelast aan het Pensioenfonds.

Honoraria Accountant

	E&Y	Overig E&Y Netwerk	Totaal E&Y
	2010	2010	2010
1. Controle jaarrekening	0,3	0,0	0,3
2. Overige controleopdrachten	0,0	0,0	0,0
3. Belastingadvies	0,0	0,0	0,0
4. Andere niet-controlediensten	0,0	0,0	0,0
Totaal	0,3	0,0	0,3

	E&Y	Overig E&Y Netwerk	Totaal E&Y
	2009	2009	2009
1. Controle jaarrekening	0,3	0,0	0,3
2. Overige controleopdrachten	0,0	0,0	0,0
3. Belastingadvies	0,0	0,0	0,0
4. Andere niet-controlediensten	0,0	0,0	0,0
Totaal	0,3	0,0	0,3

[17] Rentetoevoeging voorziening pensioenverplichtingen	2010	2009
Oprenting pensioenverplichtingen	-121,5	-260,8
Gehanteerd percentage oprenting	1,16%	2,50%

In 2009 is, overeenkomstig de wettelijke voorschriften, besloten de rentetoevoeging ten behoeve van de voorziening pensioenverplichtingen te bepalen op basis van de 1-jaarsrente van de rentetermijnstructuur voor euro staatsobligaties. De rentetoevoeging over 2010 is overeenkomstig deze grondslag. In verband met de overgang naar verslaglegging op basis van de FTK-gronslagen per 31 december 2010 zal de rentetoevoeging vanaf 2011 bepaald worden op basis van de 1 jaars FTK-curve.

[18] Wijziging actuariële grondslagen	2010	2009
Overlevingstafels AG Prognosetafel 2005-2050 naar AG-Prognosetafel 2010-2060	-486,4	
Verhoging voorziening pensioenverplichtingen met 3% i.v.m. stijgende levensverwachting		-317,5
Totaal	-486,4	-317,5

Jaarlijks worden de actuariële grondslagen en/of methoden beoordeeld en mogelijk herzien ten behoeve van de berekening van de actuele waarde van de pensioenverplichtingen. Het effect van deze wijzigingen wordt verantwoord in het resultaat op het moment dat de actuariële grondslagen worden herzien.

Omdat het College van Beheer de stijging van de levensverwachting al enigszins zag aankomen, is eind 2009 een inschatting gemaakt en is er toen naar beste weten rekening gehouden met de ontwikkelingen in de levensverwachting. Begin 2010 heeft het College besloten om op basis van een inschatting de voorziening pensioenverplichtingen ultimo 2009 en de premie 2010 te verhogen met 3% (€ 317,5 miljoen) vanwege de gestegen levensverwachting.

Na de aankondiging van het Actuarieel Genootschap in augustus 2010 heeft het Fonds bekeken wat de fondsspecifieke effecten van de nieuwe prognosetafel waren. Door wijzigingen in het model van het Actuarieel Genootschap bleken de gevolgen groter dan eerder (eind 2009) was ingeschat. Door gebruik te maken van AG Prognosetafel 2010-2060 stijgen de voorziening pensioenverplichtingen ultimo 2010 en de premie 2011 met nog eens circa 5% (€ 486,4 miljoen).

[19] Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	2010	2009
Toevoeging aan de voorziening pensioenverplichtingen	-9,9	-8,3
Onttrekking aan de voorziening pensioenverplichtingen	4,5	8,2
Totaal	-5,4	-0,1

[20] Overige wijzigingen in de voorziening pensioenverplichtingen	2010	2009
Overdracht tussen regelingen	-41,7	-37,4
Overige technische grondslagen	4,9	-0,8
Totaal	-36,8	-38,2

[21] Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers	2010	2009
Premiebijdragen	-10,8	-11,6
Waardeoverdrachten extern	-0,8	4,0
Beleggingsopbrengsten	-6,8	-18,7
Waardeoverdrachten intern	43,5	38,9
Totaal	25,1	12,6

De mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers is gelijk aan de mutatie in de beleggingen voor risico deelnemers.

[22] Saldo overdracht van rechten	2010	2009
Inkomende waardeoverdrachten	9,4	5,6
Uitgaande waardeoverdrachten	-3,6	-0,4
Totaal	5,8	5,2

Waardeoverdracht betreft de ontvangst van of overdracht aan een pensioenfonds of pensioenverzekeraar van respectievelijk de vorige of nieuwe werkgever. Deze overdracht is de contante waarde van premievrije pensioenaanspraken van deelnemers, opgebouwd tot de ontslagdatum. De ontvangen koopsommen worden aangewend voor de inkoop van extra pensioenaanspraken.

[23] Overige baten en lasten	2010	2009
Resultaat voor risico deelnemers		
Waardeoverdrachten extern	0,8	-4,0
Nog in te kopen rechten	-	-0,7
Resultaat voor risico Pensioenfonds		
Incidentele resultaten uit pensioenadministratie	0,1	0,6
Totaal	0,9	-4,1

Het belangrijkste risico voor het Fonds betreft het solvabiliteitsrisico, ofwel het risico dat het Fonds niet beschikt over voldoende vermogen ter dekking van de pensioenverplichtingen. De solvabiliteit wordt gemeten zowel op basis van algemeen geldende normen als ook naar de specifieke normen die door de toezichthouder worden opgelegd. Indien de solvabiliteit van het Fonds zich negatief ontwikkelt, bestaat het risico dat het Fonds de premie voor de aangesloten onderneming en deelnemers moet verhogen en het risico dat er geen ruimte beschikbaar is voor een eventuele indexatie van opgebouwde pensioenrechten. Bij een zeer negatieve ontwikkeling van de solvabiliteit, bestaat voorts het risico dat gekort moet worden op nominale rechten/aanspraken.

Solvabiliteitsrisico

In onderstaande tabel is eind 2010 het surplus/tekort gebaseerd op de rentecurve voor swaps (FTK) terwijl eind 2009 het tekort/surplus is gebaseerd op de rentecurve voor euro staatsobligaties (GOV-curve). Het effect van de overgang naar de FTK-curve staat weergegeven bij toelichting [7] Technische voorziening.

	eind 2010 FTK	eind 2009 FTK	eind 2009 GOV
Voorziening pensioenverplichtingen (a)	12.435,7	11.317,7	10.798,0
Buffers:			
S1 Renterisico	405,7	172,3	107,7
S2 Risico zakelijke waarden	604,9	561,9	534,4
S3 Valutarisico	22,5	35,5	33,8
S4 Grondstoffenrisico	26,5	19,5	18,5
S5 Kredietrisico	120,0	104,8	99,7
S6 Verzekeringstechnisch risico	354,1	326,0	305,8
Diversificatie-effect	-576,2	-470,9	-421,9
Totaal S (vereiste buffers) (b)	957,5	749,1	678,0
Vereist eigen vermogen (art. 132 Pensioenwet) (a+b)	13.393,2	12.066,8	11.476,0
Aanwezig vermogen	13.604,6	13.348,6	13.348,6
(Totaal activa – schulden = pensioenvermogen)			
Surplus	211,4	1.281,8	1.872,6

Door het Fonds zijn bij de bepaling van de inputvariabelen ter bepaling van de onderscheiden risico's de uitgangspunten van DNB gehanteerd, waarbij ten aanzien van derivaten rekening is gehouden met de betreffende exposurewaarde.

Bij de berekening van de buffers past het Pensioenfonds de standaardmethode toe. De samenstelling van de beleggingen wordt hierbij gebaseerd op de feitelijke beleggingsmix. Vanaf 2010 hanteert het Pensioenfonds de voorgeschreven kasstroommethode voor het grootste deel van de vastrentende beleggingen voor het bepalen van het renterisico (S1) en het kredietrisico (S5).

Verschillen in de vereiste buffers op 31 december 2010 ten opzichte van 31 december 2009 kunnen als volgt worden toegelicht:

De stijging van het vereist eigen vermogen als gevolg van het renterisico en kredietrisico, wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door twee incidentele gebeurtenissen die ultimo 2010 zijn verwerkt:

- nieuwe actuariële grondslagen (AG Prognosetafel 2010-2060 inclusief ervaringssterfte 2010)
- wettelijk vereiste aanpassing van de berekeningsmethode

De stijging van het risico zakelijke waarden is te relateren aan de beleggingsresultaten.

Het College van Beheer beschikt over een aantal beleidsinstrumenten ten behoeve van het beheersen van deze risico's. Deze beleidsinstrumenten betreffen het beleggingsbeleid, het premiebeleid en het beleid ten aanzien van de voorwaardelijke pensioentoezeggingen zoals indexatie.

De keuze en toepassing van beleidsinstrumenten vindt plaats na uitvoerige analyses ten aanzien van te verwachten ontwikkelingen van de verplichtingen en de financiële markten. Een en ander vindt doorgaans plaats door middel van periodieke ALM-studies. Een ALM-analyse is een analyse van de te verwachten ontwikkelingen in de financiële positie van het Fonds en van de waarschijnlijkheid ervan in diverse scenario's. De uitkomsten van deze analyses vormen belangrijke input voor het vast te stellen beleggingsbeleid dat weer vertaald wordt in beleggingsrichtlijnen. De beleggingsrichtlijnen geven normen en limieten aan waarbinnen de uitvoering van het beleggingsbeleid moet plaatsvinden.

Bovengenoemde risico's en enkele andere risico's worden onderstaand nader toegelicht:

Marktrisico

Marktrisico betreft het risico dat het Fonds financiële verliezen lijdt door bewegingen in de financiële markten. Hieronder vallen onder meer het koersrisico op aandelen (het risico van daling van aandelenkoersen en dividendinkomsten), valutarisico (het risico van koersdalingen van directe of indirecte valutaposities), inflatierisico (het risico van stijgende inflatie) en het renterisico. Met name de beheersing van dit laatste risico is voor het Fonds van groot belang vanwege het feit dat de waardering van de pensioenverplichtingen is gebaseerd op de actuele rentetermijnstructuur. Een daling van de rente leidt tot een toename van de waarde van de verplichtingen. Voor het Fonds is het daarom belangrijk dat het beleggingsbeleid optimaal is afgestemd op de rentegevoeligheid van de verplichtingen, met inachtneming van de overige risico's van het Fonds (premierisico en indexatierisico). De in het beleggingsbeleid opgenomen strategische en tactische normen en limieten zijn daarbij zeer belangrijk, alsmede een adequate bewaking van de uitvoering van het beleggingsbeleid. Ook voor valutaposities worden strategische en tactische normen geformuleerd in het beleggingsbeleid.

Het concentratierisico wordt beperkt door het zoveel mogelijk spreiden naar beleggingscategorieën en tegenpartijen. Overigens in overeenstemming met de eisen ten aanzien van 'best execution'.

Het inflatierisico is het risico dat de waarde van de portefeuille daalt als gevolg van een stijging van de inflatie. Om dit risico af te dekken, heeft het Fonds inflatieprotectie in de portefeuille opgenomen in de vorm van inflation linked bonds. Onderstaand is weergegeven welke omvang deze protectie heeft in absolute bedragen. Tevens is vermeld wat de invloed is van een stijging van de inflatie met 1% op de waarde van de beleggingsportefeuille.

	2010	2009
Inflation linked bonds	1.439,2	485,4

Bij een stijging van de inflatie met 1%, neemt de waarde van de beleggingen toe met € 191 miljoen (2009: € 62 miljoen).

Renterisico

Het renterisico is het risico dat de waarde van de portefeuille vastrentende waarden en de pensioenverplichtingen verandert als gevolg van veranderingen in de markttrente.

	Modified Duration	Modified Duration
	2010	2009
Liability matching portefeuille	14,9	13,0
Voorziening pensioenverplichtingen (GOV-curve)	11,8	10,8
Matchingpercentage	82,9%	86,8%
Duratieafwijking	-0,6	-0,5

De liability matching portefeuille heeft een duratie van 14,9 terwijl de verplichtingen een duratie van 11,8 hebben. Verder dekt de liability matching portefeuille niet de volledige nominale verplichtingen, maar slechts 82,9% hiervan. Als gevolg van dit alles is er een duratie afwijking van -0,6. Dit betekent dat indien de rente met 1% (100 basispunten) daalt, de waarde van de liability matching portefeuille met 0,6% meer zal toenemen dan de waarde van de verplichtingen. Bij een rentestijging geldt het omgekeerde. Bij de bepaling van deze rentegevoeligheid is afgezien van de effecten die een daling of stijging van de rente kunnen hebben op de overige beleggingen van het Fonds in de return portefeuille.

De duratie van de liability matching portefeuille exclusief derivaten bedraagt 14,0 (2009: 11,9).

De samenstelling van de vastrentende waarden naar looptijd is als volgt:

	eind 2010	eind 2009
	%	%
Resterende looptijd < 5 jaar	5,9	7,7
Resterende looptijd > 5 & < 10 jaar	7,2	4,9
Resterende looptijd > 10 & < 20 jaar	18,5	19,1
Resterende looptijd > 20 jaar	68,4	68,3
Totaal	100,0	100,0

Risico zakelijke waarden

Risico zakelijke waarden is het risico van waardewijzigingen door de ontwikkeling van marktprijzen, die worden veroorzaakt door factoren gerelateerd aan een individuele belegging, de uitgevende instelling of generieke factoren. Omdat alle beleggingen worden gewaardeerd tegen actuele waarde waarbij waardewijzigingen onmiddellijk in het saldo van baten en lasten worden verwerkt, zijn alle wijzigingen in marktomstandigheden direct zichtbaar in het beleggingsresultaat. Het prijsrisico kan worden gemitigeerd door diversificatie.

De procentuele verdeling van de beleggingen tegen marktwaarde is weergegeven in onderstaande tabel:

	2010 %	2009 %
Ontwikkelde markten	84,6	83,7
Opkomende markten	9,1	11,3
BRIC-landen	3,6	2,5
Private equity	2,7	2,5
Totaal	100,0	100,0

In 2010 is het Fonds overgegaan van een actieve naar een passieve beleggingsstrategie voor aandelen in volwassen markten.

Valutarisico

Het strategische beleid van het Fonds is om alle relevante valutaposities volledig af te dekken. Het totaalbedrag dat buiten de euro wordt belegd, bedraagt ultimo boekjaar circa 19,3% (2009: 21,0%) van de beleggings-portefeuille en is evenals in 2009 nagenoeg volledig afgedekt tegen de euro. De belangrijkste valuta daarin is de Amerikaanse dollar. Per einde boekjaar is de waarde van de uitstaande valutatermijncontracten -€ 15,3 miljoen (2009: -€ 83,4 miljoen). Het valutarisico wordt in onderstaande tabel weergegeven.

De beleggingen in vreemde valuta voor afdekking kunnen per categorie als volgt worden gespecificeerd:

	2010	2009
Aandelen	1.726,4	1.924,9
Vastrentende waarden	840,0	636,5
Totaal	2.566,4	2.561,4

71

De valutapositie voor en na afdekking door valutaderivaten is als volgt weer te geven:

	Voor afdekking	Valutaderivaten	2010 Nettopositie (na afdekking)	2009 Nettopositie (na afdekking)
EUR	10.990,0	2.505,7	13.495,7	13.164,1
GBP	291,7	-299,9	-8,2	-9,4
JPY	124,7	-129,2	-4,5	5,2
USD	1.691,0	-1.466,0	225,0	304,2
Overige valuta	528,0	-625,9	-97,9	-103,6
Totaal	13.625,4	-15,3	13.610,1	13.360,5

Grondstoffenrisico

De exposurewaarde van de derivatenpositie in grondstoffen bedraagt € 89,6 miljoen (2009: € 71,8 miljoen). De derivatenpositie is gekoppeld aan de DJ UBS Commodity index. Door de diversificatie van deze index (waarin olie een geringe invloed heeft), is het risico op prijsfluctuaties relatief beperkt.

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financiële resultaten voor het Fonds als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop het Fonds (potentiële) vorderingen heeft. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan partijen die obligatieleningen uitgeven, banken waar deposito's worden geplaatst en marktpartijen waarmee Over The Counter (OTC)-derivatenposities worden aangegaan.

Een voor beleggingsactiviteiten specifiek onderdeel van kredietrisico is het settlementrisico. Dit heeft betrekking op het risico dat partijen waarmee het Fonds transacties is aangegaan niet meer in staat zijn hun tegenprestatie te verrichten waardoor het Fonds financiële verliezen lijdt. Beheersing vindt plaats door het stellen van limieten aan tegenpartijen op totaalniveau, dat wil zeggen met inachtneming van alle posities die een tegenpartij heeft jegens het Fonds; het vragen van extra zekerheden, zoals onderpand en dergelijke bij hypothecaire geldleningen; het hanteren van prudente verstrekkingnormen bij hypothecaire geldleningen.

Ter afdekking van het settlementrisico wordt door het Fonds enkel belegd in markten waar een voldoende betrouwbaar clearing- en settlementstelsel functioneert. Voordat in nieuwe markten wordt belegd, wordt eerst onderzoek gedaan naar de waarborgen op dit gebied. Met betrekking tot niet-beursgenoteerde beleggingen, met name OTC-derivaten, wordt door het Fonds enkel gewerkt met tegenpartijen waarmee ISDA/CSA-overeenkomsten zijn afgesloten zodat posities van het Fonds adequaat worden afgedekt door onderpand.

Ten aanzien van de kredietwaardigheid van de debiteuren van de vastrentende portefeuille kan het volgende overzicht worden gegeven:

	2010	2009
	%	%
AAA	60,9	61,0
AA	32,6	27,6
A	0,4	5,6
BBB	1,0	0,9
BB	1,6	1,6
B	2,3	2,1
Overig ¹	1,2	1,2
Totaal	100,0	100,0

72

Daar de kredietklasse Staat is toebedeeld aan de overige kredietklassen zijn de cijfers van 2009 op dezelfde wijze aangepast.

Ten aanzien van de sectorverdeling zijn de beleggingen onder te verdelen conform het volgende overzicht:

	2010	2009
	%	%
Overheidsinstellingen	59,5	52,3
Handel en industrie	16,6	18,4
Financiële instellingen	15,7	14,5
Beleggingsinstellingen	1,0	2,5
Serviceinstellingen	3,3	2,5
Vastgoed	4,3	3,8
Overige	-0,4	6,0
Totaal	100,0	100,0

Inzake concentratie van risico's kan worden gemeld dat ultimo 2010 geen sprake is van beleggingen in een individuele tegenpartij groter dan 2% van het balanstotaal (niet meegenomen overheidsinstellingen) (2009: idem).

¹ Vorderingen / schulden en liquiditeiten

Verzekeringstechnische risico's (actuariële risico's)

De belangrijkste actuariële risico's zijn de risico's van langlevens, overlijden en arbeidsongeschiktheid. Het langlevensrisico is het belangrijkste verzekeringstechnische risico. Langlevensrisico is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld wordt bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen. Als gevolg hiervan volstaat de opbouw van het pensioenvermogen niet voor de uitkering van de pensioenverplichting. Volgens informatie van het CBS en het Actuarieel Genootschap stijgt de levensverwachting van mannen en vrouwen sneller dan eerder werd aangenomen. Het College van Beheer heeft een analyse gemaakt van het mogelijke effect van de stijgende levensverwachting voor Philips Pensioenfonds. Ultimo 2009 heeft dit geleid tot een extra toevoeging van 3% aan de voorziening pensioenverplichtingen, die is berekend op basis van AG-Prognosetafel 2005-2050 met correctie voor ervaringssterfte. In augustus 2010 heeft het AG een nieuwe prognosetafel gepubliceerd (AG-Prognosetafel 2010-2060). Op basis hiervan is gebleken dat de levensverwachting nog sterker stijgt dan eerder rekening mee werd gehouden. Het College van Beheer heeft de effecten hiervan geanalyseerd. Dit heeft ertoe geleid dat per ultimo boekjaar 2010 ongeveer 5% aan de voorziening pensioenverplichtingen is toegevoegd. Op deze wijze is het langlevensrisico naar verwachting adequaat verdisconteerd in de waardering van de pensioenverplichtingen. Dit neemt niet weg dat toekomstige ontwikkelingen kunnen leiden tot nog verdere verbetering of verslechtering van de levensduur en dat dientengevolge in de toekomst verdere verhoging of verlaging van de voorziening pensioenverplichtingen aan de orde kan komen. Doordat daarbij een projectiehorizon van 50 jaar wordt gehanteerd, kunnen correcties relatief grote impact hebben, zoals in 2009 en 2010 is gebleken.

Het overlijdensrisico ontstaat doordat deelnemers eerder komen te overlijden dan gemiddeld verondersteld in de tarifiering. Dit geldt voor pensioenvormen waarvoor een uitkering bij overlijden is verzekerd (bijvoorbeeld nabestaandenpensioen). Het arbeidsongeschiktheidsrisico betreft het risico dat het Fonds voorzieningen moet treffen voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid en het toekennen van een arbeidsongeschiktheidspensioen. Voor dit risico wordt jaarlijks een risicopremie in rekening gebracht.

Indexatierisico

Philips Pensioenfonds streeft ernaar de opgebouwde pensioenen jaarlijks te verhogen. Voor pensioenopbouwers streeft Philips Pensioenfonds ernaar de opgebouwde pensioenen te verhogen met de collectieve schaal aanpassing binnen Philips. Voor pensioenontvangers en houders van een premievrije polis streeft Philips Pensioenfonds ernaar de pensioenen te verhogen met de ontwikkeling van de afgeleide consumentenprijsindex (afgeleide CPI). Deze index wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek. Het Pensioenfonds is niet verplicht om de pensioenen te verhogen. Of en in welke mate deze verhoging plaatsvindt, is afhankelijk van besluitvorming door het College van Beheer (het bestuur van het Fonds). Daarbij beoordeelt het College onder meer of en in hoeverre een verhoging verantwoord is gelet op de financiële positie van het Fonds en de mogelijke toekomstige ontwikkelingen daarin.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat beleggingen niet tijdig en/of niet tegen een aanvaardbare prijs kunnen worden omgezet in liquide middelen, waardoor het Fonds op korte termijn niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. Waar de overige risicomponenten vooral de langere termijn betreffen (solvabiliteit), gaat het hierbij om de kortere termijn. Dit risico wordt beheerst door in het strategische en tactische beleggingsbeleid voldoende ruimte aan te houden voor de liquiditeitsposities. Er wordt eveneens rekening gehouden met de directe beleggingsopbrengsten en andere inkomsten zoals premies. Inzake het liquiditeitsrisico kan het volgende worden gemeld:

- Ultimo 2010 zijn er voldoende obligaties en participaties in het geldmarktfonds, die onmiddellijk zonder waardeverlies te gelde kunnen worden gemaakt om eventuele onvoorziene uitstroom van geldmiddelen te financieren.
- Met een kredietinstelling is een intra-day stand-by-faciliteit van € 90 miljoen (31 december 2009: € 90 miljoen) overeengekomen welke onmiddellijk opvraagbaar is.

Omgevingsrisico

Het risico als gevolg van buiten de instelling of groep komende veranderingen op het gebied van concurrentieverhoudingen, belanghebbenden, reputatie en ondernemingsklimaat. Voor Philips Pensioenfonds zijn met name de risico's met betrekking tot reputatie, afhankelijkheid en ondernemingsklimaat van toepassing.

Reputatierisico: Philips Pensioenfonds tracht reputatieschade zoveel mogelijk te beperken.

Uitgangspunt hierin is om adequaat op ontstane situaties te reageren en daarover te communiceren.

Risico van afhankelijkheid: er is op dit moment geen sprake van ontwikkelingen die de onafhankelijkheid van het Fonds in gevaar brengen.

Risico in samenhang met ondernemingsklimaat: het beleid van Philips Pensioenfonds is gericht op een stabiele dekkingsgraadontwikkeling. Om die reden probeert het Fonds zich zoveel mogelijk te beschermen tegen wijzigingen in het beursklimaat en renteontwikkelingen.

Operationeel risico

Het Fonds is verantwoordelijk voor het beheersen van de operationele risico's. Enerzijds zijn dit de risico's die worden gelopen bij operationele fouten die gemaakt worden in de uitbestede processen en anderzijds bij operationele fouten bij het Fonds zelf. In 2010 is verder uitvoering gegeven aan de pijlers van het in 2008 geïmplementeerde Risk Control Framework ten behoeve van interne controle van het Fonds.

Een eerste pijler van dit Framework is de risicocontrolematrix. Dit is een systematische vastlegging van voornamelijk operationele risico's binnen de onderkende processen van het Fonds. In 2010 heeft de operationeel risicomanager van het Fonds een beoordeling uitgevoerd van de beheersing van de belangrijkste risico's. Hierover is in het verslagjaar viermaal gerapporteerd aan de directie en de Auditcommissie van het Fonds. Op grond van de bevindingen zijn op enkele onderdelen aanvullende beheersingsmaatregelen getroffen. Waar nodig wordt de matrix aangevuld met nieuwe risico's als gevolg van bijvoorbeeld wijzigingen in processen of procedures. Een tweede pijler betreft de in 2008 ingevoerde incidentenregeling. Hierbij worden fouten, risico's of afwijkingen van procedures gemeld bij de operationeel risicomanager die hierover maandelijks rapporteert aan de directie en op kwartaalbasis aan de Auditcommissie van het Fonds. Van alle gemelde incidenten wordt de impact bepaald onderverdeeld in high, medium en low. Ingeval van een high-impact incident worden de voorzitters van de Auditcommissie en het College van Beheer direct geïnformeerd en worden in overleg direct maatregelen getroffen om het probleem op te lossen of het ontstane risico te mitigeren. In 2010 zijn 53 incidenten gemeld (2009: 58). Geen van deze incidenten had een high-impact (2009: 1).

Uitbestedingsrisico

Het Fonds heeft de uitvoerende werkzaamheden betreffende het pensioen- en vermogensbeheer uitbesteed aan externe partijen. Om te waarborgen dat het Fonds zekerheid heeft dat deze partijen de risico's uit hoofde van de uitbestede activiteiten toereikend beheersen, zijn met alle partijen uitbestedingsovereenkomsten aangegaan. In de overeenkomsten is onder meer geregeld dat de externe partijen periodiek rapporteren over de werkzaamheden ten behoeve van het Fonds. Deze rapportages gaan in op de gang van zaken binnen de primaire processen.

Een ander belangrijk middel voor het Fonds is de SAS70 type II rapportages. Deze rapportages beschrijven een groot aantal processen bij de externe partijen en de wijze waarop deze processen worden beheerst. De rapportages worden voorzien van een accountantsverklaring. De ontvangen rapportages worden door de operationeel risicomanager van het Fonds beoordeeld en deze adviseert de directie over eventueel te treffen aanvullende beheersingsmaatregelen. Dit laatste doet zich voor in geval de SAS70-rapportage niet alle processen of producten behelst.

IT-risico

Om er zeker van te zijn dat het Fonds voldoende IT-ondersteuning heeft, maakt het gebruik van de IT-infrastructuur van de aangesloten onderneming Philips. Dit komt onder meer tot uitdrukking in de beschikbaarheid van IT-hard- en software, de elektronische opslag van informatie en de back-up en recovery-procedures. Voor de kwaliteit van de IT binnen de uitbestede processen bij de externe partijen kan inzicht worden verkregen in de SAS70 type II rapportages. Zowel de generieke IT-beheersingsmaatregelen als de specifieke applicatiecontroles zijn onderdeel van deze SAS70-rapportages.

Integriteitsrisico

In 2009 is het integriteitsbeleid vastgesteld. De Compliance Officer van het Fonds houdt toezicht op de naleving van de in februari 2009 herziene Gedragscode. Eén van de items daarbij is het vaststellen dat alle aan het Fonds verbonden personen de Gedragscode voor akkoord hebben ondertekend. Tevens toetst de Compliance Officer dat eventuele ontvangen relatiegeschenken of eventuele nevenfuncties van verbonden personen in overeenstemming zijn met de in de Gedragscode opgenomen procedures hiervoor. Hij draagt ook zorg voor de registratie van relatiegeschenken en nevenfuncties. Ten slotte is begin 2009 de klokkenluiderregeling van kracht geworden. In 2010 zijn, evenals in 2009, geen meldingen gedaan op grond van deze regeling.

Juridisch risico

In het verslagjaar heeft het Fonds zich versterkt met een jurist. Daarnaast maakt het Fonds voor belangrijke juridische kwesties gebruik van gerenommeerde juridische advieskantoren. Zo wordt onder meer advies gevraagd van de impact van wijzigingen in wet- en regelgeving. Daarnaast maakt het College van Beheer van het Fonds gebruik van een vaste juridisch adviseur.

Specifieke financiële instrumenten (derivaten)

Voor de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt tevens gebruikgemaakt van financiële derivaten. Als hoofdregel geldt dat derivaten uitsluitend worden gebruikt voor zover dit passend is binnen het algemene beleggingsbeleid. De portefeuillestructuur en het risicoprofiel, berekend inclusief de economische effecten van derivaten, dienen zich binnen de door het bestuur vastgestelde grenzen (limieten) te bevinden. Het Fonds gebruikt derivaten hoofdzakelijk om de hiervoor vermelde vormen van marktrisico zoveel mogelijk af te dekken. De belangrijkste risico's bij derivaten zijn het kredietrisico (zie paragraaf 'Kredietrisico') en het liquiditeitsrisico. Gebruik kan worden gemaakt van onder meer de volgende instrumenten:

Futures: dit zijn standaard beursgenoteerde instrumenten waarmee snel posities kunnen worden gewijzigd. Futures worden vooral gebruikt voor het tactische beleggingsbeleid. Tactisch beleggingsbeleid is mogelijk binnen de grenzen van het strategische beleggingsbeleid.

Valutatermijncontracten: dit zijn met individuele banken afgesloten contracten waarbij de verplichting wordt aangegaan tot het verkopen van een valuta en de aankoop van een andere valuta, tegen een vooraf vastgestelde prijs en op een vooraf vastgestelde datum. Door middel van valutatermijncontracten worden valutarisico's afgedekt.

Swaps: dit betreft met individuele banken afgesloten contracten waarbij de verplichting wordt aangegaan tot het uitwisselen van betalingen over een nominale hoofdsom. Door middel van swaps kan het Fonds bijvoorbeeld de rentegevoeligheid van de portefeuille beïnvloeden.

Derivaten met betrekking tot de liability matching portefeuille

Credit Default Swaps

Vanaf 2010 belegt het Fonds niet meer in Credit Default Swaps (CDS). Credit Default Swaps geven bescherming tegen default risico.

Mate van afdekking	2010	2009
Protectie gekocht	0	35
Protectie verkocht	0	0
Per saldo protectie gekocht	0	35

Interest Rate Swaps

Dit betreft met name met individuele banken afgesloten contracten waarbij de verplichting wordt aangegaan tot het uitwisselen van rentebetalingen over een nominale hoofdsom. Door middel van swaps kan het Fonds de rentegevoeligheid van de portefeuille beïnvloeden.

Obligatie futures

Een obligatie future is een termijnovereenkomst waarbij twee partijen zich verbinden een gegeven hoeveelheid van een onderliggende waarde, meer bepaald langerlopende obligaties, te kopen of te verkopen tegen een vaste prijs en op een vaste datum in de toekomst. Het Fonds beïnvloedt de rentegevoeligheid van de liability matching portefeuille met gebruikmaking van obligatie futures.

Derivaten met betrekking tot de tactische asset allocatie

Het Fonds maakt in het kader van een efficiënt beheer bij het tactische asset allocatiebeleid gebruik van futures, met name aandelenindexfutures. De exposurewaarde van deze aandelenindexfutures bedroeg -€ 28,9 miljoen (waarvan een long positie van € 12,0 miljoen en een short positie van € 40,9 miljoen).

Eindhoven, 26 april 2011

Het College van Beheer

Drs. H.J.G. Hendriks

Mr. E.P. Coutinho

Drs. P.J.W.M. Warmerdam

Ir. J.A.M. van Leeuwen RC

A.W.P. Louws

Ing. P. Breimer

E.J.H.M. Spijkers Bsc. MM.

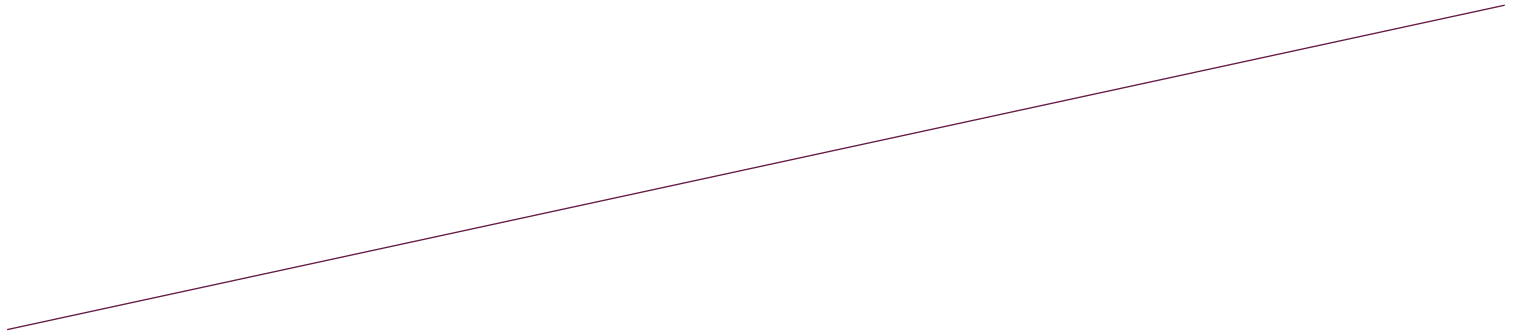
Drs. E.M.M. Thoolen

A.P.A. van Geloven

Ir. M. van Herk

P.J.M. Ekelschot

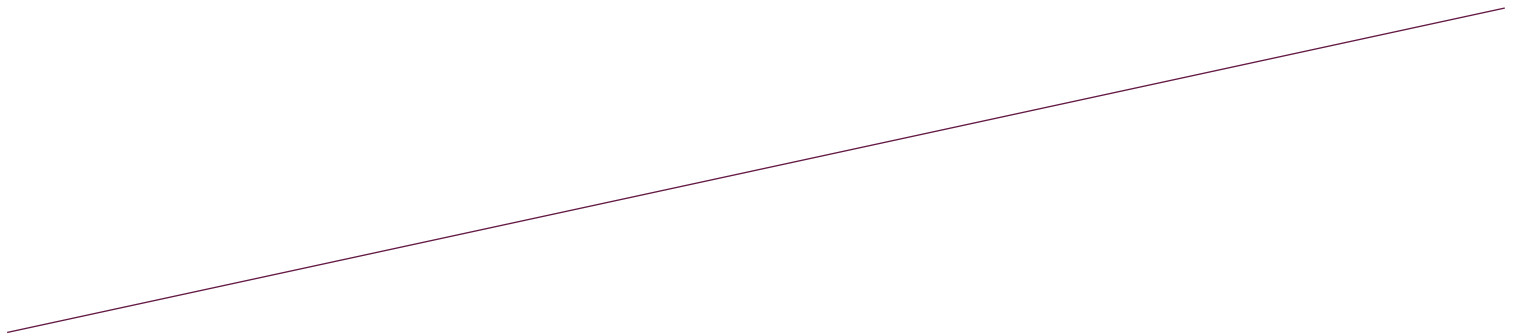
Drs. ing. J.H. Scholing

5 Overige gegevens

2010

Direct onroerendgoedportefeuille

Van de direct onroerendgoedportefeuille zijn tot en met het moment van ondertekening van dit verslag een overig object alsmede woningen verkocht (geleverd) voor een totaalbedrag van € 20 miljoen.

Wijziging pensioenregeling per 1 april 2011

In de CAO zijn onder andere afspraken gemaakt over een aanpassing van het Philips flex pensioen per 1 april 2011. De aanpassingen zijn vooral bedoeld om de pensioenregeling eenvoudiger te maken. De financiële impact van de overgang is niet verwerkt in de voorziening pensioenverplichtingen per ultimo verslagjaar aangezien deze impact gering is. Een uitgebreide toelichting op de aanpassingen is te vinden in het jaarverslag in paragraaf 2.4 'Pensioenen'.

Statutaire regeling en de bestemming van het saldo van baten en lasten

Het College van Beheer heeft besloten het resultaat over het boekjaar 2010 toe te voegen aan de algemene reserve.

Uitvoeringsovereenkomst

Philips heeft zich jegens Philips Pensioenfonds bij overeenkomst (de zogenoemde uitvoeringsovereenkomst) verbonden tot het betalen van de ingevolge de geldende abtn door Philips in totaal aan het Pensioenfonds verschuldigde pensioenpremie, verminderd met de som van de bedragen die de aangeslotenen in verband met de verzekering van hun pensioenaanspraken ingevolge de reglementen aan het Pensioenfonds verschuldigd zijn. Een en ander onder het voorbehoud dat bij een ingrijpende wijziging van omstandigheden het door Philips op grond van de uitvoeringsovereenkomst te betalen bedrag onder bepaalde voorwaarden verminderd kan worden. De uitvoeringsovereenkomst voorziet, in samenhang met de abtn, eveneens in de mogelijkheid dat het Pensioenfonds betalingen doet aan Philips, een en ander uiteraard onder de krachtens de overeenkomst geldende voorwaarden en met inachtneming van de geldende wettelijke bepalingen.

Beheer van middelen

Ten aanzien van het beheer van de middelen van het Fonds bepalen de statuten onder meer:

Artikel 13

1. Het College van Beheer voert, met inachtneming van artikel 4, lid 1, een beleggingsbeleid dat in overeenstemming is met de prudent-person regel en de doelstellingen van de Stichting als bedoeld in artikel 3 en met name gebaseerd is op de volgende uitgangspunten:
 - a. de waarden worden belegd in het belang van de aanspraak- en pensioengerechtigden;
 - b. de beleggingen worden gewaardeerd op basis van marktwaardering.
2. De middelen van de Stichting zullen niet worden belegd in aandelen Philips, noch in geldleningen aan Philips.

79

Uitvoering van de regelingen

Ten aanzien van de uitvoering van de regelingen bepalen de statuten van het Fonds onder meer:

Artikel 4

1. Het College van Beheer is belast met het bestuur van de Stichting. Daartoe behoort het nastreven van de doelstellingen van de Stichting, waaronder het beheer van de middelen van de Stichting. Bij het vervullen van hun taak richten de leden van het College van Beheer en de personen die het dagelijks beleid van de Stichting bepalen of mede bepalen zich naar de belangen van de Aangeslotenen, de gewezen Aangeslotenen, de pensioengerechtigden, de andere aanspraakgerechtigden en Philips. Zij zorgen ervoor dat dezen zich op evenwichtige wijze vertegenwoordigd kunnen voelen.
2. Het College van Beheer is binnen de doelstellingen van de Stichting bevoegd tot alle daden van beheer en beschikking, daaronder begrepen het sluiten van de in artikel 291, lid 2, van het tweede Boek van het Burgerlijk Wetboek bedoelde overeenkomsten.
3. Het College van Beheer kan zich bij de vervulling van zijn taken doen bijstaan door één of meer directeuren en adjunct-directeuren, die tezamen de Directie van de Stichting vormen.

Artikel 8

1. De Directie geeft uitvoering aan het beleid van het College van Beheer. Het College van Beheer kan aan de Directie te dien aanzien instructies geven. De Directie laat zich bijstaan door het Directiebureau, waarin de expertise is vertegenwoordigd als door het College van Beheer bepaald.
2. De Directie oefent haar functie uit onder toezicht van het College van Beheer en legt voor de vervulling van haar taken verantwoording af aan het College van Beheer. De Directie zal binnen één maand na afloop van ieder kalenderkwartaal of zoveel vaker als het College van Beheer wenselijk acht aan het College van Beheer schriftelijk verslag uitbrengen omtrent de vervulling van haar taken. In dit verslag zal de Directie inzicht geven en verantwoording afleggen over de wijze van belegging van het vermogen van de Stichting, inclusief dat deel van het vermogen dat wordt aangehouden ten behoeve van de uitvoering van één of meer premieovereenkomsten, respectievelijk, indien ingevolge artikel 3, lid 3 werkzaamheden zijn opgedragen aan een of meer derden, rapporteren over de wijze waarop die derden de hen opgedragen werkzaamheden uitvoeren.
3. Leden van de Directie worden door het College van Beheer benoemd, geschorst en ontslagen.

Artikel 10

1. Medewerkers van de Stichting dienen zich bij de uitoefening van hun werkzaamheden te richten naar het belang van de Stichting. Zij zullen ter zake geen instructies aannemen van derden, met uitzondering van instructies van andere functionarissen van de Stichting of van personen die daarbij ingevolge een bij of krachtens de wet of statuten gegeven bevoegdheid handelen.
2. Medewerkers van het Directiebureau zijn ondergeschikt aan de Directie van de Stichting.
3. Medewerkers van de Stichting zijn in dienst van de Stichting, voor zover het College van Beheer niet anders bepaalt.

Artikel 3.3

1. De Stichting is bevoegd de administratie van de door haar uitgevoerde pensioenregelingen en het beheer van haar vermogen, inclusief dat deel van het vermogen dat wordt aangehouden ten behoeve van de uitvoering van één of meer premieovereenkomsten, geheel of ten dele op te dragen aan één of meer derden. Indien de Stichting werkzaamheden uitbestedt aan een derde draagt de Stichting er zorg voor dat deze derde, de bij of krachtens de wet gestelde regels, die op de uitbesteding van toepassing zijn, naleeft. De Stichting zal daartoe onder meer een uitbestedingsovereenkomst, die voldoet aan de gestelde eisen, aangaan met deze derde.

Opdracht

Door Stichting Philips Pensioenfonds te Eindhoven is aan Towers Watson B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2010.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het Bestuur van het Pensioenfonds.

Voor de toetsing van de fondsmiddelen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

In overeenstemming met de richtlijn 'Samenwerking tussen accountant en actuaris ter zake van de controle van verantwoordingen van verzekeringsinstellingen' heeft de accountant van het Pensioenfonds mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid en de volledigheid van de administratieve basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeelsvorming van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De door het Pensioenfonds verstrekte administratieve basisgegevens en de bevindingen van de accountant ten aanzien hiervan zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt voor mijn beoordelingswerkzaamheden heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht:

- heb ik onder meer onderzocht of de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld, en
- heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het Pensioenfonds.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten. Ik heb mij een oordeel gevormd over de waarschijnlijkheid waarmee het Pensioenfonds de tot balansdatum aangegeven verplichtingen kan nakomen, mede in aanmerking nemend het financieel beleid van het pensioenfonds.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld.

Het eigen vermogen van het Pensioenfonds is op de balansdatum ten minste gelijk aan het wettelijk vereist eigen vermogen. Gemeten naar de wettelijke maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van een toereikende solvabiliteit.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De vermogenspositie van Stichting Philips Pensioenfonds is naar mijn mening voldoende. Daarbij in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen beperkt zijn.

Eindhoven, 26 april 2011

drs. H.J.W. van Gemert AAG
Verbonden aan Towers Watson B.V.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

5.4

Aan het College van Beheer van Stichting Philips Pensioenfonds Eindhoven

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2010 van Stichting Philips Pensioenfonds te Eindhoven gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de Balans per 31 december 2010 en de Staat van baten en lasten over 2010 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het College van Beheer

Het College van Beheer van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het Verslag College van Beheer, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW), met inachtneming van het bepaalde in artikel 146 Pensioenwet. Het College van Beheer is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het College van Beheer van de Stichting heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Philips Pensioenfonds per 31 december 2010 en van het resultaat over 2010 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW, met inachtneming van het bepaalde in artikel 146 Pensioenwet.

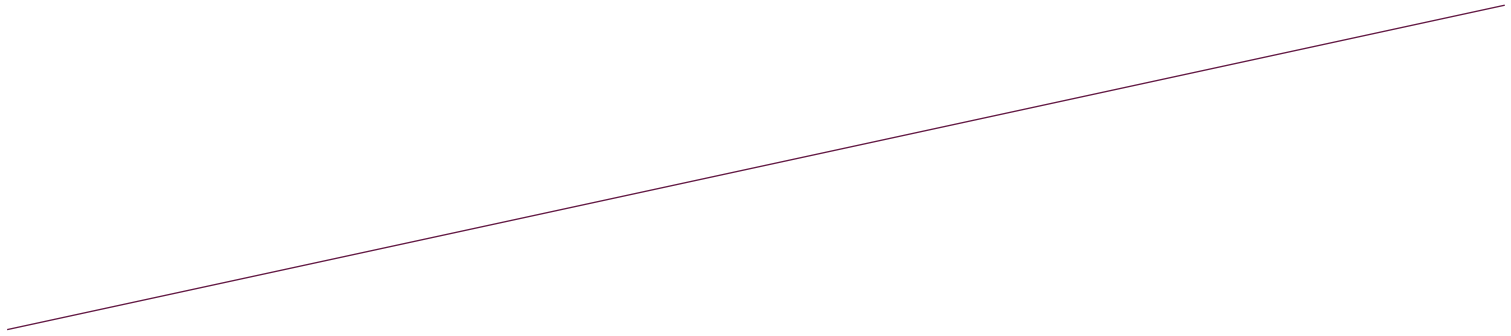
Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het Verslag College van Beheer, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het Verslag College van Beheer, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

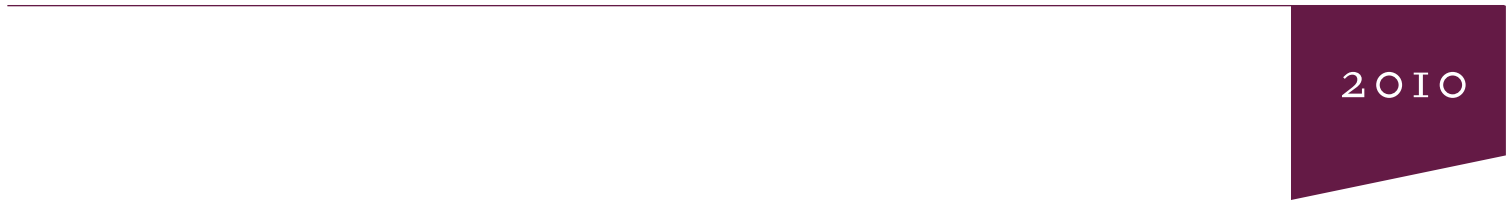
Utrecht, 26 april 2011

Ernst & Young Accountants LLP

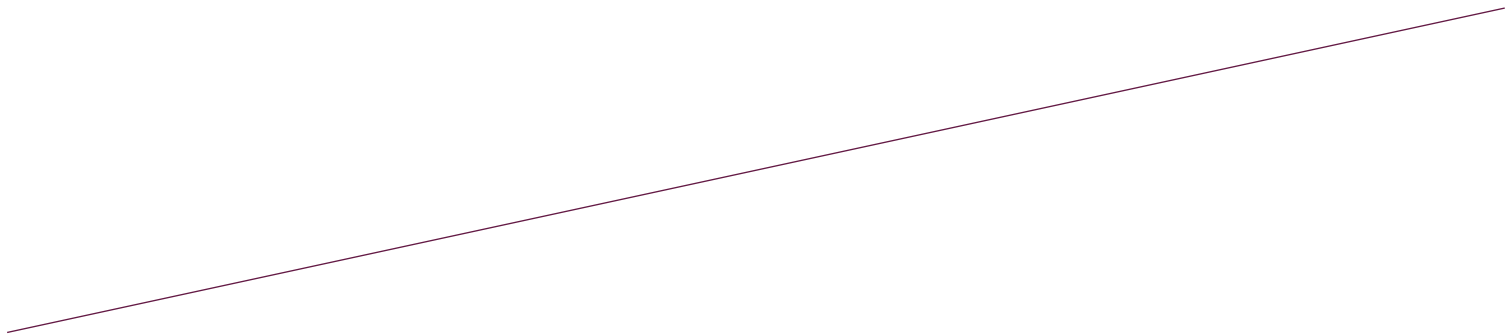
w.g. N.M. Pul RA

6 English Summary

2010

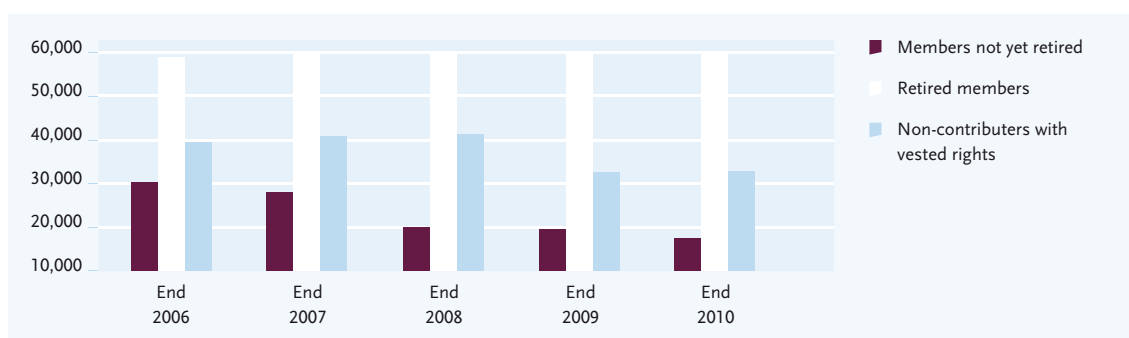
Key Data¹

6.I

Amounts in millions of euro

6.I.I Pensions

Number of members	End 2010	End 2009
Members not yet retired	16,467	17,870
- Philips flex pension	14,787	15,885
- Philips final pay scheme	1,361	1,634
- Philips Executives Pension Plan	319	351
Retired members	60,131	60,165
- Retirement pension	39,652	39,539
- Surviving dependant's pension	18,694	18,695
- Orphan's pension	415	437
- Occupational disability pension	1,370	1,494
Non-contributors with vested rights	33,018	32,739
Total	109,616	110,774

Developments in population members

The number of employees accruing pension within Philips Pension Fund decreased during 2010: From 15,206 by late 2009 to 14,271 by late 2010. The total number of members not yet retired of the Fund amounted to 16,467 by late 2010. This number of members not yet retired also includes former Philips employees who are entitled to non-contributory continuation of their pension accrual due to disability or a severance agreement. The disabled participants are both accruing and receiving a pension, as they also receive a disability pension from the Fund. The table below shows the distribution of members not yet retired.

Number of members not yet retired	End 2010	End 2009
Philips employees	14,271	15,206
Former Philips employees with a severance scheme	826	1,171
Former Philips employees who are disabled	1,370	1,493
Total	16,467	17,870

¹ For a summary of the key data from 2006 through 2010, please see section 3.1 'Kerncijfers: vijftienvergelijking'

Contributions	2010	2009
Employer's periodical	167	165
Employer's one-off single premium	4	3
Employees' pension plan	-	-
Employees' voluntary insurances	1	2
Total	172	170

Benefit payments	2010	2009
Pensions	727	724
Surrender	1	1
Transfer value Individual	4	6
Transfer value Group	-	-6
Total	732	725

Indexations	2010	2009
Indexing, members not yet retired	1,00%	3,50%
Indexing, retired members and non-contributors with vested rights	0,68%	1,45%

6.1.2 Investments

Distribution of investment assets ¹	End 2010	End 2009
Liability matching portfolio	9,566	9,374
Return portfolio	4,044	4,042
Total	13,610	13,416

Result of investments (results benchmark) ²	2010	2009
Liability matching portfolio	4,3% (5,4%)	2,3% (1,9%)
Return portfolio	11,2% (8,2%)	20,1% (21,9%)
Total return of investments	6,1%	6,9%

Overview of the investment policy

In order to assess the Fund's investment results, these must be seen in the light of the development of pension liabilities. Both the value of the investments and the value of the pension liabilities are constantly fluctuating, as both are based on fair value (current market value). The Fund's funding ratio reflects this interaction. Philips Pension Fund's policy is based on controlling the risks on one hand, and creating the resources for optimal indexation policies on the other.

- ¹ This refers to the invested capital excluding the investments in the defined premium portion of the Philips Executives Pension Plan and of the Philips flex pension (pre-pension plan).
- ² This reflects the results of the liability matching portfolio and the return portfolio. The return of the relevant benchmarks is stated in brackets.

In order to control risks, the 2010 policy remained focused on financing 70% of the nominal pension liabilities¹, increased by an expected long-term inflation rate of 2%, from the liability matching portfolio. By the closing date of 2010, the liability matching portfolio amounted to approximately 64% of these indexed pension liabilities.

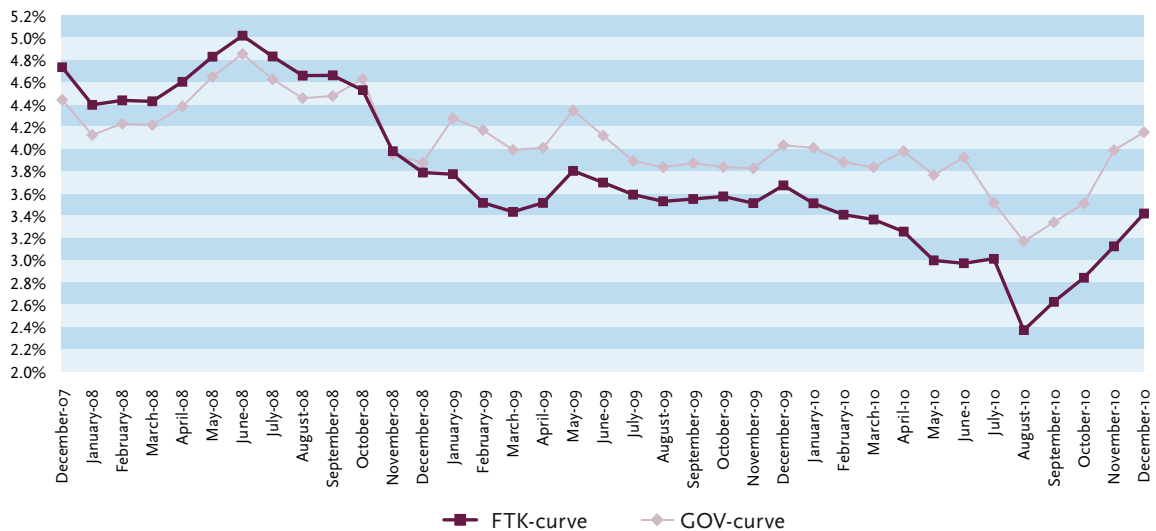
The durations of the investments in this portfolio are matched to the durations of the pension liabilities. This implies that the value of the investments in the liability matching portfolio mainly follows the fluctuations of the indexed pension liabilities total. If the value of the liabilities increases due to a fall in market interest rates, the value of the investments will, under normal conditions, follow this rise. If the market interest rates rise, both the value of the indexed pension liabilities and the value of the investments will decrease. This significantly limits the Fund's interest risk.

Until the end of 2008 it was customary that the FTK-interest curve (Euro swaps) lies above the GOV interest curve (Euro government bonds). Due to the impact of the credit crisis, the interest swaps market has become imbalanced during the past few years, which has resulted in a reversed situation. The developments within the Euro zone even resulted in a larger gap between the FTK and GOV curves. This is clearly visible in the graphic below.

With the further divergence of the FTK and GOV curves, combined with the Fund's policy of mainly investing in government bonds and less in Euro swaps, the pension liabilities provision (FTK) rose faster than the pension capital.

The investment results of the Fund should be assessed against the background of the above-mentioned investment policy. On one hand, the policy results in limiting the probability of a decrease in funding ratio (and therefore lower risk); on the other hand, the probability of higher investment results is lower than with a higher-risk policy.

Development FTK curve versus GOV curve (duration: 10 years)

By late 2008, the FTK and GOV curves were virtually at the same level. Subsequently, the curves diverged. The gap amounted to 0.73 percentage point by late 2010.

¹ The value of these nominal pension liabilities is based on the GOV interest curve. The GOV curve is applied in the Fund's financing policy.

6.1.3 Financial position

	End 2010	End 2009
Total net assets	13.605	13.349
Total net actuarial liabilities ¹	12.436	11.318
Funding ratio	109%	118%
Obligated funding ratio	108%	107%

During 2010, the Fund communicated two different funding ratios: The funding ratio based on the so-called GOV curve and the funding ratio based on the so-called FTK curve. The Fund uses both interest curves for various goals. Most other pension funds use and publish exclusively based on the FTK curve.

In order to prevent confusion and in order to enable comparisons to other pension funds, Philips Pension Fund decided to publish only the funding ratio based on the FTK curve from late 2010 onwards². This change was no reason for adjustment of the Fund's investment policy.

Development of funding ratio 2010 (FTK)

During the past year, the funding ratio decreased from 118% to 109%.

The main reason for this decrease was an increase in the total net actuarial liabilities as per end 2010 due to increased life expectancy. This negatively affected the funding ratio by approximately 5%. This is also the reason why the two lines in the above graphic further diverge as from late 2010. Please refer to section 2.4 'Pensions' on page 21 for a further explanation of the impact of increased life expectancy on the funding ratio.

Another reason for the decrease in the funding ratio was the increasing gap between the FTK and GOV curves (widening spreads on government bonds), causing the total net actuarial liabilities to rise faster than the total net assets. This had a negative influence of approximately 3% on the funding ratio.

¹ In order to allow for comparing the pension liabilities with those of 2009, the 2009 amount was adjusted to reflect the amount based on the FTK curve. In the 2009 annual report, the total net actuarial liabilities amounted to € 10,798 million based on the GOV curve.

² More information on the impact of the transition of the GOV-curve to FTK-curve can be found on page 23 'Verzekeringstechnische analyse'.

Colofon

Digitaal jaarverslag

Dit jaarverslag is digitaal beschikbaar op de website van Philips Pensioenfonds. U kunt het downloaden op www.philipspensioenfonds.nl/downloads. Wilt u een digitale versie via mail toegestuurd krijgen, stuurt u dan een e-mail naar brochures.ppf@hewitt.com.

Algemene pensioeninformatie

Heeft u vragen over pensioenzaken? Bel dan tussen 9.00 en 17.00 uur met de Klantenservice van Hewitt Associates, de pensioenbeheerder van Philips Pensioenfonds via 0800 – 023 15 01. Belt u vanuit het buitenland, dan is het telefoonnummer +3140 – 265 38 70. U kunt ook een e-mail sturen aan ppf@hewitt.com. Voor meer informatie kunt u ook onze website bezoeken: www.philipspensioenfonds.nl.

Bezoekadres

Beukenlaan 143
5616 VD EINDHOVEN

Postadres

Postbus 80040
5600 JP EINDHOVEN

Postadres Directiebureau en College van Beheer

Postbus 80031
5600 JZ EINDHOVEN

E-mailadres Directiebureau en College van Beheer

collegevanbeheer.ppf@philips.com

Redactie

Stichting Philips Pensioenfonds

Vormgeving

AGH & Friends, 's-Hertogenbosch